

Helsingin kaupunki

Ulkoilmakonserttien vaikutukset - asukaskysely 2015

Heikki Miettinen, Finnish Consulting Group Oy
Kari Pesonen, Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy

Kannen kuva:
Flow-festivaali. Kuva: Helsingin kaupungin aineistopankki / Lauri Rotko

Ulkoilmakonserttien vaikutukset – asukaskysely 2015

Sisällys

- Yhteenveto
- Heikki Miettinen, Finnish Consulting Group Oy
Ulkoilmakonserttien vaikutukset - asukaskyselyn yleiset tulokset
- Kari Pesonen, Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy
Ulkoilmakonserttien vaikutukset - asukaskyselyn konserttien päättymisaikoja ja tapahtumamääriä koskevat mielipiteet

Yhteenveto

Asukaskyselyllä selvitettiin helsinkiläisten kokemuksia asuinalueen läheisyydessä järjestetyistä ulkoilmakonserteista sekä yleisiä asenteita ulkoilmakonserttien järjestämistä kohtaan. Lisäksi kysyttiin asukkaiden mielipiteitä siitä, milloin ja kuinka usein konsertteja voitaisiin järjestää ja milloin niiden tulisi viimeistään loppua.

Kysely kohdistettiin viidelle alueelle, joissa ulkoilmakonsertteja oli järjestetty kesällä 2015: Olympiastadion, Kaisaniemi, Suvilahti, Tukutori - Teurastamo ja Kyläsaari. Kyselyalueet kattoivat kunkin tapahtuma-alueen lähiympäristön asunnot kaikissa niissä ilmansuunnissa, joissa asuntoja on ja joihin melu pääsee leviämään esteettä. Vastaajat edustavat siis helsinkiläisiä, joille ulkoilmakonserteista arvioitiin olevan enemmän haittaa kuin kaupunkilaisille keskimäärin. Kirjekysely toteutettiin loka-marraskuussa 2015. Otoksen koko oli yhteensä 4 921 henkilöä. Vastauksia saatiin kaikkiaan 1 837. Vastausaktiivisuus oli 37,3 %, mitä voidaan pitää kyselytutkimukselle hyvänä tuloksena.

Konsertit elävöittävät kaupunkia

Suurin osa vastanneista suhtautui myönteisesti ulkoilmakonserttien järjestämiseen lähialueillaan, ja konserteilla nähtiin olevan merkittäviä myönteisiä vaikutuksia sekä Helsingin kaupungille että asuinympäristölle. Vastaajista peräti 85 % oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että ulkoilmakonsertit elävöittävät heidän kaupunginsa. Konserttien katsottiin myös yleensä parantavan kaupungin mainetta (80 % täysin tai osittain samaa mieltä) ja kaupunginosan mainetta (71 %). Konserttien järjestämisen katsottiin myös olevan hyvä asia kaupungin, kaupan ja palvelujen talouden kannalta (87 %).

Virtsaaminen ja roskaantuminen häiritsevät eniten

Vaikka konsertteihin suhtaudutaan myönteisesti, liittyy niihin myös lieveilmiöitä. Virtsaaminen tapahtumapaikkojen ympäristössä koettiin kaikkein kielteisimmäksi. Lähes neljännes kaikista vastaajista koki virtsaamisen suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi. Toiseksi kielteisimmäksi koettiin tapahtumapaikan ympäristön roskaantuminen. Noin viidennes koki sen suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi. Kolmanneksi kielteisimmäksi koettiin ympäristöön kuuluva konserttien melu. Reilu neljännes koki konserttien aiheuttavan myös vaikeita pysäköintiongelmia.

Melun suuresti kiusalliseksi kokevia 17 % vastaajista

Melun suuresti kiusalliseksi kokevia oli 17 % vastaajista. Kyläsaaren ympäristössä osuus oli 25 % ja seuraavaksi suurin Kaisaniemen ympäristössä 20 %. Pienin melun suuresti kiusalliseksi kokevien osuus oli Tukutori-Teurastamon ympäristössä, 7 % vastaajista.

Melu oli häirinnyt eniten yli 75-vuotiaita, eläkeläisiä, perhevapailla olevia, meluherkkiä ja sellaisia, joiden asuntoon melu oli kuulunut sisälle ikkunan ja parvekkeen oven ollessa suljettuna. Se, kuinka hyvin konserttien äänet kuuluvat sisälle vaikuttaa merkittävästi melun kiusallisuuteen. Konserteista aiheutuva melu kuuluu joka toisen vastanneen asunnon sisälle, vaikka ikkuna tai parvekeovi olisi suljettuna, vain 5 %:lla melu se ei kuulunut sisälle lainkaan. Tapauksissa, joissa konserttien äänet kuuluvat asuntoon sisään ikkunoiden ja parvekeoven ollessa kiinni, melun suuresti kiusalliseksi kokevien osuus oli 27 %, kun osuus oli 3 % tapauksessa, jossa äänet kuuluivat vain ikkunoiden tai parvekeoven ollessa auki.

Konserteille soveltuvat päättymisajat

Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa ulkoilmakonserttien sopivaan päättymisaikaan erikseen viikonloppuisin perjantaisin ja lauantaisin sekä viikon muina iltoina.

Viikonloppuisin noin 85 % hyväksyisi klo 23 asti kestävät konsertit ja noin 66 % klo 24 asti kestävät konsertit.

Muina iltoina (su-to) vastaavasti 89 % vastaajista hyväksyisi klo 22 asti kestävät konsertit ja 64 % klo 23 jatkuvat.

Henkilöt, joiden asuntoon konserttiäännet kuuluvat sisään ikkunan ja parvekeoven ollessa kiinni haluavat aikaisempaa päättymisaikaa kuin ne, joiden asuntoon äännet eivät kuulu lainkaan tai ne kuuluvat vain ikkunan tai parvekeoven ollessa auki.

Ehdotetut päättymisajat eroavat myös tapahtumapaikoittain. Kaisaniemen ympäristössä konserttien halutaan päättyvän aikaisemmin kuin keskimäärin ja toisaalta Tukutori-Teurastamon ja Suvilahden ympäristössä hyväksytään hiukan myöhäisemmät päättymisajat.

Myös vastaajan ikä vaikuttaa hyvin selvästi sopivaksi katsottuun päättymisaikaan. Nuoret sallivat pitempään kestäviä konsertteja kuin keski-ikäiset ja iäkkäämmät. Eri elämäntilanteissa olevat asukkaat suosivat erilaisia päättymisaikoja. Eläkkeellä tai perhevapaalla olevat suosivat aikaisempia päättymisaikoja kuin muut ryhmät. Itsensä suuresti meluherkäksi kokevat asukkaat haluavat myös aikaisempaa päättymisaikaa kuin vähemmän meluherkät.

Sopiva konserttimäärä

Vastaajia pyydettiin kertomaan, kuinka usein konsertteja voitaisiin järjestää, jos ne päättyvät edellisessä kysymyksessä valittuun kellonaikaan. Vastanneista enemmistö, 62 %, olisi valmis lisäämään konsertteja kesäsesongin aikana touko-syyskuussa. Myönteisimmin lisäykseen suhtauduttiin Olympiastadionin ja kielteisimmin Kyläsaaren ympäristössä. Kaikkein kielteisimmin konserttien lisäämiseen suhtautuivat ne, joiden asuntoon konserttiäännet kuuluvat ikkunan ja parvekeoven ollessa kiinni ja suuresti meluherkiksi itsensä kokevat.

Useimpien mielestä konsertteja voitaisiin järjestää joka toinen viikonloppu tai kerran kuukaudessa. Myös joka viikonloppu sai melko suuren kannatuksen. Vastaajista 30 % esitti konserttia yhtenä viikonloppuna kuukausittain, 33 % olisi valmis kahteen konserttiviikonloppuun kuukausittain ja 18 % esitti konserttia joka viikonloppu. Tämän perusteella kerran kuukaudessa järjestettävät konsertit hyväksyisi 81 % vastaajista. Noin puolet hyväksyisi joka toinen viikonloppu järjestettävät konsertit.

Lisää roskiksia, vessoja ja tiedotusta

Vastaajat antoivat kyselyn avoimeen vastauskenttään myös paljon kommentteja, jotka jakautuivat kolmeen päätyyppiin: konsertteihin pääosin myönteisesti suhtautuvat ja niiden tärkeyttä korostavat, konsertteihin kielteisesti suhtautuvat sekä kehitysehdotuksia tehneet. Konserttien haittojen ehkäisemiseksi ehdotettiin mm. roska-astioiden ja yleisövessojen lisäämistä tapahtuma-alueille ja myös niiden ympäristöön ja parempaa tiedottamista sekä toisaalta konserttien äänitason laskemista ja päättymisaikojen aikaistamista.

Kyselyn toteutus ja lisätiedot

Kysely tehtiin Helsingin ympäristökeskuksen ja kaupunginkanslian elinkeino-osaston toimeksiannosta. Kyselyn teknisestä toteutuksesta vastasi Finnish Consulting Group Oy, yhteyshenkilönään tutkimuspäällikkö Heikki Miettinen, joka vastasi myös asukaskyselyn yleisten tulosten laadinnasta. Konserttien melun häiritsevyyttä ja konserttien päättymisaikoja ja tapahtumamääriä koskevasta analyysistä ja raportoinnista vastasi diplomi-insinööri Kari Pesonen Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy:stä. Helsingin ympäristökeskuksen yhteyshenkilönä toimi johtava ympäristöasiantuntija Eeva Pitkänen ja kaupunginkanslian elinkeino-osaston yhteyshenkilönä asiantuntija Päivi Munther.

Lisätietoja selvityksestä antavat:

- diplomi-insinööri Kari Pesonen, Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy, p. 0400 423 728
- johtava ympäristöasiantuntija Eeva Pitkänen, ympäristökeskus, p. 050 530 9340
- asiantuntija Päivi Munther, kaupunginkanslia, p. 040 334 205

Ulkoilmakonserttien vaikutukset - asukaskyselyn yleiset tulokset

FCG 2015
Heikki Miettinen

Sisällys

Tiivistelmä.....	3
1. Johdanto	4
2. Vastausaineisto	5
3. Ulkoilmakonserttien vaikutukset.....	8
4. Ulkoilmakonserttien häiritsevyys	11
5. Ulkoilmakonserttien järjestäminen	16
6. Asunnon ja kaupunginosan ominaisuudet	20
7. Avoimet kommentit.....	21

Liite 1 Kyselyalueet

Liite 2 Lomake

Tiivistelmä

Kyselyllä selvitettiin helsinkiläisten kokemuksia asuinalueen läheisyydessä järjestetyistä ulkoilmakonserteista sekä yleisiä asenteita ulkoilmakonserttien järjestämistä kohtaan. Kysely kohdistettiin viidelle alueelle, joissa ulkoilmakonsertteja oli järjestetty kesällä 2015. Kysely jaettiin talouksiin, jotka olivat rajattujen vaikutusalueiden sisällä. Jakelu oli yhteensä 4912 henkilöä (1/talous) ja vastauksia saatiin kaikkiaan 1837, joten vastausaktiivisuus oli 37,3 %.

Useimpien vastaajien asuntoon oli kuulunut konserteista melua, puolelle myös ikkunoiden ja ovien ollessa suljettuna. Vastaajat edustavat siis helsinkiläisiä, joille ulkoilmakonserteista on enemmän haittaa kuin kaupunkilaisille keskimäärin.

Suurin osa vastanneista suhtautui positiivisesti ulkoilmakonserttien järjestämiseen lähialueillaan, mutta esille tuotiin myös konsertteihin liittyviä melu- ja viihtyisyshaittoja. Joillekin vastaajille haitat ovat olleet niin suuria, että he ovat lähteneet konserttien ajaksi muualla. Toisaalta useat vastaajat eivät olleet kokeneet haittoja merkittäviksi ja noin puolet hyväksyisi joka toinen viikonloppu järjestettävät konsertit mikä on selvästi useammin kuin niitä on tähän mennessä järjestetty.

Vastanneista peräti 85 % oli täysin tai osittain sitä mieltä, että ulkoilmakonsertit elävöittävät heidän kaupunginosaansa. Konserttien katsottiin myös yleensä parantavan kaupungin mainetta (80 % täysin tai osittain samaa mieltä) ja kaupunginosan mainetta (71 %).

Konserttien aikainen lähialueiden roskaantuminen on häirinnyt 30 %:ia vastanneista. Toisaalta vastanneista 69 % oli täysin tai osittain sitä mieltä, että lähialueet on yleensä siivottu konserttien jälkeen riittävän pian. Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille joskus vaikeita pysäköintiongelmia.

Konsertit olivat lisänneet useimpien vastanneiden asumisviihtyvyyttä (56 %). Päinvastoin tunsin noin joka neljäs vastanneista. Noin joka viides vastannut haluaisi konserttien aiheuttamien häiriöiden vuoksi olla poissa asunnosta tapahtuman ajan (21 %).

Useimmin suuresti tai äärimmäisen ärsyttävänä oli koettu virtsaaminen tapahtumapaikan ympäristössä (24 % vastanneista). Tapahtumapaikan lähialueiden roskaantumista piti suuresti tai äärimmäisen ärsyttävänä 20 % vastanneista. Musiikki koettiin suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi virtsaamista ja roskaantumista harvemmin. Konserttialueelta kuuluva musiikki häiritsee suuresti 17 %:a vastanneista.

Avoimissa kommentteissa oli kolme päätyyppiä: ensimmäisen muodostavat konsertteihin pääosin myönteisesti suhtautuvat ja niiden tärkeyttä korostavat, toisena ääripäänä olivat konsertteihin kielteisesti suhtautuvat, kolmannessa vastaustyyppissä tuotiin esiin periaatteellinen myönteinen kanta konserttien järjestämistä kohtaan, mutta niiden haittojen vähentämiseksi esitettiin erilaisia keinoja mm. päättymisaikoihin, tiedottamiseen ja roskaantumisen estämiseen liittyen.

1. Johdanto

Kyselyllä selvitettiin helsinkiläisten kokemuksia asuinalueen läheisyydessä järjestetyistä ulkoilmakonserteista sekä yleisiä asenteita ulkoilmakonserttien järjestämistä kohtaan.

Kysely kohdistettiin viidelle alueelle, joissa ulkoilmakonsertteja oli järjestetty kesällä 2015:

- Olympiastadion - Mäntymäenkenttä
- Kaisaniemi
- Suvilahti
- Tukutori - Teurastamo
- Kyläsaari

Kyselyalueisiin otettiin mukaan tapahtuma-alueeseen nähden lähimmät asunnot kaikissa niissä ilmansuunnissa, joissa asuntoja on ja joihin melu pääsee leviämään esteettä. Alueet rajattiin kartoilla ja kohderyhmän muodostivat kaikki rajatuilla alueilla olevat asunnot. Katujen ja katunumeroiden perusteella väestörekisteristä poimittiin satunnaisesti yksi asunnon haltija. Vastaajien ikä rajattiin 18- 85 -vuotiaisiin. Otoksen koko oli yhteensä 4921 henkilöä.

Kirjekysely toteutettiin loka-marraskuussa 2015. Ruotsinkielisille lähetettiin ruotsinkielinen kysely. Kirjeessä annettiin ohjeet vastata vaihtoehtoisesti verkon kautta. Vastaajille lähetettiin aktivointikirje, jossa jo vastanneita kiitettiin vastauksesta ja vastaamattomia pyydettiin vielä vastaamaan. Vastaajien kesken arvottiin lahjakortteja.

Kyselyn toteutti Helsingin kaupungin toimeksiannosta FCG Finnish Consulting Group Oy.

Tässä raportissa kuvataan vain kyselyn yleiset tulokset, päättymisaikoihin liittyvät tulokset ja analyysi on esitetty erillisessä raportissa.

2. Vastausaineisto

Vastaajat merkitsivät asuinkatunsa lomakkeeseen. Kadun perusteella vastaus kohdistettiin tiettyyn alueeseen.

Jakelun piirissä oli eniten Kyläsaaren tapahtuma-alueen ympäristön asukkaita, yhteensä 1849. Jakelun suhteen pienin alue oli Tukkuutori – Teurastamo, jossa jakelu oli 506 henkilöä

Vastauksia saatiin kaikkiaan 1837, joten vastausaktiivisuus oli 37,3 %. Vastauksista 309 saatiin verkon kautta. Vastauksia saatiin kaikilta alueilta riittävästi johtopäätösten tekoon. Korkein vastausaktiivisuus oli Tukkuutori – Teurastamo –alueella ja matalin Olympiastadion - Mäntymäenkenttä –alueella sekä Kyläsaaren tapahtuma-alueen vaikutuspiiriin tässä sisältyvä Arabian pohjoisosa.

Taulukko 1. Jakelu ja vastaukset alueittain

	Vastaukset	Otos	Vastaus-%
Olympiastadion - Mäntymäenkenttä	246	747	32,9 %
Kaisaniemi	222	609	36,5 %
Suvilahti	482	1210	39,8 %
Tukkuutori - Teurastamo	227	506	44,9 %
Kyläsaari	646	1849	34,9 %
Tieto puuttuu	14		
Yhteensä	1837	4921	37,3 %

Vastauksia saatiin kaiken ikäisiltä asukkailta. Vastanneista noin puolet oli alle 45 –vuotiaita.

Taulukko 2. Vastanneiden ikä

	Vastaukset	%
Alle 25 vuotta	140	8 %
25 – 34	450	24 %
35 – 44	310	17 %
45 – 54	276	15 %
55 – 64	300	16 %
65 – 74	272	15 %
75 tai vanhempi	85	5 %
Tieto puuttuu	4	0 %
Yhteensä	1837	100 %

Vastanneista noin puolet oli ollut kesällä 2015 päivätyössä ja noin joka kymmenes vuoro-työssä. Suuri ryhmä olivat myös eläkeläiset, joita oli noin viidesosa vastanneista. Vastaajat täsmensivät 'Jokin muu' –vastauksensa yleisimmin lomaksi.

Taulukko 3. Toiminta kesällä 2015

	Vastaukset	%
Päivätyössä	954	52 %
Vuorotyössä	189	10 %
Opiskelija	64	3 %
Työtön	58	3 %
Perhevapaalla	55	3 %
Eläkkeellä	397	22 %
Jokin muu	89	5 %
Tieto puuttuu	31	2 %
Yhteensä	1837	100 %

Vastaajilta pyydettiin arviota omasta meluherkkyydestään asteikolla 0 -10. Koska useissa luokissa vastaajien määrä oli pieni, yhdistettiin luokat 0, 1 ja 2 luokaksi 'Vähän tai ei lainkaan meluherkkä', 3, 4, 5, 6 ja 7 luokaksi 'Lievästi meluherkkä' ja luokat 8, 9 ja 10 luokiksi 'Suuresti meluherkkä'.

Taulukko 3. Vastaajien arvio omasta meluherkkyydestään.

	Vastaukset	%
0 En lainkaan meluherkkä	132	7 %
1	257	14 %
2	273	15 %
3	185	10 %
4	254	14 %
5	182	10 %
6	163	9 %
7	156	8 %
8	75	4 %
9	25	1 %
10 Äärimmäisen meluherkkä	2	0 %
Tieto puuttuu	133	7 %
Yhteensä	1837	100 %

Vastanneiden asunnosta joko makuuhuone tai olohuone oli usein tapahtuman puolella rakennusta.

Taulukko 4. Asunnon sijainti suhteessa tapahtumapaikkaan.

	Vastaukset	%
Asuntoni olo- ja makuuhuone tai -huoneet eivät ole tapahtumapaikan puolella rakennusta	447	24 %
Asuntoni olo- ja makuuhuone tai -huoneet ovat tapahtumapaikan puolella rakennusta	749	41 %
Asunnossani osa huoneista on lähimmän tapahtumapaikan puolella	600	33 %
Tieto puuttuu	41	2 %
Yhteensä	1837	100 %

Noin 40 %:lla vastanneista oli suora näköyhteys ikkunasta tai parvekkeelta tapahtumapaikalle.

Taulukko 5. Näköyhteys asunnosta tapahtumapaikalle.

	Vastaukset	%
Näköyhteys on	755	41 %
Näköyhteyttä ei ole	1066	58 %
Tieto puuttuu	16	1 %
Yhteensä	1837	100 %

Konserteista aiheutuva melu kuuluu joka toisen vastanneen asunnon sisälle vaikka ikkuna tai parvekeovi olisi suljettuna, vain 5 %:lla melu se ei kuulu sisälle lainkaan.

Taulukko 6. Kuuluuko melu sisälle?

	Vastaukset	%
Ei kuulu lainkaan	89	5 %
Kuuluu vain ikkunan tai parvekeoven ollessa auki	849	46 %
Kuuluu myös ikkunan tai parvekeoven ollessa kiinni	884	48 %
Tieto puuttuu	15	1 %
Yhteensä	1837	100 %

3. Ulkoilmakonserttien vaikutukset

Vastaajille esitettiin 14 ulkoilmakonsertteja koskevaa väitettä jotka koskivat konserttien vaikutuksia sekä asumiseen että kaupungin ja asuinalueen maineeseen.

Yleiset vaikutukset

Vastanneista peräti 85 % oli täysin tai osittain sitä mieltä, että ulkoilmakonsertit elävöittävät heidän kaupunginsa. Luonnollisesti usein eri meiltä olivat vastaajat, joiden asuinalue ei ole itse tapahtumapaikalla Kyläsaarella, vaan sen vaikutusalueella kauempana (Kulosaarella, Herttoniemessä tai Arabiassa). Kaikissa ikäryhmissä enemmistö vastanneista katsoi konserttien elävöittävän kaupunginsa, mutta alle 45 –vuotiaissa osuus oli kuitenkin selvästi suurempi kuin vanhemmissa ikäryhmissä.

Konserttien katsottiin myös yleensä parantavan kaupungin mainetta (80 % täysin tai osittain samaa mieltä) ja kaupunginosan mainetta (71 %). Konserttien järjestämisen katsottiin myös yleensä olevan hyvä asia kaupungin, kaupan ja palvelujen talouden kannalta (87 %).

Siisteys

Kaikista vastanneista 69 % oli täysin tai osittain sitä mieltä, että lähialueet on yleensä siivottu konserttien jälkeen riittävän pian. Tyytyväisten osuus tässä asiassa oli pienin Kyläsaarella. Jos tarkastellaan vain Kyläsaaren tapahtuma-alueen lähellä asuvia, heistä joka neljäs oli sitä mieltä että lähialueita ei siivota riittävän pian konserttien jälkeen. Myös tässä asiassa tilannetta pitivät parhaiten hoidettuna nuoret.

Konserttien aikainen lähialueiden roskaantuminen on häirinnyt 30 %:ia vastanneista. Useimmin asia on häirinnyt Kaisaniemessä (37 %), Suvilahdessa (35 %) ja Kyläsaaren lähialueella (37 %) ja hieman harvemmin Olympiastadion – Mäntymäenkenttä –alueella (30 %) ja Tukutori – Teurastamo –alueella (29 %).

Melu

Konserttialueelta kuuluva musiikki oli aiheuttanut kohtuutonta häiriötä 17 %:lle vastanneista. Useimmin musiikki oli aiheutunut kohtuutonta häiriötä Kyläsaaren tapahtuma-alueeseen liittyen Kulosaaren pohjoisosassa (36 %), Herttoniemen etelä- ja pohjoisosissa (33 %) sekä Arabian pohjoisosassa (30 %). Itse Kyläsaaren tapahtuma-alueen lähialueella melusta aiheutuvaa häiriötä koettiin vähemmän (11 %), samoin Arabian eteläosassa (8 %).

Kaisaniemessä melusta oli aiheutunut kohtuutonta haittaa 24 %:lle vastanneista, mikä on selvästi enemmän kuin Olympiastadion – Mäntymäen kenttä –alueella (9 %), Suvilahdessa (12 %) tai Tukutori – Teurastamo –alueella (9 %).

Ikä vaikuttaa suuresti koetun melun häiritsevyyteen. Alle 25 -vuotiasta melu oli häirinnyt kohtuuttomasti vain 8 %:ia, yli 65 vuotiaista noin 30 %:ia. Eläkkeellä olevien lisäksi melu oli häirinnyt muita useammin perhevapailla olevia (29 %) ja meluherkiksi itsensä kokevia (27 %).

Melun osalta mukana oli myös väittämä ”Konsertit aiheuttavat liiallista meluhaittaa”. Vastaukset tähän olivat hyvin samansuuntaiset edellä käsitellyn väitteen kanssa, 22 % piti meluhaittaa liiallisena.

Kolmas melua koskeva väittämä tässä yhteydessä oli ”En voi pitää konserttien aikana asuntoikkunoita auki melun vuoksi vaikka muutoin pitäisin”. Väitteen kanssa täysin tai samaa mieltä oli 29 %.

Pysäköinti ja julkinen liikenne

Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille vaikeita pysäköinti ongelmia useimmin Olympiastadion – Mäntymäen kenttä –alueella (67 % täysin tai jokseenkin samaa mieltä), seuraavaksi yleisimpiä ne ovat olleet Kaisaniemessä (31 %). Vähiten pysäköinti ongelmia oli ollut Suvilahdessa (20 %), Kyläsaarella (17 %) tai Tukutori – Teurastamo –alueella (15 %).

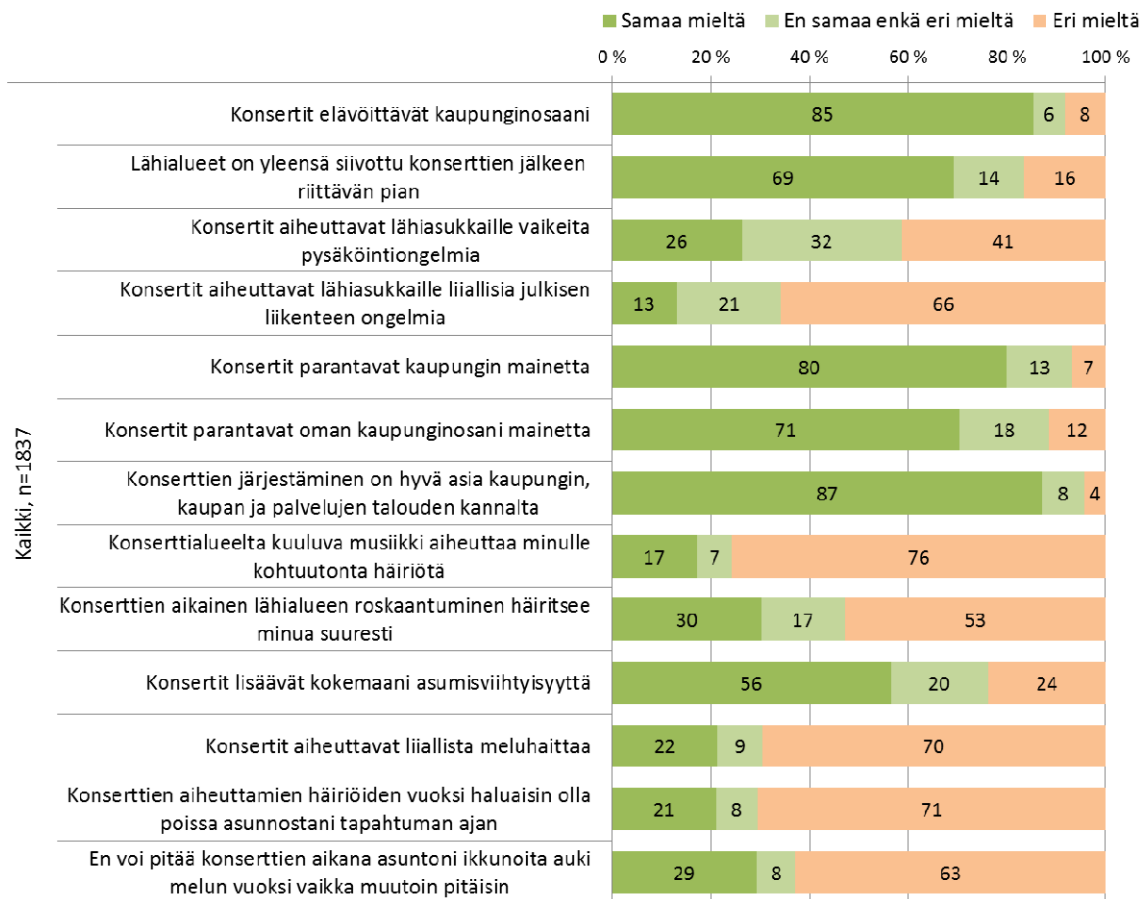
Julkisen liikenteen ongelmia oli aiheutunut vastanneiden mielestä melko vähän (13 %). Eläkeläisille ongelmia oli aiheutunut muita useammin (25 %).

Asumisviihtyvyys

Konsertit olivat lisänneet useimpien vastanneiden asumisviihtyvyyttä (56 %). Päinvastoin tunsin noin joka neljäs vastanneista.

Noin joka viides vastannut haluaisi konserttien aiheuttamien häiriöiden vuoksi olla poissa asunnosta tapahtuman ajan (21 %). Useimmin näin koettiin Kulosaaren pohjoisosassa (39 %), Herttoniemen eteläosissa (34 %), Herttoniemen pohjoisosissa (40 %) sekä Arabian pohjoisosassa (29 %).

Kuvio 1. Mitä mieltä olet seuraavista ulkoilmakonsertteihin liittyvistä väittämistä?

4. Ulkoilmakonserttien häiritsevyyttä

Vastaajilta kysyttiin miten häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä he ovat kokeneet vuoden 2015 aikana konserttitapahtumat. Asteikko oli viisiportainen, joka muutettiin raporttia varten kolmeen luokkaan:

<i>Lomakkeella</i>	<i>Tässä raportissa</i>
<i>En lainkaan</i>	<i>En lainkaan</i>
<i>Jossain määrin</i>	<i>Jossain määrin tai melkoisen</i>
<i>Melkoisen</i>	
<i>Suuresti</i>	<i>Suuresti tai äärimmäisen</i>
<i>Äärimmäisen</i>	

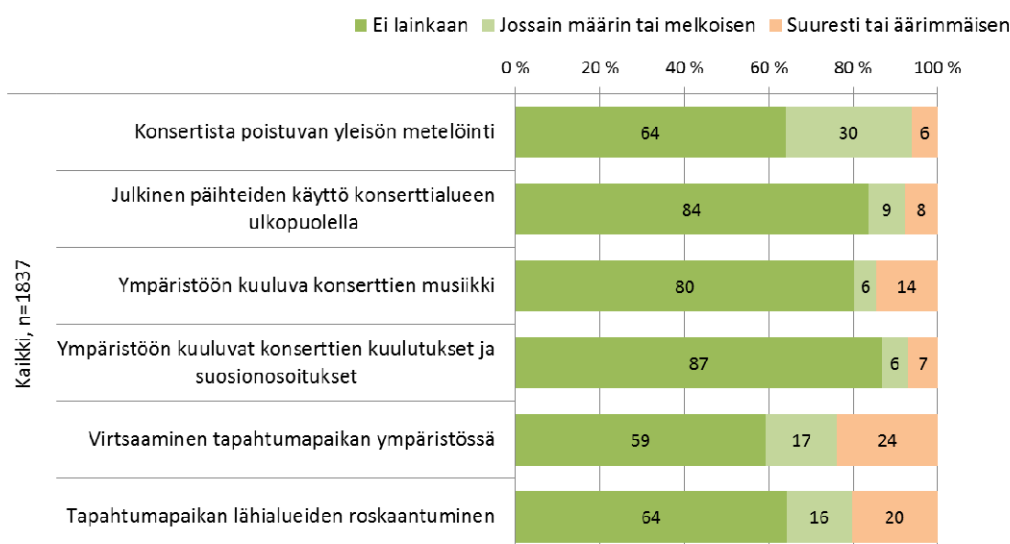
Useimmin suuresti tai äärimmäisen ärsyttävänä oli koettu virtsaaminen tapahtumapaikan ympäristössä (24 % vastanneista). Useimmin tämä koettiin ärsyttävänä Kaisaniemessä (35 %), Suvilahdessa (31 %) ja Olympiastadion - Mäntymäen kenttä -alueella (28 %)

Tapahtumapaikan lähialueiden roskaantumista piti suuresti tai äärimmäisen ärsyttävänä 20 % vastanneista. Roskaantumisen kokemuksissa ei ollut kovin suuria eroja alueiden välillä, mutta kuten virtsaamisenkin, iäkkäämmät kokivat sen nuoria useammin häiritseväksi.

Musiikki koettiin suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi virtsaamista ja roskaantumista harvemmin. Useimmin musiikki koettiin häiritseväksi Kulosaaren pohjoisosassa (31 %), Herttoniemen eteläosissa (29 %), Herttoniemen pohjoisosassa (33 %) sekä Arabian pohjoisosassa (24 %).

Poistuvan yleisön metelöinti, julkinen päihteiden käyttö konserttialueen ulkopuolella tai konserttien kuulutukset ja suosionosoitukset eivät aiheuttaneet yleensä suurta ärtymystä.

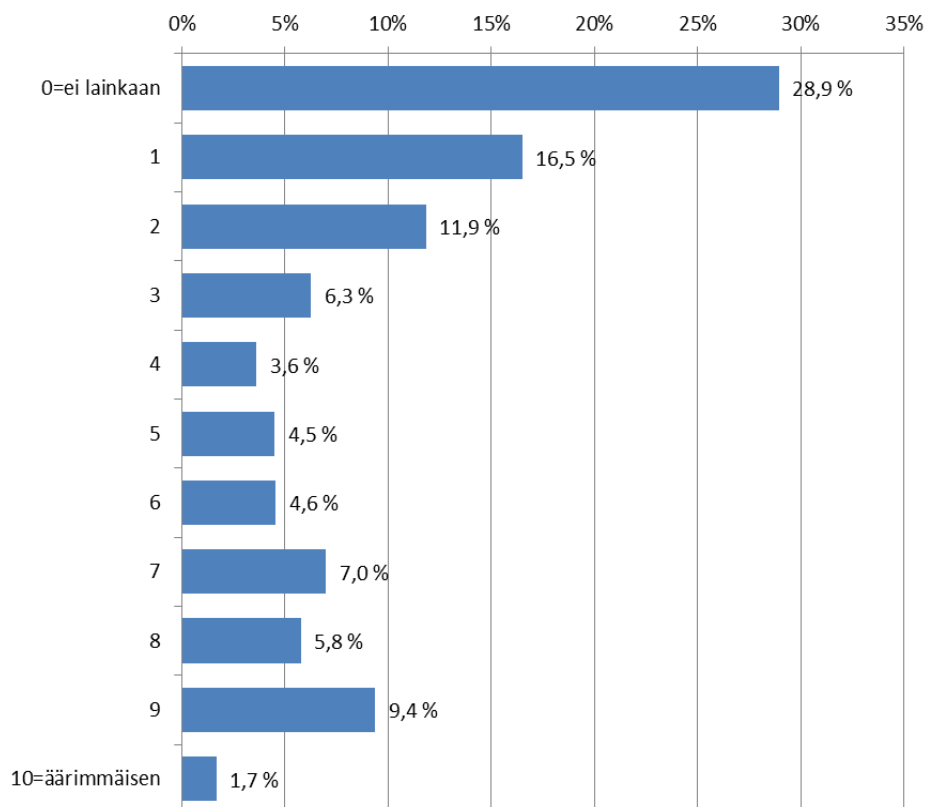
Kuvio 2. Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana seuraavat konserttien tapahtumiin liittyvät seikat tai ilmiöt?

Vastaajilta kysyttiin kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä he olivat kokeneet vuoden 2015 aikana asunnon sisään konserttialueelta kuuluvan melun. Asteikko oli 11-portainen (0 = ei lainkaan – 10=äärimmäisen).

Yllättävän usein melua ei ollut koettu lainkaan häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä. Vain noin 2 % oli kokenut melun äärimmäisen häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä.

Kuvio 3. Ulkoilmakonserteista kantautuu ääntä ympäristöön. Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana asuntoosi sisään konserttialueelta kuuluvan melun?

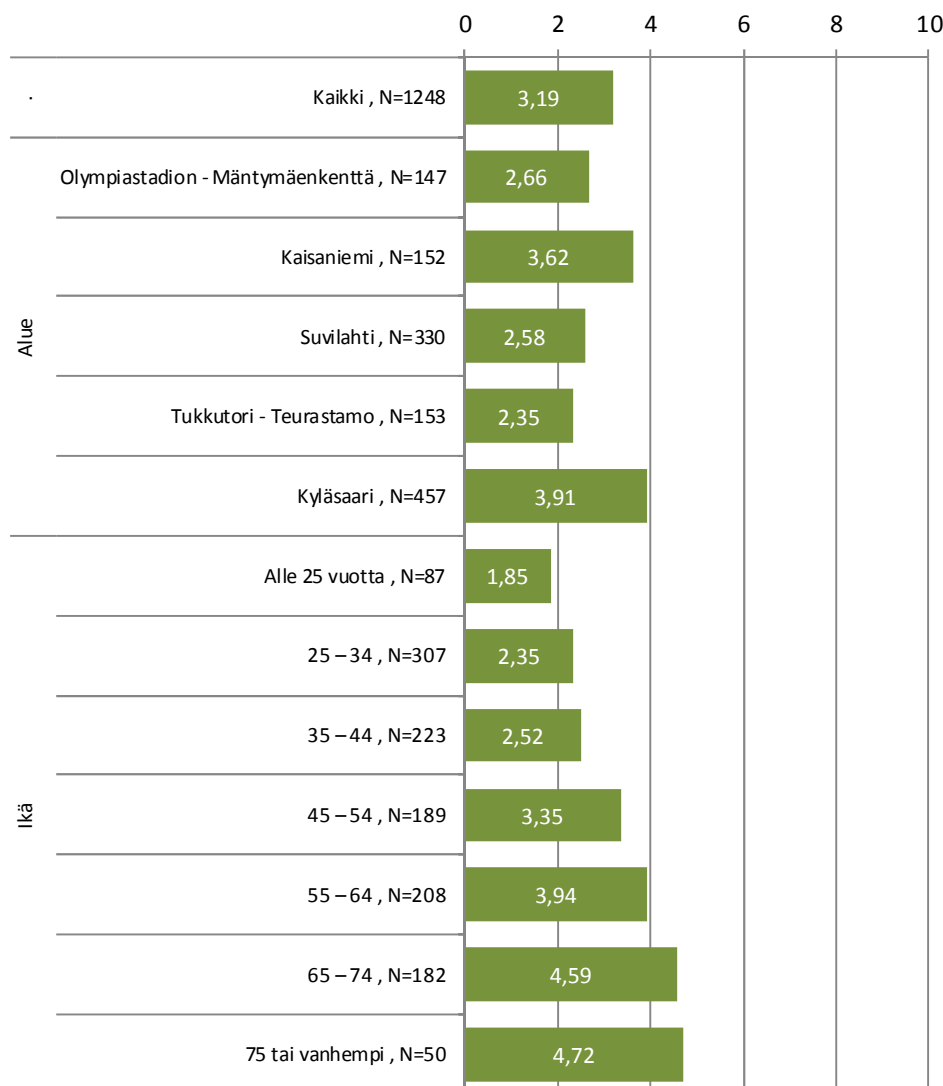
Vastauksista laskettiin myös keskiarvot. Kaikkien vastanneiden vastausten keskiarvo noin 3,2, joten keskimäärin vastaajat olivat kokeneet melun melko vähän häiritsevänä, kiusallisena tai ärsyttävänä.

Keskiarvolla mitaten eniten melusta oli ollut haittaa yli 75 – vuotiaille, eläkeläisille, perhevapailta oleville, meluherkille ja sellaisille joiden asuntoon melu oli kuulunut sisälle ikkunan ja parvekkeen oven ollessa suljettuna.

Kuvio 4. Ulkoilmakonserteista kantautuu ääntä ympäristöön. Kuinka häiritsevänä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana asuntoosi sisään konserttialueelta kuuluvan melun?

Keskiarvo:1= Ei lainkaan häiritsevää, kiusallista tai ärsyttävää, 10=äärimmäisen

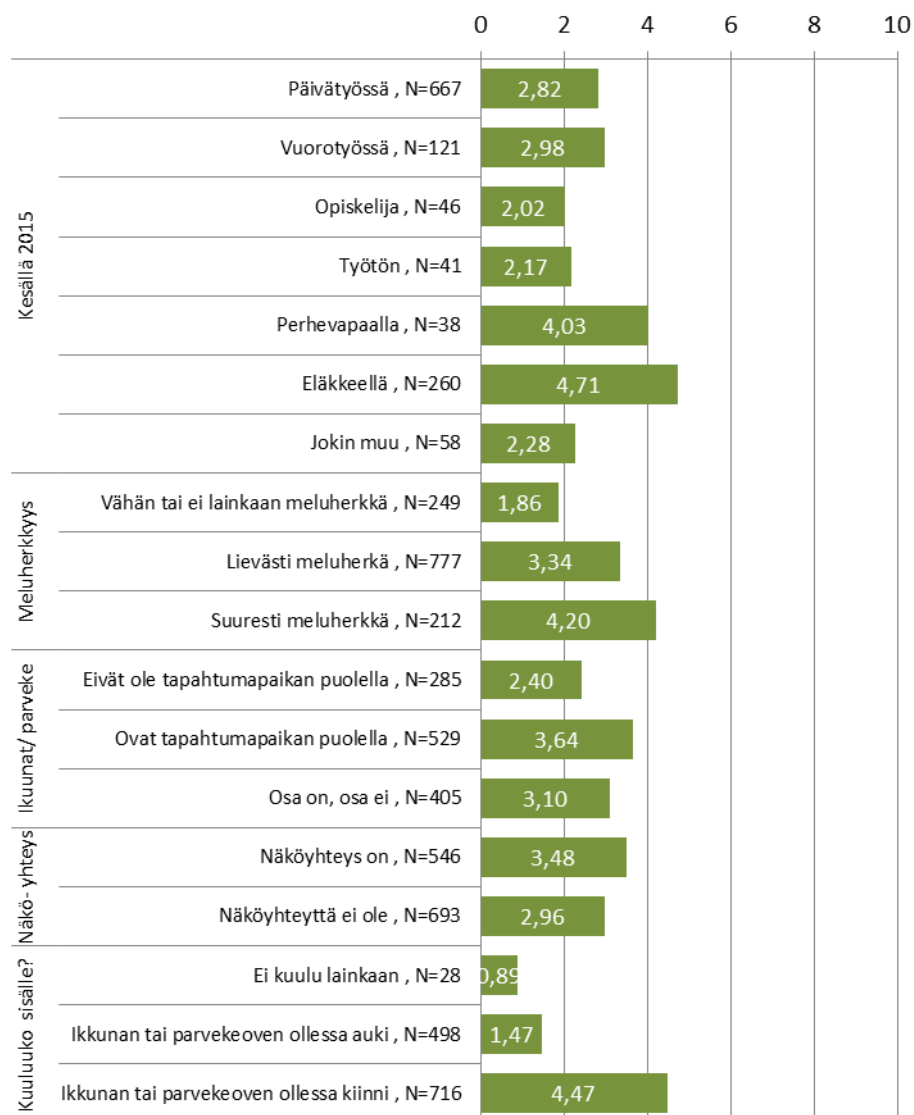
Vastausten keskiarvot alueen ja iän mukaan

Kuvio 5. Ulkoilmakonserteista kantautuu ääntä ympäristöön. Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana asuntoosi sisään konserttialueelta kuuluvan melun?

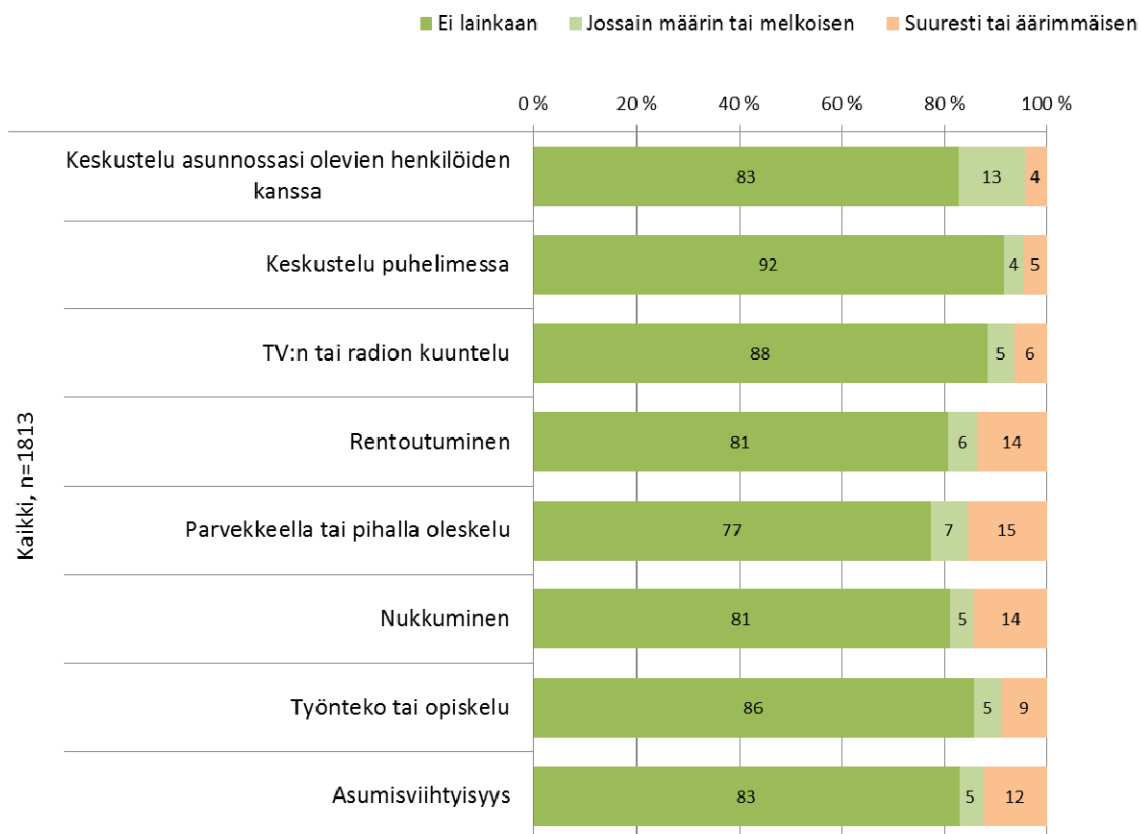
Keskiarvo 1= Ei lainkaan häiritsevää, kiusallista tai ärsyttävää, 10= äärimmäisen

Vastausten keskiarvot muiden taustamuuttujien suhteen

Asuntoon konserttipaikalta kuuluvan melun häiritsevyyttä, kiusallisuutta ja ärsyttävyyttä kysyttiin myös erilaisten toimintojen kannalta. Useimmin melu häiritsi parvekkeella tai pihalla oleskelua, rentoutumista tai nukkumista, mutta suurinta osaa vastanneista melu ei ollut häirinnyt minkään esitetyn asian osalta.

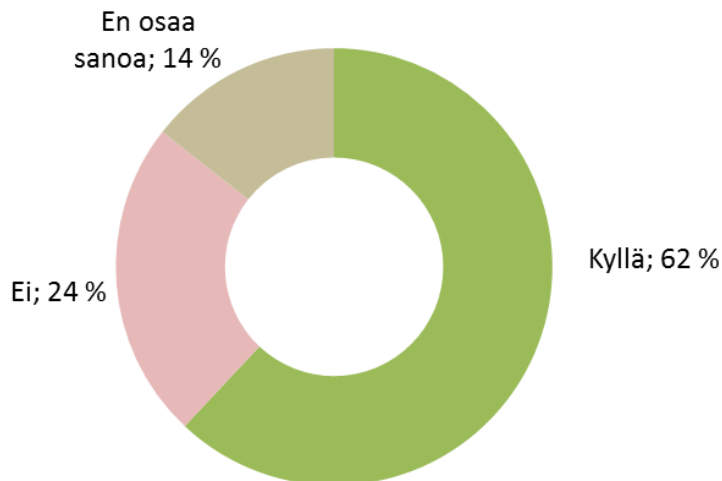
Kuvio 6. Kuinka häiritsevänä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut asuntoosi sisään konserttipaikalta kuuluvan melun seuraavien asioiden kannalta vuoden 2015 aikana?

5. Ulkoilmakonserttien järjestäminen

Vastaajilta kysyttiin voisiko asuntoa lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja touko-syyskuussa. Vastanneista enemmistö, 62 %, olisi valmis lisäämään konsertteja. Niitä, jotka olivat valmiita lisäämään konsertteja oli kaikissa vastaajaryhmissä enemmän kuin niitä, jotka suhtautuivat kielteisesti lisäämiseen lukuun ottamatta yli 75 – vuotiaita, jossa lisäämistä vastustavia oli hieman enemmän (37 %) kuin lisäämistä kannattavia (35 %).

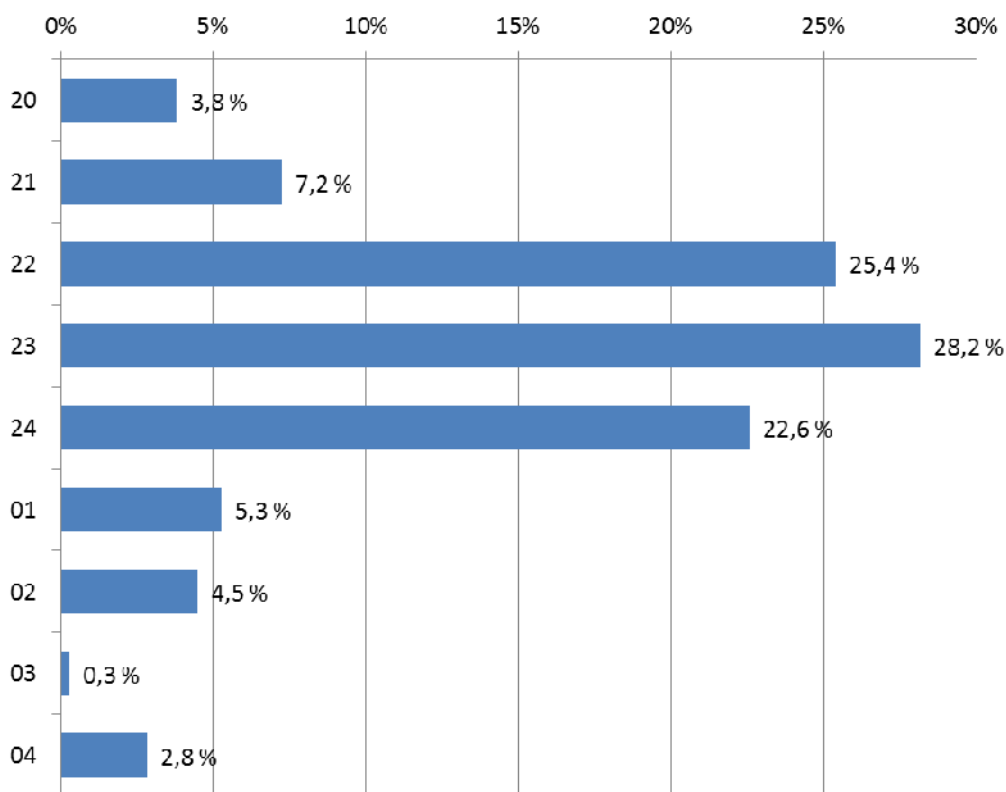
Kuvio 7. Helsingissä ulkoilmakonserttien sesonki on touko-syyskuussa. Voisiko mielestäsi asuntoasi lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja mainittujen kuukausien aikana?

Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa ulkoilmakonserttien päättymisaikaan. Esitettyjen päättymisaikojen keskiarvo sunnuntaina - torstaina alkaville konserteille oli 23:06. Useimmin ehdotettu päättymisaika oli klo 23 ja toiseksi yleisin klo 22.

Alle 25 -vuotiaiden esittämien päättymisaikojen keskiarvo oli korkein, 23:46, perhevapailta olevilla matalin, 22:27.

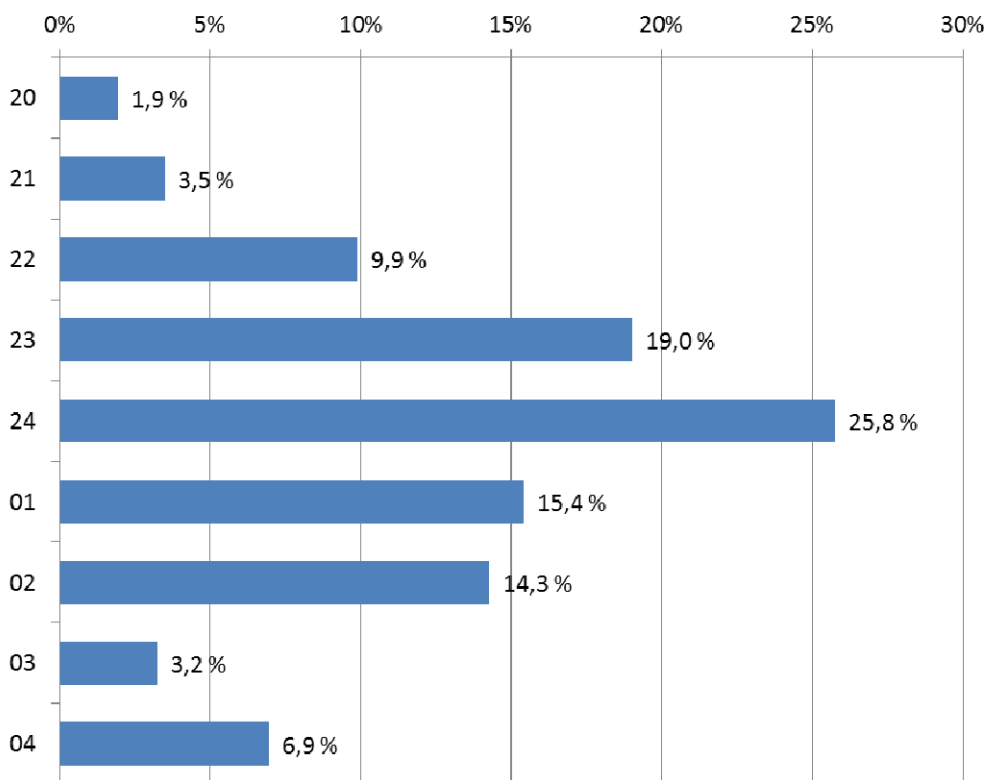
Kuvio 8a. Mihin kelloaikaan ulkoilmakonserttien tulisi mielestäsi viimeistään päättyä sunnuntaista torstaihin?

Esitettyjen päättymisaikojen keskiarvo perjantaina - lauantaina alkaville konserteille oli hieman keskiyön jälkeen, klo 00:14. Useimmin ehdotettu päättymisaika oli klo 24 ja toiseksi yleisin klo 23.

Alle 25 -vuotiaiden esittämien päättymisaikojen keskiarvo oli korkein, 01:18 ja yli 75 –vuotiaiden matalin, 22:59.

Kuvio 8b. Mihin kelloaikaan ulkoilmakonserttien tulisi mielestäsi viimeistään päättyä perjantaista lauantaihin?

Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin). Vastajia pyydettiin kertomaan, kuinka usein konsertteja voitaisiin järjestää, jos ne päättyvät edellisessä kysymyksessä valittuun kellonaikaan. Yleisimmät valitut taa-juudet olivat joka toinen viikonloppu ja yksi viikonloppu kuukaudessa. Myös joka viikonloppu sai melko suuren kannatuksen.

Kuvio 9. Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin). Kuinka usein konsertteja voitaisiin mielestäsi järjestää, jos ne päättyvät edellä mainitsemaasi kellonaikaan?

6. Asunnon ja kaupunginosan ominaisuudet

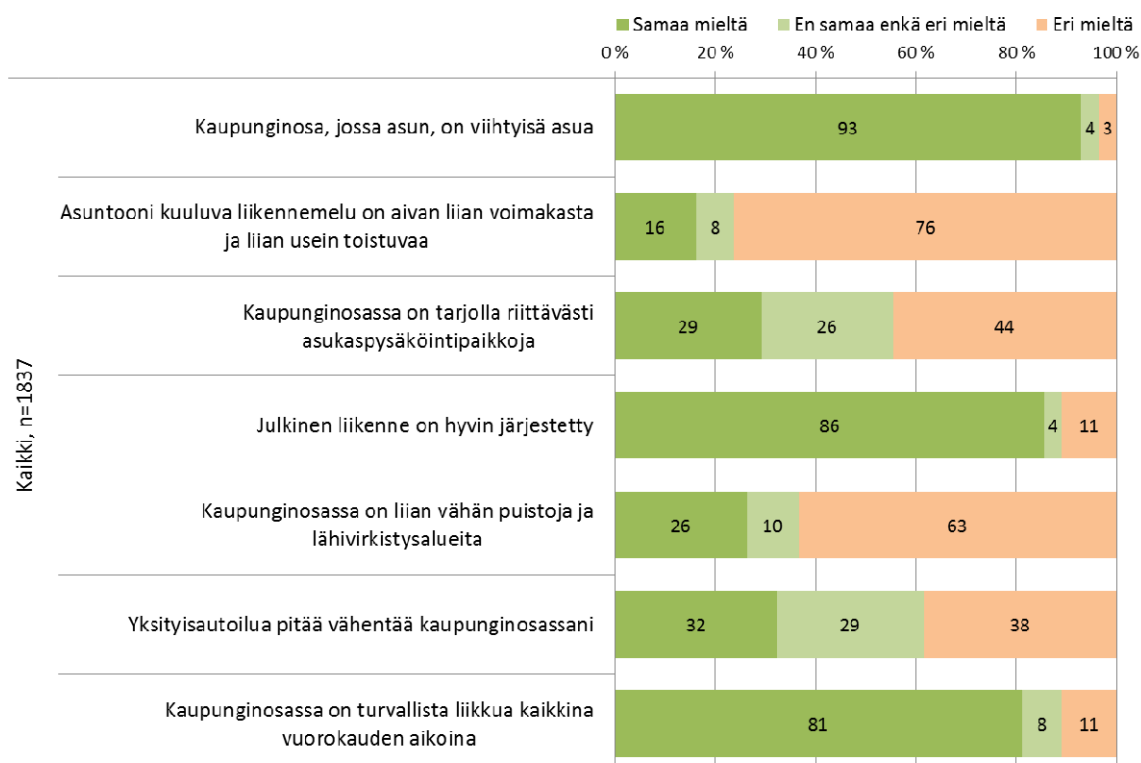
Vastaajia pyydettiin arvioimaan asuntonsa ja asuinalueensa yleisiä ominaisuuksia. Tuloksia voidaan suhteuttaa aikaisemmin käsiteltyyn ulkoilmakonsertteihin liittyviin kysymyksiin.

Kaupunginosaa pidettiin yleensä viihtyisänä asua (93 %), siellä on riittävästi puistoja (63 %) ja turvallista liikkua (81 %).

Yksityisautoilua halusi vähentää kolmasosa vastanneista. Asuntoon ei yleensä kuulu liikennemelu liian voimakkaana (16 %). Vastanneista 29 % oli sitä mieltä, että asukaspysäköintipaikkoja on kaupungin osassa liian vähän, useimmin tätä mieltä olivat Olympiastadion – Mäntymäenkenttä –alueella asuvat ja vähiten Tukkuutori – Teurastamo –alueella asuvat. Aikaisemmin käsiteltiin ulkoilmakonsertteihin liittyviä pysäköinti- ja julkisen liikenteen ongelmia ja myös sen osalta ongelmia oli useimmin Olympiastadion – Mäntymäenkenttä –alueella ja vähiten Tukkuutori – Teurastamo –alueella.

Vastanneista 86 % oli sitä mieltä, että julkinen liikenne on hyvin järjestetty. Tämä on yhdenmukaista sen kanssa, että ulkoilmakonsertteihin liittyviä julkisen liikenteen ongelmia oli aiheutunut vastanneiden mielestä melko harvoin (13 %).

Kuvio 10. Mitä mieltä olet seuraavista asuntoosi ja kaupunginosaasi liittyvistä väittämistä?

7. Avoimet kommentit

Vastaajien avoimissa kommenteissa oli kolme päätyyppiä: ensimmäisen muodostavat konsertteihin pääosin myönteisesti suhtautuvat ja niiden tärkeyttä korostavat, toisena ääripäänä olivat konsertteihin kielteisesti suhtautuvat, kolmannessa vastaustyyppissä tuotiin esiin periaatteellinen myönteinen kanta konserttien järjestämistä kohtaan, mutta niiden haittojen vähentämiseksi esitettiin erilaisia keinoja.

Konserttien hyötyjä ja merkitystä kaupungille korostettiin mm. seuraavasti:

"Konsertit ja ulkoilmatapahtumat kuuluvat elävään Helsinkiin ja ovat tervetulleita!"

"Annetaan nuorison iloita! Korvatulppia voi tarvittaessa käyttää."

"Konsertit ovat iloinen asia! Vaikka niistä jonkin verran haittaa koituukin, kestän sen mielelläni."

"Tapahtumat ovat hieno lisä kaupunkikulttuurissa!! Tuetaan niitä ja sitä kautta lähiyrityksiä."

"Jos haluaa asua kaupungissa, jokaisen meistä tulee kestää kaupunkia elävöittävästä tapahtumista tulevat äänet."

"Toivon, että konsertteja ja tapahtumia järjestetään jatkossakin ja päättymisaikaa voi pidentää. Äänet kuuluvat kaupunkiin."

"Kun vähän kuulee, alkaa heti naurattaa ja muistelee nuoruutta. Tulee hyvä mieli koko illaksi! Pitäkää Helsinki elävänä!"

"Konsertit ovat ok, mutta musiikkia saisi soittaa pikkuisen kovemmalla, jotta parvekkeella kuuntelu onnistuisi paremmin".

Toisaalta haitoista tuotiin esille useimmin meluun, roskaantumiseen ja virtsaamiseen liittyviä asioita, esimerkiksi seuraavasti:

"Bassomusiikin jumputus ja sen takova ääni on ärsyttävää, siksi täytyy välillä lähteä pois kotoa."

"Bassojumputus on todella ahdistavaa. Haitta on todella merkittävä ja estää omassa kodissa olemisen festivaalin aikana."

"Konemusiikki aiheutti todella vastenmielistä matalataajuuksista värähtelyä, jota ei edes ikkunat sulkemalla ja kuulokkeita käyttämällä päässyt pakoan."

"Suurin ongelma on konserttipaikan ulkopuolinen sikailu, ryyppäminen, huumeet, sotkeminen, häiriköinti."

"Ylivoimaisesti suurin haitta syntyy katastrofaalisen surkeista rakennus- ja liikennejärjestelyistä, jotka kestävät useita kertoja muita pidempään."

"Kadulla yöllinen oksentelu, roskaaminen ja virtsaaminen ovat huomattavan ikäviä lieveilmiöitä."

"Pahimmat lieveilmiöt ovat tukkiutuneet puhelinverkot sekä piittaamattomat festarivieraat."

"Nukkuminen metelissä ja siinä että ikkunat helisevät, oli mahdotonta! Menin väsyneenä ja ärtyneenä töihin."

Konserttien haittojen ehkäisemiseksi ehdotettiin mm. äänentason laskemista, päättämisaikojen aikaistamista, roska-astioiden lisäämistä ja parempaa tiedottamista, esimerkiksi seuraavasti:

"On todella tärkeää rajoittaa festivaalin melu- ja/tai bassotason rajaa sekä soittoaikaa".

"Festivaalien ikäraja tulisi nostaa 18 vuoteen, sillä alaikäisten sekoilu, roskaaminen ja päihteiden käyttö oli järkyttävää".

"Tälle alueelle kerääntyy valtava määrä roskaa, kaupungin tulisi huomioida roskisten määrä ja tyhjennysväli Siltasaaren alueella.

"Toivon, että kaupunki huolehtisi puskiensa leikkaamisesta, jotta konserttien tai muulloinkaan aikana/jälkeen virtsaaminen voisi ehkä vähän vähentyä."

"Mielestäni konserttien järjestäjien tulee vastata omalla kustannuksellaan siivouksesta vähintään 500m joka suuntaan konserttialueesta. Siivouksen tulee olla tehtynä konserttia seuraavana päivänä."

"Det behövs toaletter i Kajsaniemi parken, urinering vid alla hörn och kanter är det största problemet.

"Vessoja ja roskapönttöjä lisää ja lippuun maininta roskaaminen ja virtsaaminen kielletty sakon uhalla."

"Miksei isoja roskalaatikoita tuoda kulkuväylille, esim. koko Hermannin rantatie ja Sörnäistenranta aina Hakaniemen torille asti?"

"Roskaamisesta pitäisi sakottaa."

"Kaisaniemen puistoon tulisi saada kesäkaudeksi lisää yleisövessoja - oli konsertteja tai ei".

"Luulisi että meiltä löytyy ihmisiä, jotka osaavat suunnitella esiintymislavat ja kaiuttimien paikat ja volyymit niin ettei soitto häiritse/kuulu muille kuin konsertista nauttiville."

"Yksi tapa pienentää äänitasoja lienee järjestää myöhäisyön konsertit teltoissa, joista ymmärtääkseni on ollut apua. "

"Jos Helsinki haluaa tuoda iloa ja hyvinvointia asukkailleen, se voisi kokeilla konserttien/tapahtumien järjestämistä sisätiloissa myös kesällä."

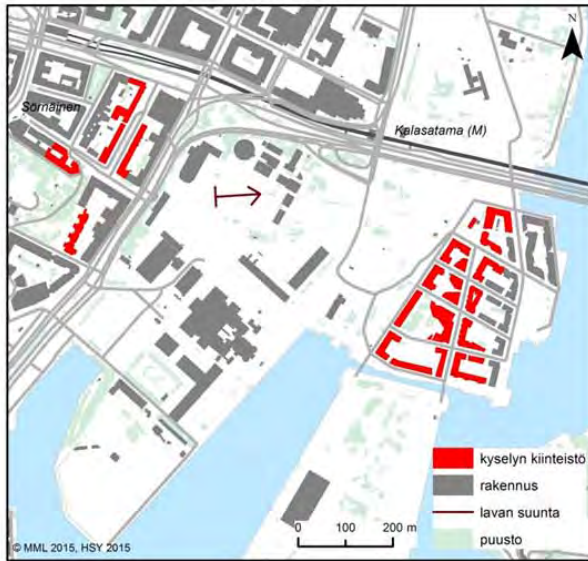
"Jos tapahtumat päättyisivät jo klo 20, niin mielestäni tapahtumia voisi järjestää kerran kuussa sijaan vaikka kerran kolmessa viikossa."

"Mielestäni olennainen osa konserttien ja tapahtumien järjestämisessä on tiedottaminen."

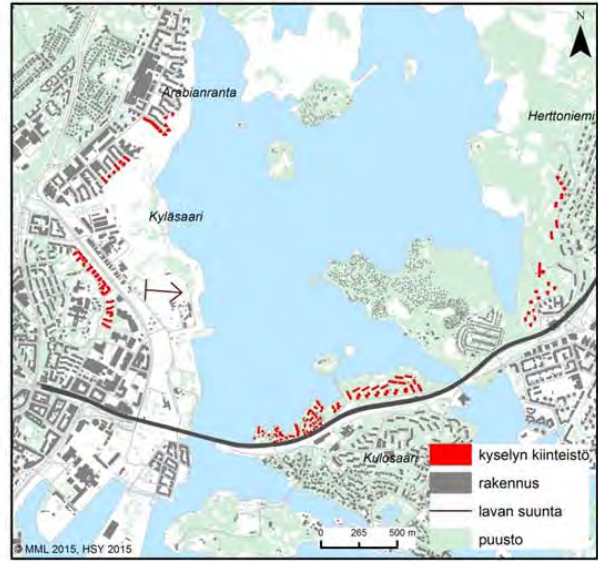
"Tehostettu tiedottaminen vähentäisi varmasti kielteisiä asenteita.

"Ilmoituksia konserteista taloyhtiön oviin (viime kesänä ei aina ollut)."

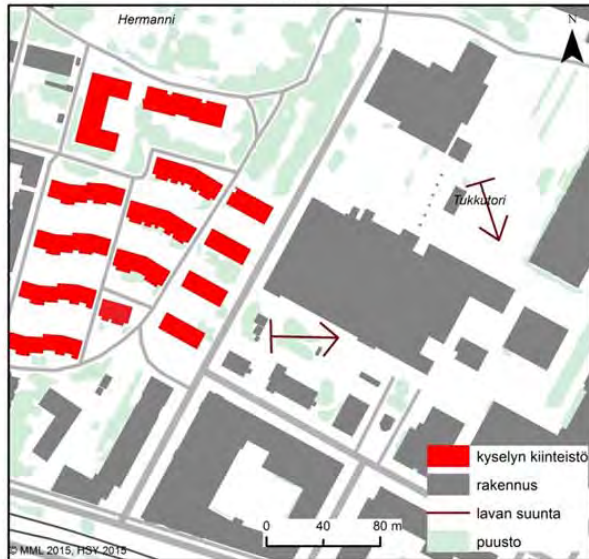
Suvilahti

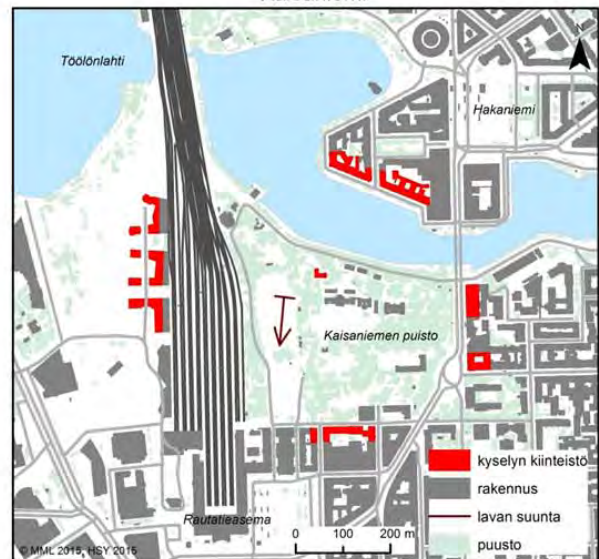
Kyläsaari

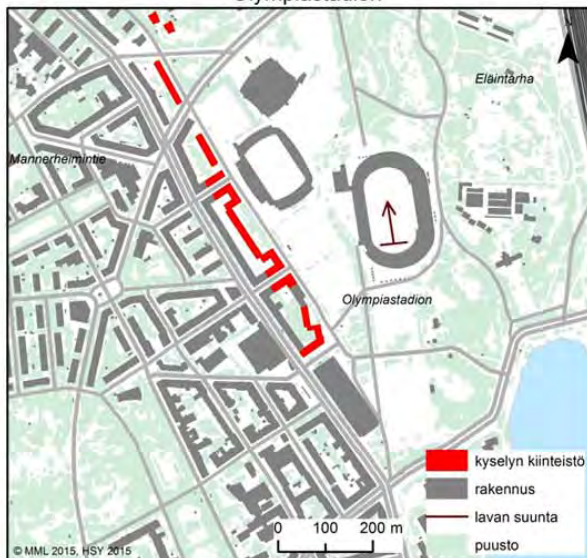
Tukkutori

Kaisaniemi

Olympiastadion

Ulkoilmakonserttien vaikutukset - Asukaskysely

Kysymykset koskevat asuntosi lähintä tapahtumapaikkaa (Kaisaniemi, Olympiastadion, Suvilahti, Tukkutori, Kyläsaari) ja siellä järjestettäviä ulkoilmakonsertteja.

Vastausohje:

Vastauksen merkitseminen tapahtuu ympäröimällä mielipidettäsi tai kokemustasi vastaavan vaihtoehdon numero, esimerkiksi: ③

1. Mitä mieltä olet seuraavista ulkoilmakonsertteihin liittyvistä väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
a) Konsertit elävöittävät kaupunginosaani	1	2	3	4	5
b) Lähialueet on yleensä siivottu konserttien jälkeen riittävän pian	1	2	3	4	5
c) Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille vaikeita pysäköintiongelmia	1	2	3	4	5
d) Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille liiallisia julkisen liikenteen ongelmia	1	2	3	4	5
e) Konsertit parantavat kaupungin mainetta	1	2	3	4	5
f) Konsertit parantavat oman kaupunginosani mainetta	1	2	3	4	5
g) Konserttien järjestäminen on hyvä asia kaupungin, kaupan ja palvelujen talouden kannalta	1	2	3	4	5
h) Konserttialueelta kuuluva musiikki aiheuttaa minulle kohtuutonta häiriötä ..	1	2	3	4	5
i) Konserttien aikainen lähialueen roskaantuminen häiritsee minua suuresti ...	1	2	3	4	5
j) Konsertit lisäävät kokemaani asumisviihtyisyyttä	1	2	3	4	5
k) Konsertit aiheuttavat liiallista meluhaittaa	1	2	3	4	5
l) Konserttien aiheuttamien häiriöiden vuoksi haluaisin olla poissa asunnostani tapahtuman ajan	1	2	3	4	5
m) En voi pitää konserttien aikana asuntoni ikkunoita auki melun vuoksi vaikka muutoin pitäisin	1	2	3	4	5

2. Ulkoilmakonsertit saattavat häiritä tai ärsyttää lähialueiden asukkaita.

Kuinka häiritsevänä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana seuraavat konserttien tapahtumiin liittyvät seikat tai ilmiöt?

	En lainkaan	Jossain määrin	Melkoisen	Suuresti	Äärimmäisen
a) Konsertista poistuvan yleisön metelöinti	1	2	3	4	5
b) Julkinen päihteen käyttö konserttialueen ulkopuolella	1	2	3	4	5
c) Ympäristöön kuuluva konserttien musiikki	1	2	3	4	5
d) Ympäristöön kuuluvat konserttien kuulutukset ja suosionosoitukset	1	2	3	4	5
e) Virtsaaminen tapahtumapaikan ympäristössä	1	2	3	4	5
f) Tapahtumapaikan lähialueiden roskaantuminen	1	2	3	4	5

3. Ulkoilmakonserteista kantautuu ääntä ympäristöön. Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana asuntoosi sisään konserttialueelta kuuluvan melun?

0 =
Ei lainkaan
häiritsevää,
kiusallista tai
ärsyttävää

Ympyröi kokemustasi vastaava numero

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10 =
Äärimmäisen
häiritsevää,
kiusallista tai
ärsyttävää

4. Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut asuntoosi sisään konserttipaikalta kuuluvan melun seuraavien asioiden kannalta vuoden 2015 aikana?

	En lainkaan	Jossain määrin	Melkoisen	Suuresti	Äärimmäisen
a) Keskustelu asunnossasi olevien henkilöiden kanssa	1	2	3	4	5
b) Keskustelu puhelimessa	1	2	3	4	5
c) TV:n tai radion kuuntelu	1	2	3	4	5
d) Rentoutuminen	1	2	3	4	5
e) Parvekkeella tai pihalla oleskelu	1	2	3	4	5
f) Nukkuminen	1	2	3	4	5
g) Työnteko tai opiskelu	1	2	3	4	5
h) Asumisviihtyisyys	1	2	3	4	5

5. Millä suunnalla konserttipaikkaan nähden asuntosi olo- ja/tai makuuhuoneen/huoneiden ikkunat ovat?

- 1 Asuntosi olo- ja makuuhuone/-huoneet eivät ole tapahtumapaikan puolella rakennusta
- 2 Asuntosi olo- ja makuuhuone/-huoneet ovat tapahtumapaikan puolella rakennusta
- 3 Asunnossani osa huoneista (olohuone, makuuhuone/-huoneet) on lähimmän tapahtumapaikan puolella, osa rakennuksen toisella puolella

6. Onko asuntosi ikkunoista tai parvekkeelta suora näköyhteys konserttipaikalle?

- 1 Näköyhteys on
- 2 Näköyhteyttä ei ole

7. Kuuluiko asuntoasi lähimmällä tapahtumapaikalla järjestetyistä konserteista aiheutuva melu asuntoosi sisälle?

- 1 Ei kuulu lainkaan
- 2 Kuuluu vain ikkunan tai parvekeoven ollessa auki
- 3 Kuuluu myös ikkunan tai parvekeoven ollessa kiinni

8. Helsingissä ulkoilmakonserttien sesonki on touko-syyskuussa. Voisiko mielestäsi asuntoasi lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja mainittujen kuukausien aikana?

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 En osaa sanoa

9. Mihin kelloaikaan ulkoilmakonserttien tulisi mielestäsi viimeistään päättyä? Ympäroi kellonaika.

- a) Sunnuntai – torstai, kello:20.....21.....22.....23.....24.....01.....02.....03.....04
b) Perjantai – lauantai, kello:20.....21.....22.....23.....24.....01.....02.....03.....04

**10. Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin).
Kuinka usein konsertteja voitaisiin mielestäsi järjestää, jos ne päättyvät edellä mainitsemaasi kellonaikaan?**

- 1 Joka viikonloppu
2 Joka toinen viikonloppu
3 Yhtenä viikonloppuna kuukaudessa
4 2 – 3 viikonloppuna koko kesä kautena
5 Ei lainkaan
6 Jokin muu vaihtoehto (*kerro se kyselyn loppuun varatussa osassa*)

11. Mitä mieltä olet seuraavista asuntoosi ja kaupunginosaasi liittyvistä väittämistä?

- | | Täysin
samaa
mieltä | Jokseenkin
samaa
mieltä | En
samaa
enkä eri
mieltä | Jokseenkin
eri
mieltä | Täysin
eri
mieltä |
|---|---------------------------|-------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|-------------------------|
| a) Kaupunginosa, jossa asun, on viihtyisä asua | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| b) Asuntooni kuuluva liikennemelu on aivan liian voimakasta ja
liian usein toistuvaa | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| c) Kaupunginosassa on tarjolla riittävästi asukaspysäköintipaikkoja | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| d) Julkinen liikenne on hyvin järjestetty | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| e) Kaupunginosassa on liian vähän puistoja ja lähivirkistysalueita | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| f) Yksityisautoilua pitää vähentää kaupunginosassani..... | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| g) Kaupunginosassa on turvallista liikkua kaikkina vuorokauden aikoina | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

12. Mihin seuraavista ikäryhmistä kuulut?

- 1 Alle 25 vuotta
2 25 – 34
3 35 – 44
4 45 – 54
5 55 – 64
6 65 – 74
7 75 tai vanhempi

13. Olin kesällä 2015

- 1 Päivätyössä
2 Vuorotyössä
3 Opiskelija
4 Työtön
5 Perhevapaalla
6 Eläkkeellä
7 Jokin muu, mikä: _____

14. Kuinka meluherkkä olet omasta mielestäsi?

0 =
En lainkaan
meluherkkä

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10 =
Äärimmäisen
meluherkkä

**15. Jotta voimme arvioida asuntoosi kuuluvan melun voimakkuutta ja ominaisuuksia tarvitsemme tiedon
asuntososi katuosoitteesta ja kerroksesta**

Kadun nimi _____ Talon numero ____ Kerros _____

16. Haluan saattaa tutkimuksen tekijäin ja kaupungin hallinnon tietoon lisäksi seuraavaa:

Kiitos vastauksestasi!

Effekter av utomhuskonserter – Invånarenkät

Frågorna gäller det evenemangsområde som ligger närmast din bostad (Kajsaniemi, Olympiastadion, Södervik, Partitorget, Byholmen) och utomhuskonserter som ordnas där.

Svarsinstruktioner:

Ange ditt svar genom att ringa in numret bredvid det alternativ som bäst motsvarar din åsikt eller upplevelse, till exempel:

③

1. Vad anser du om följande påståenden när det gäller utomhuskonserter?

	Helt av samma åsikt	Delvis av samma åsikt	Varken av samma eller av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Helt av annan åsikt
a) Konserter livar upp min stadsdel.....	1	2	3	4	5
b) Närliggande områden städas i regel tillräckligt snabbt efter konserten	1	2	3	4	5
c) Konserter orsakar svåra parkeringsproblem för invånarna i närliggande områden	1	2	3	4	5
d) Konserter orsakar invånarna i närliggande områden för stora problem med kollektivtrafiken.....	1	2	3	4	5
e) Konserter förbättrar stadens rykte.....	1	2	3	4	5
f) Konserter förbättrar min stadsdels rykte	1	2	3	4	5
g) Konserter är bra för stadens, handelns och servicens ekonomi.....	1	2	3	4	5
h) Musiken från konsertområdet stör mig orimligt mycket	1	2	3	4	5
i) Nedskräpning i de närmaste områdena under konserter stör mig i hög grad ...	1	2	3	4	5
j) Konserter bidrar till den upplevda boendetrivseln.....	1	2	3	4	5
k) Konserter orsakar för mycket buller.....	1	2	3	4	5
l) På grund av störningar som konserter orsakar skulle jag helst inte vilja vara hemma under evenemang.....	1	2	3	4	5
m) På grund av buller kan jag inte hålla fönstren öppna under konserter även om jag annars skulle göra det.....	1	2	3	4	5

2. Utomhuskonserter kan störa eller irritera invånare i närliggande områden.

Hur störande, förtretligt eller irriterande har du upplevt följande under konserterna 2015?

	Inte alls	I viss mån	Ganska mycket	Mycket	Väldigt mycket
a) Buller från konsertpubliken efter konserter.....	1	2	3	4	5
b) Offentligt bruk av rusmedel utanför konsertområdet	1	2	3	4	5
c) Musiken från konserter som kan höras i omgivningen	1	2	3	4	5
d) Utrop eller applåder under konserter som höras i omgivningen.....	1	2	3	4	5
e) Urinering kring evenemangsområdet.....	1	2	3	4	5
f) Nedskräpning kring evenemangsområdet	1	2	3	4	5

3. Ljud från utomhuskonserter kan höras i omgivningen. Hur störande, förtretligt eller irriterande har du upplevt bullret från konsertområdet som du kunnat höra i din bostad under 2015?

0 = Inte alls
störande,
förtretligt eller
irriterande

Ringa in siffran som bäst motsvarar din upplevelse

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10 = Extremt
störande,
förtretligt eller
irriterande

4. Hur störande, förtretligt eller irriterande har du upplevt bullret från konsertområdet som du kunnat höra i din bostad under 2015 med tanke på följande?

Inte alls I viss mån Ganska mycket Mycket Våldigt mycket

- a) Samtal med människor i din bostad 1 2 3 4 5
- b) Telefonsamtal 1 2 3 4 5
- c) TV-tittande eller radiolyssnande 1 2 3 4 5
- d) Avkoppling 1 2 3 4 5
- e) Vistelse på balkongen eller ute på gården 1 2 3 4 5
- f) Sömn 1 2 3 4 5
- g) Arbete eller studier 1 2 3 4 5
- h) Boendetrivsel 1 2 3 4 5

5. I förhållande till konsertplatsen, vartåt vetter fönstren i ditt vardags- och/eller sovrum?

- 1 Vardags- och sovrummet/-rummen i min bostad vetter inte mot evenemangsområdet
- 2 Vardags- och sovrummet/-rummen i min bostad vetter mot evenemangsområdet
- 3 En del av rummen (vardagsrummet, sovrummet/-rummen) i min bostad vetter mot evenemangsområdet, en del gör det inte

6. Kan du se konsertplatsen direkt från fönstret i din bostad eller från balkongen?

- 1 Ja
- 2 Nej, inte direkt

7. Kan du höra buller i din bostad från konserter som ordnas i det närmaste evenemangsområdet?

- 1 Nej, inte alls
- 2 Bara om fönster eller balkongdörren är öppna
- 3 Ja, även när fönstren och balkongdörren är stängda.

8. Högsäsongen för utomhuskonserter i Helsingfors infaller i maj–september. Anser du att man under de nämnda månaderna kunde ordna flera konserter på den konsertplats som ligger närmast din bostad?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Jag vet inte

9. När anser du att utomhuskonserter senast borde upphöra? Ringa in önskat klockslag.

- a) Söndag–torsdag, kl. 20.....21.....22 23..... 2401..... 02.....03 04
- b) Fredag–lördag, kl. 20.....21.....22 23..... 2401..... 02.....03 04

10. Utomhuskonserter ordnas i regel under veckoslut (dvs. fredagar och lördagar) i maj–september. Hur ofta anser du att man skulle kunna ordna konserter om de skulle upphöra vid det klockslag som du ovan ringat in?

- 1 Varje veckoslut
- 2 Vartannat veckoslut
- 3 Ett veckoslut i månaden
- 4 2–3 veckoslut under hela sommarsäsongen
- 5 Inte alls
- 6 Något annat (*ange svaret i slutet av enkäten*)

11. Vad anser du om följande påståenden om din bostad och stadsdel?

Helt av samma åsikt	Delvis av samma åsikt	Varken av samma eller av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Helt av annan åsikt
---------------------	-----------------------	--------------------------------------	-----------------------	---------------------

- a) Stadsdelen är trivsam 1 2 3 4 5
- b) Jag kan höra trafikbuller i min bostad alltför väl och alltför ofta 1 2 3 4 5
- c) Det finns tillräckligt med parkeringsplatser för invånare i stadsdelen 1 2 3 4 5
- d) Kollektivtrafiken fungerar bra 1 2 3 4 5
- e) Det finns för få närliggande parker och områden för rekreation i stadsdelen... 1 2 3 4 5
- f) Privatbilism ska minskas i stadsdelen 1 2 3 4 5
- g) Det är tryggt att röra sig i stadsdelen under alla tider av dygnet 1 2 3 4 5

12. Till vilken av följande åldersgrupper hör du?

- 1 Under 25 år
- 2 25–34
- 3 35–44
- 4 45–54
- 5 55–64
- 6 65–74
- 7 75 eller äldre

13. Sommaren 2015

- 1 Arbetade jag dagtid
- 2 Arbetade jag i skift
- 3 Var jag studerande
- 4 Var jag arbetslös
- 5 Var jag familjeledig
- 6 Var jag pensionerad
- 7 Något annat, vad?

14. Hur bullerkänslig anser du att du är?

0 = Inte alls
bullerkänslig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10 = Extremt
bullerkänslig

15. För att kunna bedöma bullernivån som kan höras i din bostad och bullrets övriga egenskaper behöver vi veta var och på vilken våning du bor.

Gata _____ Husets nummer ____ Våning _____

16. Jag vill även informera de som genomför undersökningen samt stadsadministrationen om följande:

TACK FÖR DITT SVAR!

Päiväys: 8.12.2015

Kari Pesonen, Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy

**Ulkoilmakonserttien vaikutukset -
asukaskyselyn konserttien
päättymisaikoja ja tapahtumamääriä
koskevat mielipiteet**

Sisällys

JOHDANTO	5
VASTAUSAINEISTO	7
MELU JA SEN KOKEMINEN, KIUSALLISUUS JA HÄIRITSEVYYS	11
KIUASALLISUUS	11
HÄIRITSEVYYS ERILAISTEN TOIMIEN KANNALTA	17
KONSERTTIMELU ASUMISVIIHTYISYDEN KANNALTA	22
MILLOIN MELU ON ERITYISEN HÄIRITSEVÄÄ?	24
YLEINEN SUHTAUTUMINEN KONSERTEIHIN JA NIIDEN LIEVEILMIÖIHIN	26
MIHIN AIKAAN KONSERTTIEN TULISI PÄÄTTYÄ?	30
ULKOILMAKONSERTTIEN JÄRJESTÄMINEN – KONSERTTIEN MÄÄRÄ	39
LIITE 1, KYSELYALUEIDEN RAJAUKSET	43
LIITE 2, ASUKASKYSELYLOMAKE	47

Johdanto

Syksyllä 2015 tehtiin Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen toimeksiannosta laaja asukaskysely, jolla selvitettiin helsinkiläisten kokemuksia asuinalueen läheisyydessä järjestetyistä ulkoilmakonserteista, yleisiä asenteita ulkoilmakonserttien järjestämistä kohtaan sekä asukkaiden mielipiteitä siitä, milloin ja kuinka usein konsertteja voitaisiin järjestää ja milloin niiden tulisi viimeistään loppua.

Tässä raportissa tarkastellaan kuinka kiusalliseksi ja häiritseväksi konserttipaikojen lähialueiden asukkaat kokevat konserttien melun, miten he arvioivat konserttien lieveilmiöitä sekä millaisia mielipiteitä heillä on konserttien päättymisajasta ja määrästä.

Kysely kohdistettiin viidelle alueelle, joissa ulkoilmakonsertteja oli järjestetty kesällä 2015:

- Olympiastadion - Mäntymäenkenttä
- Kaisaniemi
- Suvilahti
- Tukutori - Teurastamo
- Kyläsaari

Alueet, joiden asukkaille kysely lähetettiin, rajattiin tapahtumapaikkojen lähiympäristöön. Mukaan pyrittiin ottamaan ne asuinrakennukset kaikissa ilmansuunnissa, joihin konserttimelu pääsee etenemään tapahtumapaikalta esteettä. Ympäristökeskuksen tapahtumista aikaisemmin saaman palautteen perusteella Kyläsaaren osalta aluetta laajennettiin Kulosaaren pohjoisosaan, Herttoniemeen ja Arabiaan.

Alueet ja asuinrakennukset, joiden asukkaille kysely lähetettiin, on esitetty kartoilla (ks. liite 1). Katujen ja katunumeroiden perusteella väestökisteristä poimittiin satunnaisesti asunnon haltija tai yksi haltijoista. Vastaajien ikä rajattiin 18 – 85-vuoteen. Otoksen koko oli yhteensä 4921 henkilöä. Vastauksia saatiin 10.11.2015 mennessä 1837 henkilöltä.

Kirjekysely toteutettiin loka-marraskuussa 2015. Ruotsinkielisille lähetettiin ruotsinkielinen kysely. Kirjeessä annettiin ohjeet vastata vaihtoehtoisesti verkon kautta. Vastaajille lähetettiin aktivointikirje, jossa jo vastanneita kiitettiin vastauksesta ja vastaamattomia pyydettiin vielä vastaamaan. Vastaajien kesken arvottiin lahjakortteja.

Tutkimuksessa käytettyihin kysymyksiin päädyttiin ympäristökeskuksen, kaupunginkanslian elinkeino-osaston, Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy ja FCG Finnish Consulting Group Oy yhteistyön tuloksena. Kyselyn ja vastausten tilastollisen analyysin toteutti FCG Finnish Consulting Group Oy. Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy teki FCG Finnish Consulting Group Oy:n toimittamasta Excel-tiedoista tarkennettuja ja kohdennettuja lisäanalyyskejä, joita on julkaistu tämän raportin kuvina ja tekstitietoina.

Tämän raportin laati Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy yhteistyössä FCG Finnish Consulting Group Oy kanssa. FCG Finnish Consulting Group Oy:ssä yhteyshenkilönä oli tutkuspäällikkö Heikki Miettinen. Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy yhteyshenkilö oli dip.ins. Kari Pesonen. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksessa yhteyshenkilönä oli johtava ympäristötarkastaja Eeva Pitkänen.

Vastausaineisto

Kysely lähetettiin yhteensä 4921 henkilölle, jotka asuivat viiden eri konserttipaikan ympäristössä. Vastauksia saatiin yhden ”karhukierroksen” jälkeen yhteensä 1837 henkilöltä. Taulukossa 1 on esitetty eri konserttipaikkojen ympäristön asukkaille lähetyn kyselyn otosmäärä (moneenko osoitteeseen lähetettiin), saatujen vastausten määrä ja vastausprosentti. Alueiden rajaukset on esitetty liitteessä 1. Kyselylomake on liitteenä 2.

Taulukko 1. Kyselyn jakelu (otos) ja vastaukset alueittain

	Vastaukset	Otos	Vastaus-%
Olympiastadion - Mäntymäenkenttä	246	747	32,9 %
Kaisaniemi	222	609	36,5 %
Suvilahti	482	1210	39,8 %
Tukkutori - Teurastamo	227	506	44,9 %
Kyläsaari	646	1849	34,9 %
Tieto puuttuu	14		
Yhteensä	1837	4921	37,3 %

Vastauksia saatiin kaikilta alueilta riittävästi tilastollisten johtopäätösten tekoon. Korkein vastausaktiivisuus oli Tukkutori – Teurastamo-alueella (45 %) ja matalin Olympiastadion – Mäntymäenkenttä-alueella (33 %). Kyläsaaren tapahtuma-alueen vaikutuspiiriin kuuluvalta Arabian pohjoisosan alueelta tosin saatiin tätäkin pienempi vastausprosentti.

Eri alueilla lähimpien asuinrakennusten etäisyys konserttipaikkojen esityslavojen tyyppisistä paikoista vaihtelee 0,25 – 0,4 km. Kaukaisimmat asuinrakennukset, joiden asukkaille kysely lähetettiin, olivat Kulosaarella ja Herttoniemessä, jonne etäisyys Kyläsaaresta on 1,2 – 1,4 km ja Suvilahdesta 1,2 – 3 km. Esiintymislavan kaiuttimet ovat yleensä voimakkain musiikkiäänien lähde.

Taulukossa 2 on esitetty vastaajien ikäjakautuma. Vastanneista noin puolet (900) oli alle 45-vuotiaita.

Taulukko 2. Vastanneiden ikä

	Vastaukset	%
Alle 25 vuotta	140	8 %
25 – 34	450	24 %
35 – 44	310	17 %
45 – 54	276	15 %
55 – 64	300	16 %
65 – 74	272	15 %
75 tai vanhempi	85	5 %
Tieto puuttuu	4	0 %
Yhteensä	1837	100 %

Kyselyssä selvitettiin myös vastaajien elämäntilannetta ja sen vaikutuksia vastauksiin. Ennalta oletettiin, että se aika, jonka vastaajat tyypillisesti ovat päivisin kotona, vaikuttaa ainakin jossain määrin vastauksiin. Esimerkiksi päivätyössä olevat eivät ole arkipäivisin työaikaan kotonaan, kun eläkeläisistä suuri osa on. Taulukossa 3 on esitetty vastaajien elämäntilanne kesällä 2015.

Taulukko 3. Elämäntilanne kesällä 2015

	Vastaukset	%
Päivätyössä	954	52 %
Vuorotyössä	189	10 %
Opiskelija	64	3 %
Työtön	58	3 %
Perhevapaalla	55	3 %
Eläkkeellä	397	22 %
Jokin muu	89	5 %
Tieto puuttuu	31	2 %
Yhteensä	1837	100 %

Ennalta oletettiin, että konserttialueelta kuuluvan melun voimakkuus vaikuttaa siihen, kuinka kielteisenä tai myönteisenä vastaaja kokee konserttien järjestämisen asuntoaan lähimmällä tapahtumapaikalla. Tiedetään, että melun tuoton voimakkuus vaihtelee eri konserteissa eri tavoin ja eri tavoin eri etäisyyksillä ja suunnissa. Lisäksi melun voimakkuus on yleensä erilainen asuinrakennuksen eri puolilla. Suuren vaihtelun vuoksi vastaajaa altistavan konserttimelun voimakkuutta on vaikea – tai ainakin hyvin epätarkkaa – kuvata lukuarvolla (desibeleinä ilmaistulla äänitasolla). Melun voimakkuuden vaikutusta kartoitettiin vain kvalitatiivisin kysymyksin ja selvittämällä asunnon huoneiden ja ikkunoiden sijainti konserttialueeseen nähden.

Taulukossa 4 on esitetty vastaajien kokema melun kuuluvuus asuntoon. Vain 5 % vastaajista asui asunnossa, jonne melu ei kuulunut lainkaan sisälle. 48 % eli lähes joka toinen vastaaja asui asunnossa, jonne konserttimelu kuului sisälle silloinkin, kun ikkuna/ikkunat ja parvekeovi oli kiinni.

Taulukko 4. Kuuluuko melu sisälle?

	Vastaukset	%
Ei kuulu lainkaan	89	5 %
Kuuluu vain ikkunan tai parvekeoven ollessa auki	849	46 %
Kuuluu myös ikkunan tai parvekeoven ollessa kiinni	884	48 %
Tieto puuttuu	15	1 %
Yhteensä	1837	100 %

Yleensä konsertin äänien vaimentuminen on vähäisempää niihin huoneisiin, jotka ovat konserttialueen puolella rakennusta verrattuna rakennuksen vastapuolella oleviin. Rakennuksiin ja huoneisiin, joista on näköyhteys tapahtumapaikalle, on yleensä pienempi vaimentuminen kuin huoneisiin, joista ei ole näköyhteyttä. Liikennemelututkimuksissa on todettu, että ne asukkaat, joilla on

asunnossaan huoneita sekä melulähteen puolella että hiljaisemmalla rakennuksen vastapuolella, kokevat melun vähemmän kiusalliseksi, häiritseväksi tai/ja ärsyttäväksi kuin ne, joilla on huone/huoneita vain melulähteen puolella.* Edellisillä on mahdollista ”paeta” melua hiljaisemman puolen huoneeseen, jälkimmäisillä ei ole tällaista mahdollisuutta. Taulukossa 5 on esitetty vastaajien jakaantuminen näköyhteyden perusteella ja taulukossa 6 huoneiden sijoittumisen perusteella.

Taulukko 5. Näköyhteys asunnosta tapahtumapaikalle.

	Vastaukset	%
Näköyhteys on	755	41 %
Näköyhteyttä ei ole	1066	58 %
Tieto puuttuu	16	1 %
Yhteensä	1837	100 %

Taulukko 6. Asunnon sijainti suhteessa tapahtumapaikkaan.

	Vastaukset	%
Asuntoni olo- ja makuuhuone tai -huoneet eivät ole tapahtumapaikan puolella rakennusta	447	24 %
Asuntoni olo- ja makuuhuone tai -huoneet ovat tapahtumapaikan puolella rakennusta	749	41 %
Asunnossani osa huoneista on lähimmän tapahtumapaikan puolella	600	33 %
Tieto puuttuu	41	2 %
Yhteensä	1837	100 %

Vaikka huone on konserttipaikan puolella rakennusta, sen ja konserttipaikan välillä oleva rakennus voi katkaista näköyhteyden ja lisätä konserttialueelta kantautuvan äänen vaimentumista.

Meluerkkyyden tiedetään vaikuttavan siihen, kuinka kielteisenä tai myönteisenä altistettu tietyn melun ja ääniympäristön kokee.† Meluerkkyyden osuuden selvittämiseksi vastaajilta pyydettiin arviota omasta meluerkkyydestään 11-portaisella lämpömittariasteikolla 0 – 10. Asteikko on sama kuin, mitä ICBENin‡ asiantuntijatyöryhmä suosittelee melun kiusallisuuden mittaamiseen.§ Vastaajien arvioima oman meluerkkyyden jakaantuminen eri voimakkuusasteisiin on esitetty taulukossa 7.

* Esim. Bodin T, Björk J, Ardö J, Albin M, Annoyance, Sleep and Concentration Problems due to Combined Traffic Noise and the Benefit of Quiet Side, Int. J. Environ. Res. Public Health 2015, **12**(2), 1612-1628, <http://www.mdpi.com/1660-4601/12/2/1612>

† esim. Pesonen K, Ympäristömelun haittojen arvioinnin perusteita, Sosiaali- ja terveysministeriö, Selvityksiä 2002:10, 174 s. ks. ss.133 – 136.

‡ ICBEN International Commission on Biological Effects of Noise, <http://www.icben.org/>

§ ISO/TS 15666:2003, Acoustics - Assessment of noise annoyance by means of social and socio-acoustic surveys, 15 s.

Taulukko 7. Vastaajien arvio omasta meluherkkyydestään.

	Vastaukset	%
0 En lainkaan meluherkkä	132	7 %
1	257	14 %
2	273	15 %
3	185	10 %
4	254	14 %
5	182	10 %
6	163	9 %
7	156	8 %
8	75	4 %
9	25	1 %
10 Äärimmäisen meluherkkä	2	0 %
Tieto puuttuu	133	7 %
Yhteensä	1837	100 %

Meluvaikutustutkimuksissa on tullut tavaksi normalisoida käytetyt asteikot haitan tai kokemuksen voimakkuusalueelle 0 – 100. * Tällainen normalisoitu asteikko jaetaan yleensä kolmeen osaan: 1) ne joiden arvio on 72 tai suurempi, 2) ne joiden arvio on 50 tai suurempi ja ne joiden arvio on 28 tai suurempi. † Tätä jakotapaa on käytetty tässä raportissa taulukon 7 (meluherkkyys) sekä kuvan 1 tulokinnassa ja kuvissa 2 – 8 (kiusallisuus) ja kuvissa 9 – 16 (eri häiritsevyydet). Suuresti meluherkiksi katsotaan ne, jotka arvioivat meluherkkyytensä kolmeen ylimpään luokkaan (luokat 8, 9 ja 10). Näitä on 5 % vastaajista. Ne joiden vastaus on vähintään 50, luokitellaan vähintään meluherkiksi. Näitä on noin 27 % vastaajista. ‡ Alimpaan luokkaan ”ei lainkaan tai hyvin vähän meluherkät” kuuluu ne, jotka ilmoittivat herkkyytensä kuuluvan kolmeen alimpaan arvoon. Näitä on 36 % vastaajista.

Monissa tämän kyselytutkimuksen vastausten ristiintaulukoinneissa meluherkkyys on jaettu eri voimakkuusasteisiin seuraavasti: suuresti meluherkiksi on luokiteltu ne, joiden ilmoittama herkkyys oli 10, 9 tai 8. Lievästi meluherkiksi on luokiteltu ne, joiden arvio oli 3 – 7. Vähän tai ei lainkaan meluherkiksi on luokiteltu ne, joiden arvio oli 0, 1 tai 2.

* Ensimmäistä kertaa tätä jakoa käytti meluvaikutustutkimusten raportoinnissa vuonna 1978 Ted Schultz, ks. Schultz T, Synthesis of social surveys on noise annoyance, J. Acoust. Soc. Am., **64**(1978)2, 377 – 405. Sitten tää asteikkoa on käytetty mm. EU:n ympäristömeludirektiiviin liittyvissä ns. harmonisoiduissa kiusallisuuden ja unihäiriöiden väestövasteissa. Ks. seuraava viite.

† ks. Pesonen K, Ympäristömelun vaikutuksista sekä vaikutusten arvioinnista ja hallinnasta, Ympäristöministeriön raportteja 3/2014, 148 s.
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/135967/YMra_4_2014.pdf?sequence=1 ks. ss. 60 – 73, erityisesti asteikkojen jakopisteitä selittävä kuva 19 ja sen selitykset.

‡ $0 + 1 + 4 + 8 + 9 + 10/2 = 27 \%$.

Melu ja sen kokeminen, kiusallisuus ja häiritsevyys

Kiusallisuus

Ulkoilmakonsertit katsotaan ympäristönsuojelulain (YSL) 27.6.2014/527 118 §:ssä tarkoitetuiksi yleisötilaisuuksiksi tai -tapahtumiksi, jotka aiheuttavat – tai ainakin voivat aiheuttaa – tilapäistä melua* tai tärinää. Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan **erityisen häiritsevää**. YSL:ssä tai sen esitöissä (hallituksen esitys eduskunnalle) ei ole määritelty, mitä erityisen häiritsevällä melulla tarkoitetaan ja miten häiritsevyyden voimakkuus voidaan – tai tulee – mitata tai arvioida.

Käsite häiritsevyys voidaan ymmärtää kahdessa eri merkityksessä: 1) elämyksellinen kokemus ja 2) melun vaikutus altistetun suoriutumiseen tai suoriutumisedellytyksiin erilaisista tehtävistä ja toimista. Tarjolla olevat häiritsevyyden voimakkuuden tai tietynasteisen voimakkuuden esiintyvyyden mittaustavat riippuvat siitä, kumpaa näistä tarkoitetaan ja halutaan tutkia.

EU:n ympäristömeludirektiivin suomenkielisessä versiossa[†] käsitettä häiritsevyys on käytetty samassa merkityksessä kuin direktiivin englanninkielisessä versiossa käsitettä annoyance, saksankielisessä versiossa käsitettä Belästigung, tanskan-kielisessä versiossa käsitettä gene tai hollannin kielisessä versiossa käsitettä (geluids)hinder. Direktiivissä näillä käsitteillä tarkoitetaan kyselytutkimuksin mitattua subjektiivista elämyksellistä kokemusta. Tälle on varattu useimmissa kielissä[‡] oma terminsä erotukseksi häiritsevyydestä vaikutuksista. Direktiivi mainitsee häiritsevyydestä vaikutuksista[§] vain unenhäirinnän (engl. sleep disturbance, saks. Schlafstörung, tanska søvnforstyrrelse, holl. slaapverstoring).

Tässä Helsingin ulkoilmakonserttien vaikutusten kyselytutkimuksessa päädyttiin siihen, että YSL 118 § häiritsevyyden (pää)merkitys tulkitaan samoin kuin ympäristömeludirektiivissä eli annoyance-tyypiseksi vaikutukseksi, jota kutsutaan kiusallisuudeksi.**

* Melu on määritelty ympäristönsuojelulain (YSL) 27.6.2014/527 142 §:ssä vaaralliseksi tai haitalliseksi ääneksi: Kaikessa toiminnassa on tavoiteltava sellaista ääniympäristön laatua, jossa vaarallista tai haitallista ääntä (melu) ei esiinny terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa aiheuttavassa määrin.

[†] <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:189:0012:0025:FI:PDF>

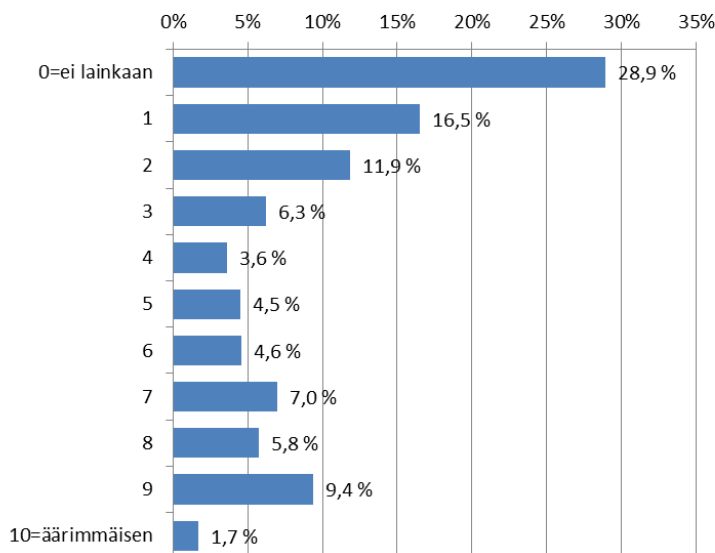
[‡] Ruotsinkielessä ei ole konnotatiivisesti hyviä vastineita erottamaan englannin annoyance ja disturbance-vaikutukset. Aikaisemmin störningsupplevelse tarkoitti kiusallisuutta (engl. annoyance) ja störning häiritsevyyttä (engl. disturbance). Nykyisin kiusallisuuden vastineena on alettu käyttää besvär-johdannaisia sanoja.

[§] Melun vaikutus erilaisiin toimiin ja tekemisiin tai edellytyksiin suoritua näistä. Häiritsevyyden voimakkuus voidaan mitata objektiivisin menetelmin, mutta myös kyselemällä altistettujen omia arvioita.

** Suomessa englanninkielen annoyance/kiusallisuus erotettiin disturbance-tyypin vaikutuksista (häiritsevyys) ympäristöterveysvalvonnan puolella jo lääkintöhallituksen meluohjekirjeen 1676/1979 valmistelun yhteydessä. Käsitteet on määritelty myöhemmin esimerkiksi STM:n

Disturbance-tyyppistä häiritsevyyttä, so. varsinaista häiritsevyyttä, eli sitä, miten konserttimelun koetaan vaikuttavan kielteisesti erilaisiin toimintoihin, kysyttiin erikseen (mm. kysymys 4). Jäljempänä, luvussa ”Milloin melu on erityisen häiritsevää?”, on käsitelty sitä, miten YSL 118 § ”erityisen häiritsevää” voidaan tulkita Suomen säädösten ja niihin liittyvien ohjeiden tai julkaisujen perusteella.

Kiusallisuuden voimakkuuden mittauksen pääkysymyksenä on kysymys 3: ”**Ulkoilmakonserteista kantautuu ääntä ympäristöön. Kuinka häiritsevänä, kiusallisenä tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana asuntoosi sisään konsertti-alueelta kuuluvan melun?**” Kokemuksen voimakkuus mitattiin 11 portaisella lämpömittariasteikolla, jossa 0 = ei lainkaan häiritsevää, kiusallista tai ärsyttävää ja 10 = äärimmäisen häiritsevää, kiusallista tai ärsyttävää. Vastausten jakautuma (kaikki vastaukset) on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1: Asuntoihin sisään kuuluvan konserttimelun kiusallisuuden voimakkuuden jakautuminen. Kaikki vastaajat (N = 1248).

Kuvan 1 kiusallisuuden esiintyvyyden jakautuman muoto on mielenkiintoinen. Kolmeen ylimpään ja kolmeen alimpaan luokkaan kuuluvia on yhteensä 74 % vastaajista, kun niiden väliin jäävissä viidessä voimakkuusluokassa on yhteensä vain 26 % vastauksista.

Melun suuresti kiusalliseksi kokevia* (%HA) oli 17 % vastaajista, vähintään kiusalliseksi kokevia† (%A) 31 % ja vähintään lievästi kiusaantuneita‡ (%LA) 43 %. Ei

asumisterveysohjeessa, STM:n oppaita 2003:1, sivulla 54. Jottei olisi syntynyt ristiriitaa muiden säädösten ja puhekielen välillä, häiritsevyyttä määritettiin myös yleiskäsitteeksi.

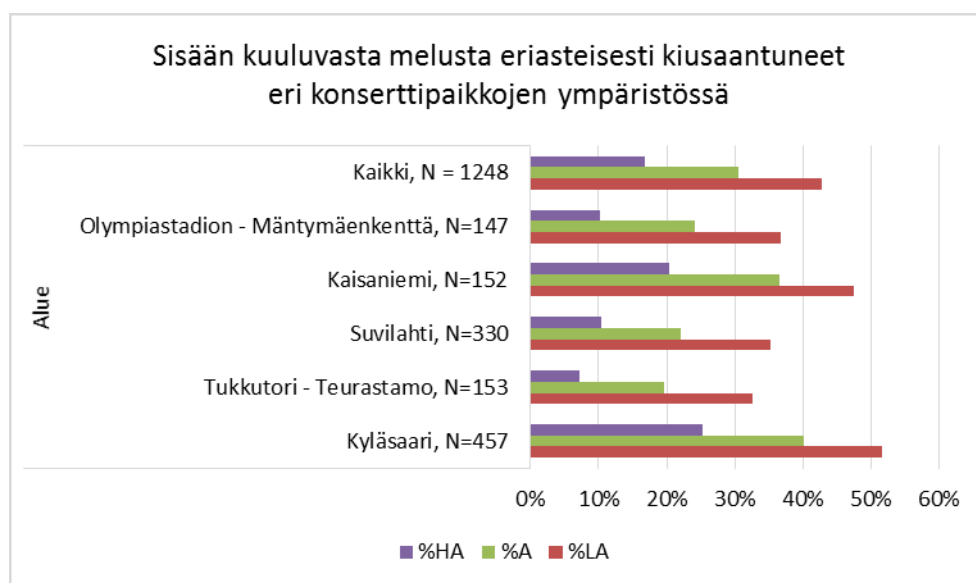
* Asteikon 0 – 10 kolme ylintä luokkaa: $1,7 + 9,4 + 5,8 \approx 17\%$, vastaa melko tarkasti normalisoidun asteikon 0 – 100 jakopistettä 72.

† $1,7 + 9,4 + 5,8 + 7,0 + 4,6 + 4,5/2 \approx 31\%$, vastaa normalisoidun asteikon 0 – 100 jakopistettä 50.

‡ $1,7 + 9,4 + 5,8 + 7,0 + 4,6 + 4,5 + 3,6 + 6,3 \approx 43\%$, vastaa asteikon 0 – 100 jakopistettä 28.

lainkaan tai vain vähän kiusaantuneita* oli 57 %.[†] Lyhenteet HA, A ja LA tulevat englannin kielestä: HA = Highly Annoyed, A = Annoyed ja LA = Lightly Annoyed. %-merkki lyhennetunnuksen edessä viittaa siihen, että kyseessä on esiintyvyyden eli niiden henkilöiden osuus vastaajista, jotka kuuluvat ko. herkkyyden luokkaan.

Melun kielteisiä vaikutuksia kartoitettiin muillakin kysymyksillä. Esimerkiksi kysymys 4 sisältää itse arvioidun unenhäirinnän ja kolme subjektiivisen (so. itse arvioidun) puheenhäirinnän voimakkuutta mittaavaa osiota (keskustelu ”naamakkain”, keskustelu puhelimesta, radion- ja tv:n kuuntelu). Kysymyksen 4 vastauksia on käsitelty luvuissa ”Häiritsevyyden erilaisten toimien kannalta” ja ”Konserttimelun asumisviihtyvyyden kannalta”.

Kuva 2: Asuntoihin sisään kuuluvasta konserttien melusta eriaistisesti kiusaantuneet eri konserttipaikkojen ympäristössä. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

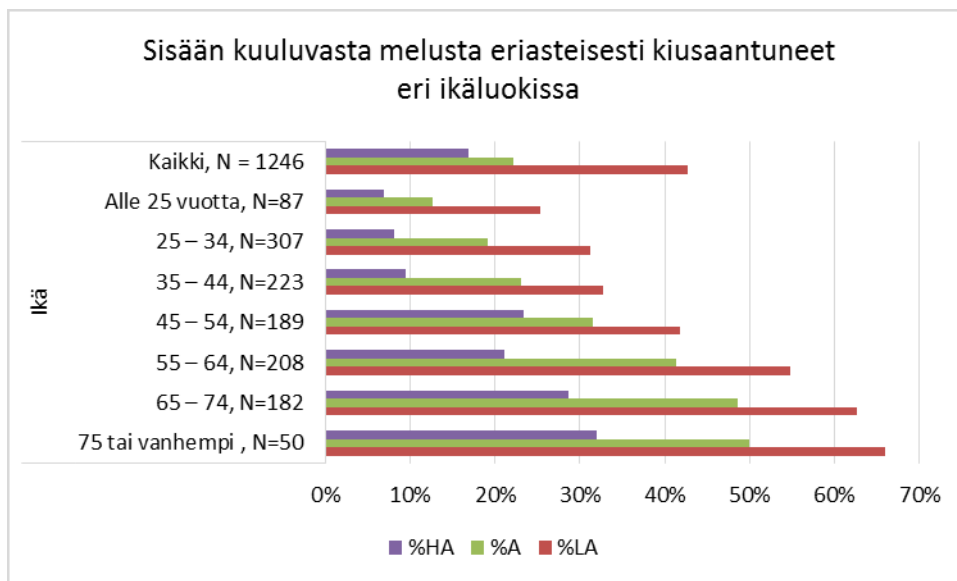
Melun suuresti kiusalliseksi kokevien (Kuva 2) osuus oli suurin Kyläsaaren ympäristössä (%HA = 25 %) ja seuraavaksi suurin Kaisaniemen ympäristössä (%HA = 20 %). Pienin %HA-osuus oli Tukutori-Teurastamon ympäristössä (%HA = 7 %).

Asuntoon sisään kuuluvan melun kiusallisuus kasvaa selvästi henkilön ikäännyessä (Kuva 3). Vastaava trendi, melun ja konserttien järjestämisen ei-toivottuihin lieveilmiöihin suhtautumisen kielteisyyden kasvu, oli havaittavissa myös muiden kysymysten vastauksissa.

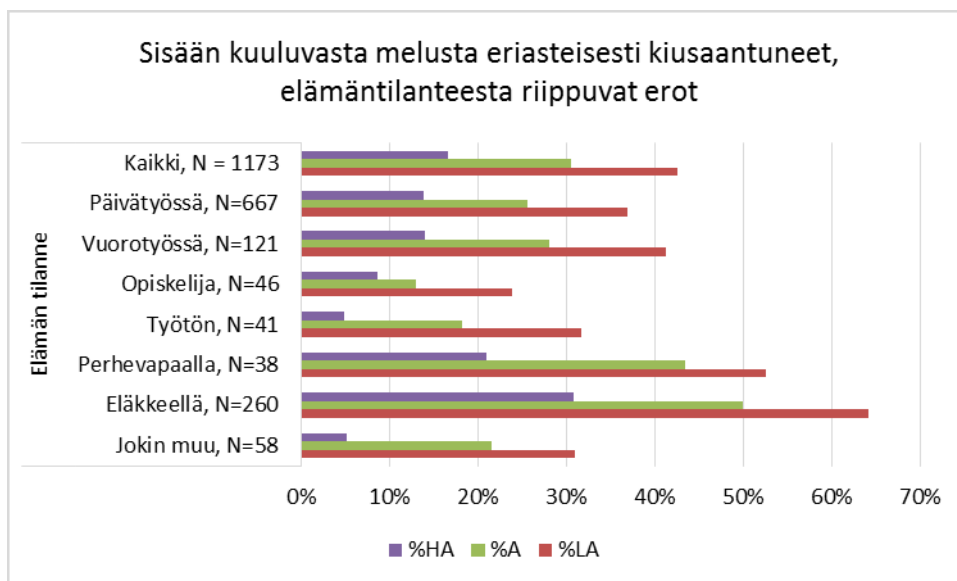
* Asteikon 0 – 10 kolme alinta luokkaa: $28,9 + 16,5 + 11,9 \approx 57\%$.

[†] Näitä asteikkoasioita ja jakopisteitä on käsitelty esimerkiksi julkaisussa: Pesonen K, Ympäristömelun vaikutuksista sekä vaikutusten arvioinnista ja hallinnasta, Ympäristöministeriön raportteja 3/2014, 148 s.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/135967/YMra_4_2014.pdf?sequence=1 ks. ss. 60 – 73, erityisesti asteikkojen jakopisteitä selittävä kuva 19 ja sen selitykset.

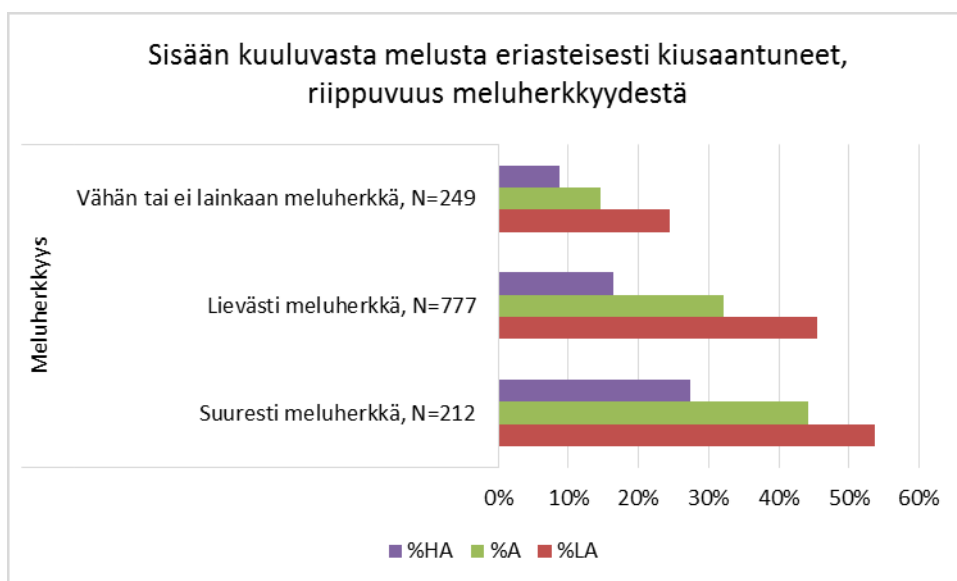

Kuva 3: Asuntoon sisään kuuluvasta konserttien melusta eriasteisesti kiusaantuneet eri ikäluokissa. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

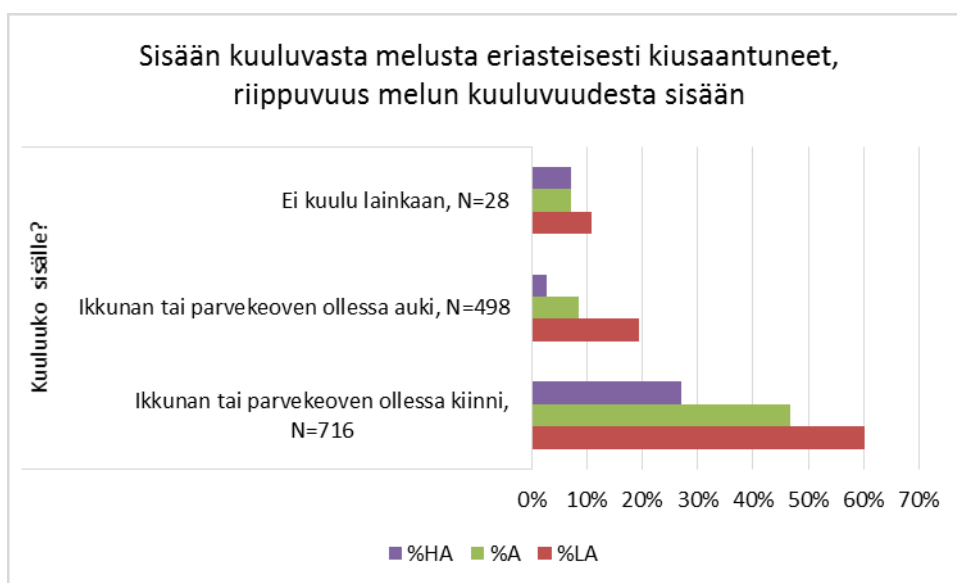

Kuva 4: Asuntoon sisään kuuluvasta konserttien melusta eriasteisesti kiusaantuneet, elämäntilanteesta riippuvat erot. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

Elämäntilanne (Kuva 4) vaikuttaa kiusallisuuden kokemiseen siten, että asuntoon sisään kuuluvan melun suuresti kiusalliseksi kokevien osuus oli suurin eläkeläisten ryhmässä (%HA = 31 %). Seuraavaksi suurin %HA-osuus oli perhevapaalla olleiden ryhmässä (%HA = 21 %). Tämän ryhmän edustajia oli kuitenkin vain 38. Pieni määrä huonontaa tulosten tilastollista luotettavuutta ja yleistettävyyttä.

Kuva 5: Asuntoon sisään kuuluvasta konserttien melusta eriaistisesti kiusaantuneet, riippuvuus meluherkkyydestä. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

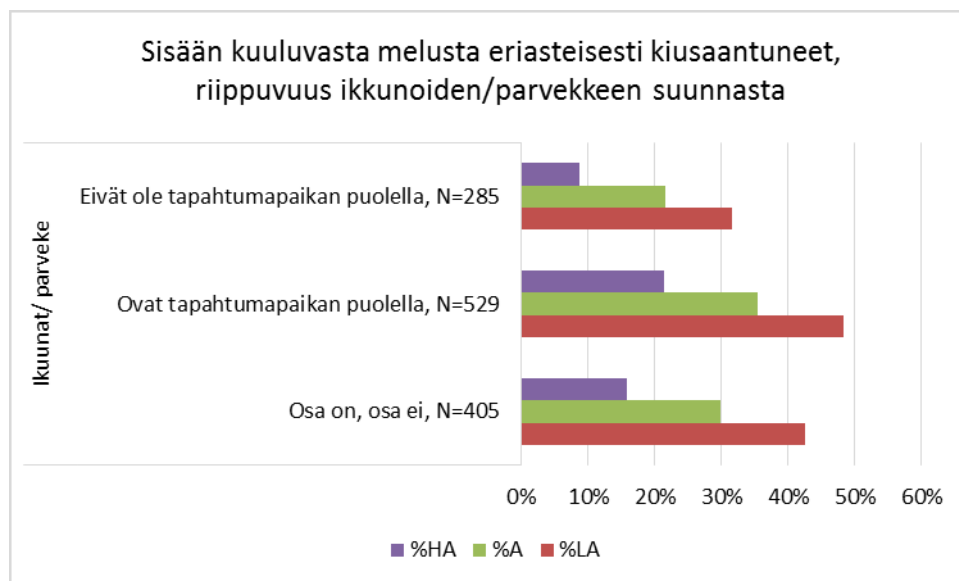
Kuva 6: Asuntoon sisään kuuluvasta konserttien melusta eriaistisesti kiusaantuneet, riippuvuus melun kuuluvuudesta sisään. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

Meluherkkyyden tiedetään vaikuttavan siihen, kuinka kiusalliseksi, häiritseväksi tai ärsyttäväksi henkilö melun kokee. Itsensä suuresti meluherkkäksi (Kuva 5)

kokevien ryhmässä melun suuresti kiusalliseksi kokevien osuus, %HA, oli 28 %, kun ei-lainkaan tai vain vähän meluherkkien ryhmässä osuus oli 9 %.

Se, kuinka hyvin konserttien äänet kuuluvat sisällä vaikuttaa merkittävästi melun kiusallisuuteen (Kuva 6). Tapauksissa, joissa konserttien äänet kuuluvat asuntoon sisään ikkunoiden tai parvekeoven ollessa kiinni, %HA-osuus oli 27 %, kun osuus oli 3 % tapauksessa, jossa äänet kuuluivat vain ikkunan/ikkunoiden tai parvekeoven ollessa auki. Tapauksissa, joissa äänet eivät kuuluneet asuntoon lainkaan %HA oli 7 %. Näiden ”Ei kuulu lainkaan”-tapausten määrä oli 28. Tämä on niin pieni luku, että on syytä lähteä siitä, että tämän vastaajaryhmän %HA-, %A- ja %LA-erot eivät ole tilastollisesti edustavia eivätkä luotettavia.

Kysymyslomakkeella oli myös osiot, jolla tutkittiin asunnon suunnan ja näköyhteyden vaikutusta kiusallisuuteen (Kuva 7, Kuva 8). Näköyhteydellä on melko pieni vaikutus. Suuresti kiusaantuneiden osuus oli suurempi (%HA = 21 %) siinä ryhmässä, jonka asunnon huone/huoneet olivat konserttipaikan puolella rakennusta. Rakennuksen vastapuolella (”suojan” puolella) %HA = 9 %. Ryhmässä, joiden asunnosta oli näköyhteys, %HA oli 19 %, kun se oli 15 % ryhmässä, joilla näköyhteyttä ei ole.

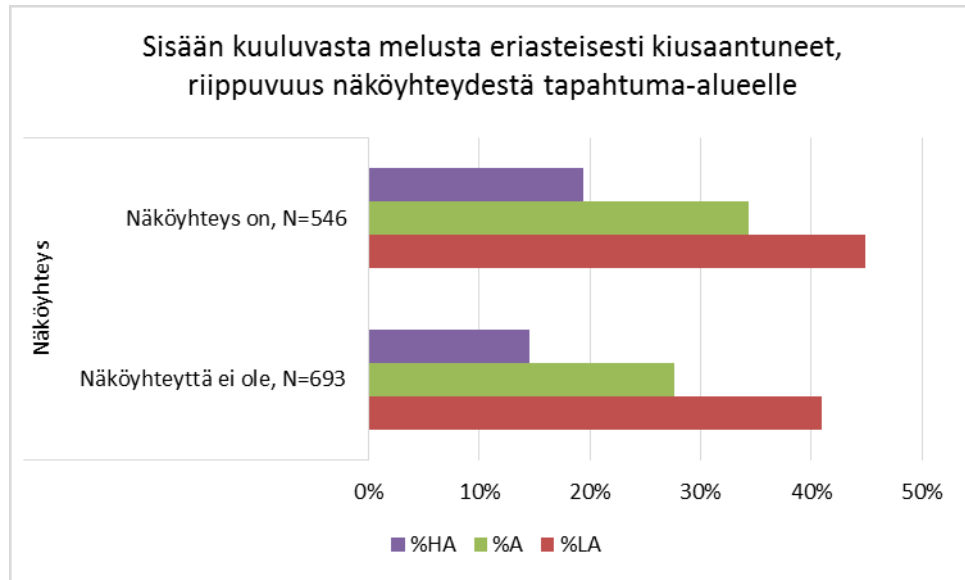

Kuva 7: Asuntoon sisään kuuluvasta konserttien melusta eriasteisesti kiusaantuneet, riippuvuus ikkunoiden/parvekkeen suunnasta tapahtumapaikkaan nähden. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

Todennäköisesti voimakkain sisämelu on niissä lähellä konserttialuetta olevien rakennusten asuinhuoneissa, jotka ovat konserttipaikan puolella rakennusta ja, joista on näköyhteys konserttipaikalta. Tämän kombinaation vaikutusta koettuun kiusallisuuteen ja häiritsevyyteen ei selvitetty tutkimuksen tässä vaiheessa.

Konserttipaikalta eri suuntiin etenevän musiikkimelun voimakkuus riippuu muun muassa äänentoistolaitteiden äänitehosta ja kaiuttimien sijoituksesta (siitä,

miten ne suuntaavat ääntä eri suuntiin) sekä sääoloista. Etenkin ulkoa sisään kuuluvan melun voimakkuus (erottuvuus kuulohavainnoin taustamelusta) riippuu rakennuksen julkisivun ääneneristävyyden lisäksi siitä, kuinka voimakasta pienitaajuista melua äänentoistolaitteet tuottavat.*

Kuva 8: Asuntoon sisään kuuluvasta konserttien melusta eriasteisesti kiusaantuneet, riippuvuus näköyhteydestä tapahtumapaikalle. %HA = melusta suuresti kiusaantuneet, %A = melusta kiusaantuneet, %LA = melusta lievästi kiusaantuneet.

Häiritsevyyden erilaisten toimien kannalta

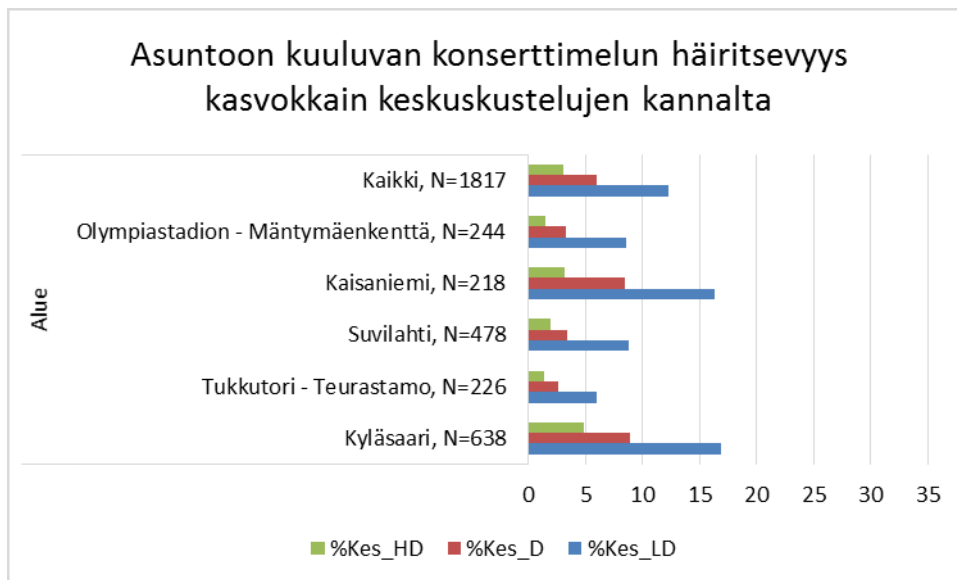
Melun tiedetään vaikuttavan melulle altistettujen erilaisiin toimiin ja tekemisiin ja edellytyksiin suoriutua näistä. Yleensä vaikutus on kielteinen eli altistettut kokevat melun kielteiseksi olosuhteeksi tai tekijäksi. Melu koetaan tekemistä tai suoriutumista *häiritseväksi* tekijäksi. Kysymys nro 4: **”Kuinka häiritsevänä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut asuntoosi sisään konserttipaikalta kuuluvan melun seuraavien asioiden kannalta vuoden 2015 aikana?”** sisälsi useita osioita, joilla selvitettiin sitä, miten asukkaat kokevat konserttien melun eri toimien ja tekemisten kannalta.

Kaikissa osioissa kielteisyyden voimakkuus mitattiin viisikategorisella kysymyksellä, jossa vaihtoehdot olivat: ”1 = en lainkaan, 2 = jossain määrin, 3 = melkoisen, 4 = suuresti ja 5 = äärimmäisen”. Häiritsevyyden voimakkuus arvioidaan seuraavissa kuvissa ja tekstissä käyttäen samoja normalisoidun asteikon (0 – 100)

* Pesonen K, Musiikkimelun vaarallisuus yleisön kuulolle pop- ja rock-konserteissa, diskoissa ja ravintoloissa, Sosiaali- ja terveysministeriö, Selvityksiä 2002:1, 84 s. Todetaan muun muassa, että suurten ulkoilma- ja hallikonserttien äänentoistolaitteiden vahvistintehot ovat kasvaneet viimeisen 50 vuoden aikana 20 – 1000-kertaiseksi. Suuri osa tehonlisäyksestä on käytetty matalien äänien (”bassojumputuksen”) vahvistamiseen.

jakopisteitä kuin edellä kiusallisuutta mitattaessa: melun kyseisen toimen/toiminnan kannalta suuresti häiritseväksi kokevia (%xxHD) ovat ne joiden vastaus on 72* tai suurempi, melun häiritseväksi kokevia (%xxD) ovat ne, joiden vastaus on 50† tai suurempi ja melun lievästi häiritseväksi (%xxLD) kokevia ne, joiden vastaus on 28‡ tai suurempi. Symboli HD viittaa englannin Highly Disturbed, D Disturbed ja LD Lightly Disturbed käsitteeseen.

12 % kaikista vastaajista koki konserttimelun suuresti häiritseväksi *pihalla tai parvekkeella oleskelun* kannalta (Kuva 13). 11 % koki sen suuresti häiritseväksi *nukkumisen* kannalta (Kuva 14). *Rentoutumisen ja asumisviihtyisyyden* kannalta suuresti häiritseväksi asuntoon kuuluvan konserttimelun koki 10 % vastaajista (Kuva 12, Kuva 16). *Työnteon ja opiskelun* kannalta melun suuresti häiritseväksi kokevia oli 7 % (Kuva 15). *TV:n ja radion kuuntelua* asuntoon kuuluva konserttimelu häiritsti suuresti 5 % vastaajista (Kuva 11). 3 % vastaajista koki melun häiritsevän suuresti *puhelimessa keskustelua* (Kuva 10). Sama prosentti ilmoitti melun häiritsevän suuresti *keskustelua asunnossa olevan henkilön kanssa* (Kuva 9).

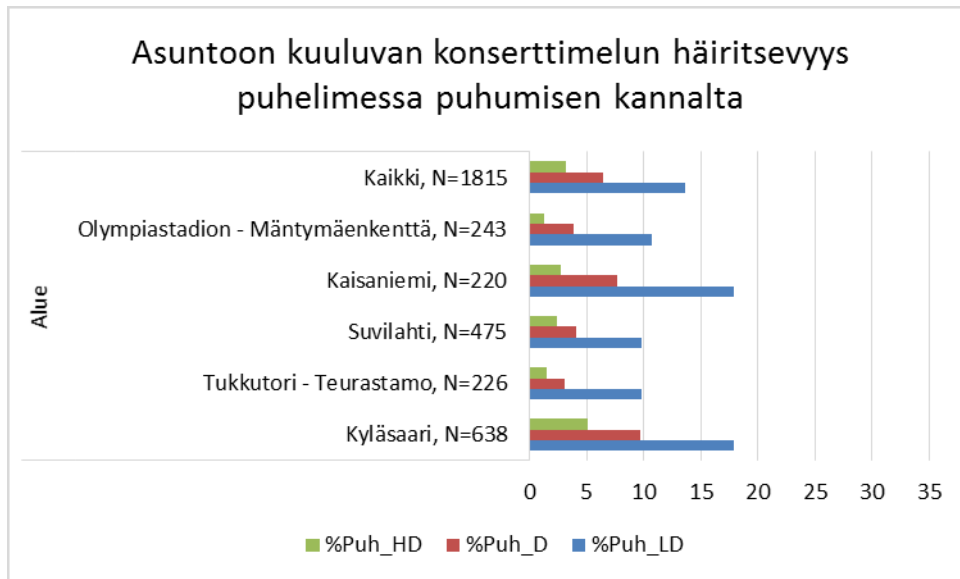

Kuva 9: Sisään kuuluvan konserttimelun asunnossa olevien henkilöiden kanssa käytävien keskustelujen kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%Kes_HD = suuresti häiritseväksi, %Kes_D = vähintään häiritseväksi ja %Kes_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

* Tähän luokkaan kuuluviksi laskettiin vastaukset 5 (äärimmäisen) + puolet kategorian 4 (suuresti) vastaajista.

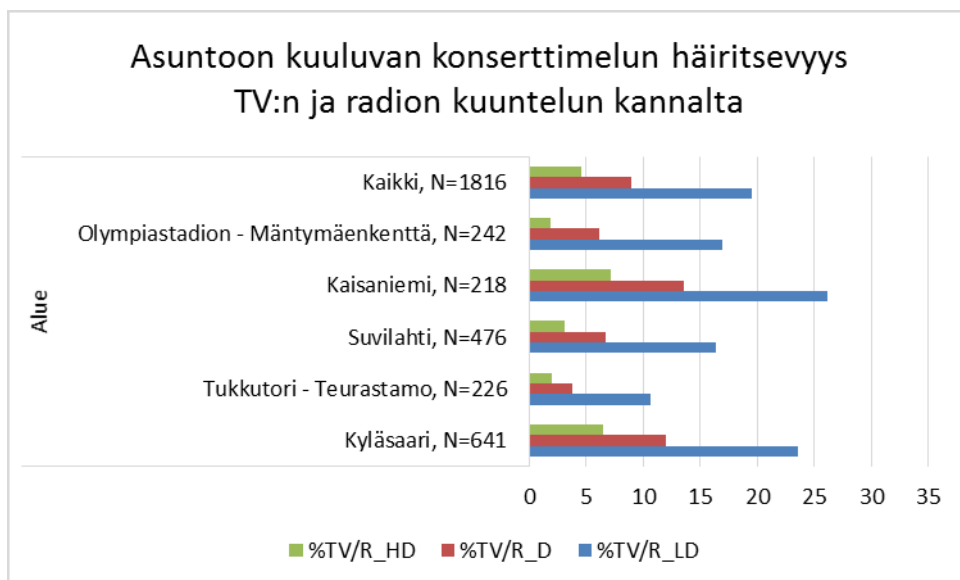
† Tähän luokkaa kuuluviksi laskettiin vastaukset 5 (äärimmäisen) + 4 (suuresti) + puolet kategorian 3 (melkoisen) vastaajista.

‡ Tähän luokkaan kuuluviksi laskettiin vastaukset 5 (äärimmäisen) + 4 (suuresti) + 3 (melkoisen) + puolet kategorian 2 vastaajista.

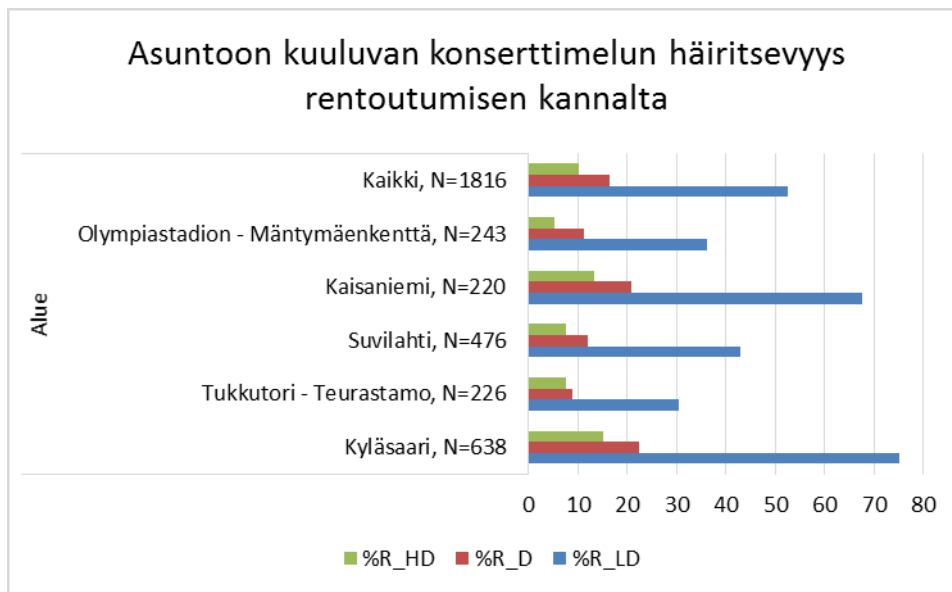

Kuva 10: Sisään kuuluvan konserttimelun puhelimesta käytävien keskustelujen kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%Puh_HD = suuresti häiritseväksi, %Kes_D = vähintään häiritseväksi ja %Puh_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

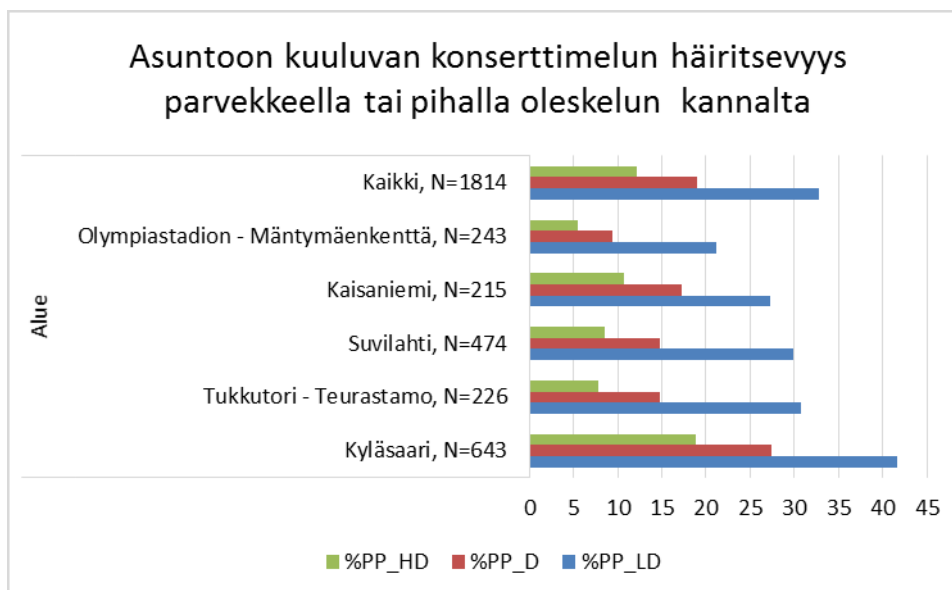
Lähes kaikissa toimissa Kaisaniemen ja Kyläsaaren konserttipaikkojen ympäristössä suuresti häiritseväksi kokevien osuudet olivat suurempia kuin muiden konserttipaikkojen ympäristössä.

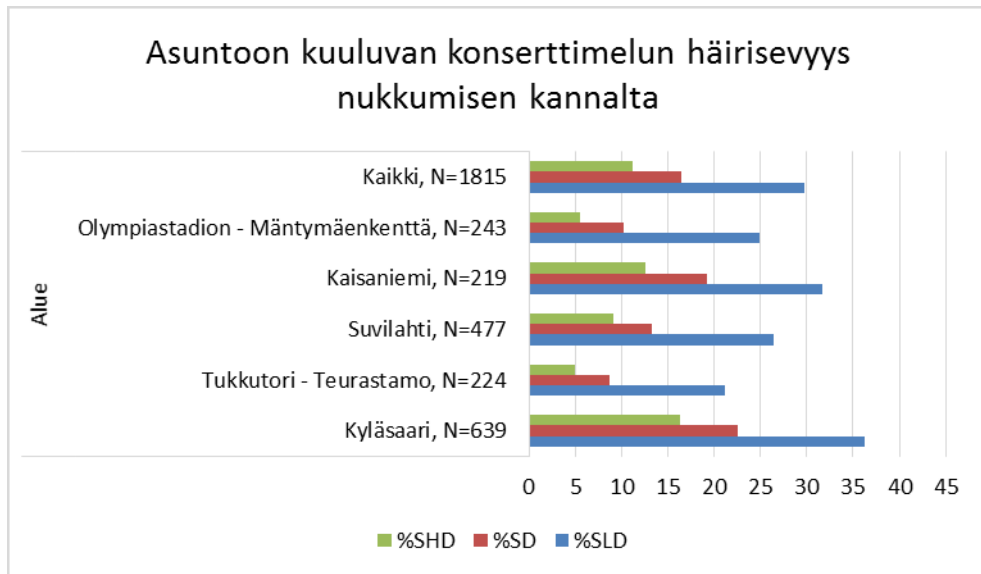
Kuva 11: Sisään kuuluvan konserttimelun TV:n ja radion kuuntelun kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%TV/R_HD = suuresti häiritseväksi, %TV/R_D = vähintään häiritseväksi ja %TV/R_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

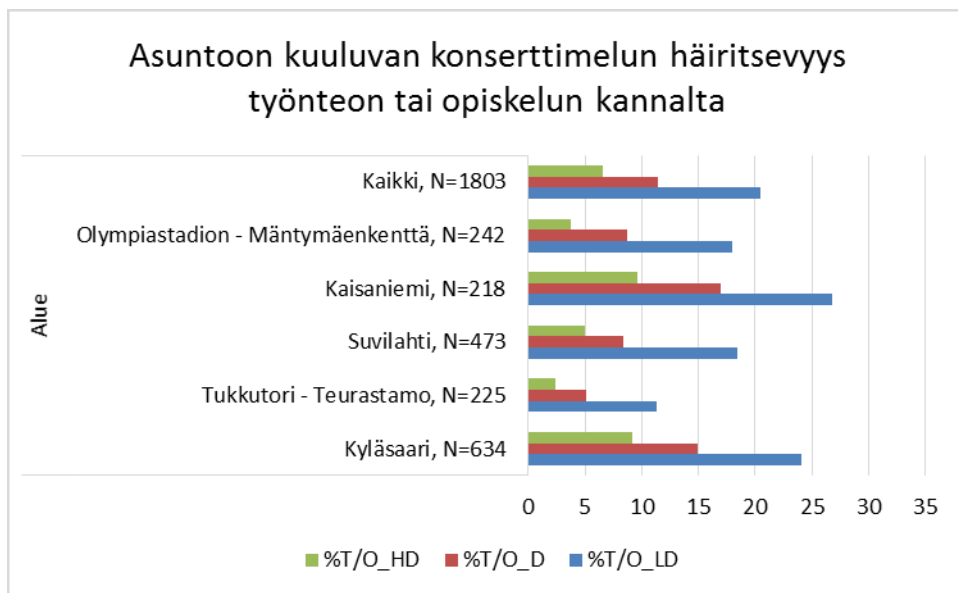
Kuva 12: Sisään kuuluvan konserttimelun rentoutumisen kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%R_HD = suuresti häiritseväksi, %R_D = vähintään häiritseväksi ja %R_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

Kuva 13: Asuntoon kuuluvan konserttimelun parvekkeella tai pihalla oleskelun kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%PP_HD = suuresti häiritseväksi, %PP_D = vähintään häiritseväksi ja %PP_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

Kuva 14: Asuntoon kuuluvan konserttimelun nukkumisen kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%SHD = suuresti häiritseväksi, %SD = vähintään häiritseväksi ja %SLD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

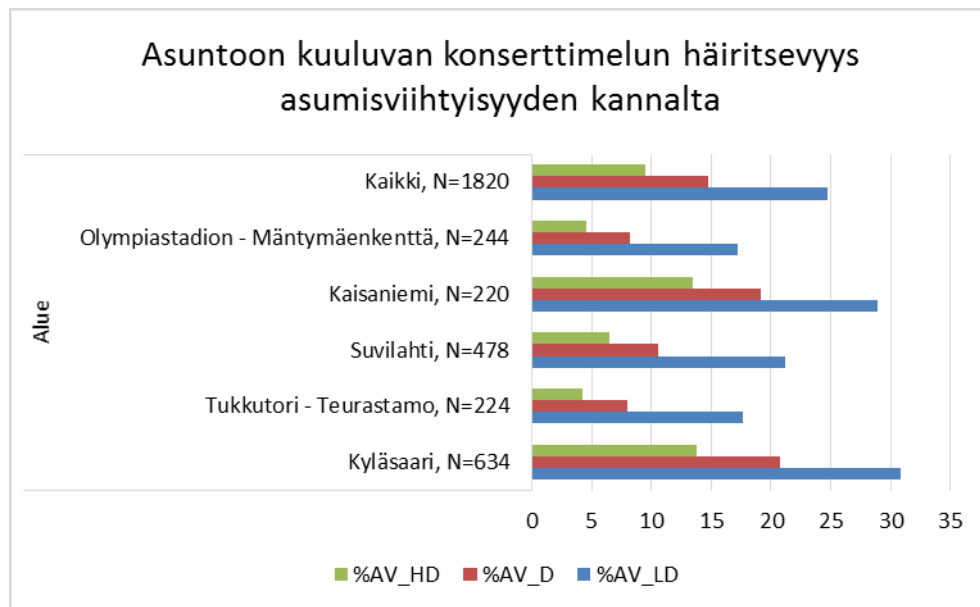

Kuva 15: Asuntoon kuuluvan konserttimelun työnteon tai opiskelun kannalta eriasteisesti häiritseväksi kokevien osuudet (%T/O_HD = suuresti häiritseväksi, %T/O_D = vähintään häiritseväksi ja %T/O_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

Konserttimelu asumisviihtyisyyden kannalta

Ympäristön viihtyisyys mainitaan ympäristön laadun kriteeriksi tai tekijäksi ympäristönsuojelulain 27.6.2014/527 pykälissä 1, 5, 11 ja 16. Laissa tai sen esitöissä ei määritellä, mitä viihtyisyydellä tarkoitetaan eikä sitä, miten viihtyisyyttä ja sen huonontumista mitattaisiin tai arvioitaisiin ympäristön pilaantumisen kannalta. Kysymyksen 4 yhdeksi osioksi päätettiin ottaa määrittelyvaikeuksista huolimatta kysymys, jolla mitattiin miten asukkaat kokevat konserttimelun vaikuttavan asumisviihtyisyyteen.

Viihtyisyys on hyvin abstrakti ja vaikeasti määriteltävissä oleva käsite.* Viihtyisyys on kiusallisuuden kaltainen elämyksellinen kokemus, sillä esimerkiksi erilaiset koetut melun häiritsevyyden komponentit vaikuttavat siihen. Melu on kuitenkin vain yksi monista viihtyisyyden vaikuttavista tekijöistä.† Viihtyisyyden riippuvuus meluoloista on löyhempi kuin kiusallisuuden (kun kysytään, miten melu vaikuttaa).

Kuva 16: Asuntoon kuuluvan konserttimelun asumisviihtyisyyden kannalta eriasteisesti häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi kokevien osuudet (%AV_HD = suuresti häiritseväksi, %AV_D = vähintään häiritseväksi ja %AV_LD = vähintään lievästi häiritseväksi kokevat).

* Viihtyisyyden yksi määritelmä: Elinympäristön koetun laadun myönteinen ominaisuus tai vaikutelma, jonka perustuu näkö-, kuulo-, tunto-, lämpö-, haju- ja makuaistin välittämien ärsykkeiden perusteella tehtyihin havaintoihin ja havaintojen arvottamiseen. Vaikka viihtyisyys on yleinen jokapäiväisen kielen käsite, sen yksikäsitteinen määrittely on vaikeaa. ks. Pesonen K, Ympäristömelun vaikutuksista sekä vaikutusten arvioinnista ja hallinnasta, Ympäristöministeriön raportteja 3/2014, 148 s. ks. s. 15 – 17, 29, 60 ja 66.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/135967/YMra_4_2014.pdf?sequence=1

† Esimerkiksi Uudessa Seelannissa julkaistussa väitöskirjassa todetaan, että asumisviihtyisyys riippuu (ainakin) noin 100 erilaisesta muuttujasta tai olosuhteesta. ks. Bennet J, New Zealand Apartment Living: Developing a Liveability Evaluation Index, Victoria University of Wellington, 2010, 376 s.

Kaikista vastaajista 17 % koki sisään kuuluvan konserttimelun suuresti kiusalliseksi (Kuva 2) ja 10 % koki sen suuresti häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi asumisviihtyyden kannalta (Kuva 16). Kyläsaassa vastaavat osuudet olivat 25 % ja 14 % sekä Kaisaniemessä 20 % ja 13 %. Konserttimelulla on näiden lukujen valossa epäherkempi tai vähäisempi vaikutus asumisviihtyyteen kuin kiusallisuuteen.

Kysymys 2: **”Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana seuraavat konserttien tapahtumiin liittyvät seikat tai ilmiöt?”** sisälsi kolme melun häiritsevyyttä mittaavaa osiota: 1) Konsertista poistuvan yleisön metelöinti, 3) Ympäristöön kuuluva konserttien musiikki, 4) Ympäristöön kuuluvat konserttien kuulutukset ja suosionosoitukset. Muut kolme osiota koskivat konserttien lieveilmiöitä. Kysymyksen 2 vastauksia on analysoitu luvussa ”Yleinen suhtautuminen konsertteihin ja niiden lieveilmiöihin”.

Milloin melu on erityisen häiritsevää?

Kuten jo aikaisemmin on todettu, ympäristönsuojelulaista (YSL) 27.6.2014/527 ja sen esitöistä (hallituksen esitys eduskunnalle) ei löydy ohjeita siitä, mitä § 118 mainitulla **erityisen häiritsevällä** melulla tarkoitetaan ja miten häiritsevyyden voimakkuus voidaan – tai tulee – mitata tai arvioida. Kriteereitä ja ohjeita joudutaan hakemaan muista säädöksistä ja kirjallisuudesta.

Meluntorjuntalain* (982/1987) 9 §:ssä säädettiin, että valtioneuvosto voi antaa meluntorjuntaa varten yleisiä ohjeita melutasosta ulko- ja sisätiloissa. Tämän säädöksen perusteella valtioneuvosto antoi päätöksellään 993/1992 yleiset melun ohjeavot, joiden soveltamisalaksi todetaan päätöksen 1 §:ssä: ”Päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä.” Kyseisen lain soveltamisohjeissa† esitettiin joitakin kriteereitä sille, milloin melu olisi erityisen häiritsevää. Huomion arvoista on, että ilmoitusta tilapäisestä erityisen häiritsevän melun tuotosta ei tarvinnut tehdä sellaisen tilaisuuden järjestämisestä, jonka tapahtumapaikka oli varattu rakennus- tai asemakaavassa asianomaiseen käyttötarkoitukseen.

Ympäristöministeriön 26.10.1992 päivätyn esittelymuistion‡ mukaan meluntorjuntalain perusteella VnP 993/1992 annettujen ohjeavojen tarkoitus oli asettaa (ilmoittaa) tavoitteet ympäristön laadulle meluntorjunnan kannalta maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelusta vastaaville viranomaisille. Tässä muistiossa esitetään arvio: ”Melutason ollessa (ulkona) 55 dB vielä noin 10 – 15 % ns. normaaliväestöstä kokee melun erittäin häiritseväksi.” Mainittu 55 dB ($L_{Aeq,07-22h}$ -taso) on asuntoalueiden päiväajan melun ohjearvo eli arvo, jonka alittuessa meluolot katsotaan olevan täysin hyväksyttäviä. *Tästä esittelymuistion ohjeavojen perustelusta voitaneen johtaa se, että meluolot, joissa enintään 10 – 15 % väestöstä kokee melun erittäin häiritseväksi, katsottiin ainakin tuolloin täysin hyväksyttäväiksi.*

VnP 993/1992 meluohjeavot täyttävää melua ei voitane tulkita YSL 118 §:ssä tarkoitetuksi **erityisen häiritseväksi** meluksi. Tällainen tulkinta tarkoittaa sitä, että **erityisen häiritsevää** melu on melua, joka aiheuttaa suuremman ko. meluolot erittäin häiritseväksi kokevan väestöosuuden kuin ohjeavot täyttävä melu.

Toisena suomalaisena lähteenä, jonka julkaisun yhteydessä on mainittu meluohjeavojen taustalla oleva kiusallisuuden/häiritsevyyden sallittu/oletettu esiintyvyys, voidaan mainita lääkintöhallituksen meluohjekirje 1676/79. Kuopiossa 8 – 9.10.1979 pidetyssä yleiskirjeen koulutustilaisuudessa allekirjoittanut ilmoitti

* Meluntorjuntalaki 982/1987 kumottiin, kun ympäristönsuojelulaki (89/2000) astui voimaan. Meluntorjuntalain perusteella annetut meluohjeavot jäivät siirtymäsäädöksen perusteella voimaan ja ovat edelleenkin voimassa.

† Meluntorjunta. Ohjekirjanen meluntorjuntalaista ja -asetuksesta. Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto, Sarja B 13/1989, 32 s.

‡ Muistio: Ehdotus valtioneuvoston päätökseksi melutason ohjeavoista, Ympäristöministeriö, laatija toimistopäällikkö Seppo Sarkkinen, päivätty 25.10.1992, 7 s.

valmistelussa taustana olevista perusteista: ”...10 – 20 % ihmisistä kokenevat jotkut ympäristömelut kiusallisiksi tai erittäin kiusallisiksi, vaikkei ohjearvoja ylitettäisikään.*

Ympäristöministeriön julkaisussa ”Ympäristömelun vaikutuksista sekä vaikutusten arvioinnista ja hallinnasta”[†] on julkaistu runsaasti eri melujen kiusallisuuden ja itse arvioidun unenhäirinnän väestövasteita. Mukana ei kuitenkaan ole ulkoilmakonserttien vasteita.

On syytä muistaa, että eri meluille ja eri paikoissa/alueilla kyselytutkimuksin mitatut väestövasteet vaihtelevat suuresti. Vasteet riippuvat myös siitä, mitä kysytään, miten kysytään ja milloin kysytään.[‡]

* Koulutustilaisuuden esitysten painettu versio: Kari Pesonen, Meluyleiskirjeen 1676/79 soveltamisohjeet, Terveysalan teknikoiden kustannus Oy, Helsinki 1980, 55 s. Paino: Keurusprint Oy, 1980. ks. s. 5. Kari Pesonen valmisteli lääkintöhallituksen toimeksiannosta kyseisen ohjekirjeen luonnoksen konsulttityönä ja osallistui valmistelutyöryhmän työhön.

[†] Pesonen K, Ympäristömelun vaikutuksista sekä vaikutusten arvioinnista ja hallinnasta, Ympäristöministeriön raportteja 3/2014, 148 s.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/135967/YMra_4_2014.pdf?sequence=1

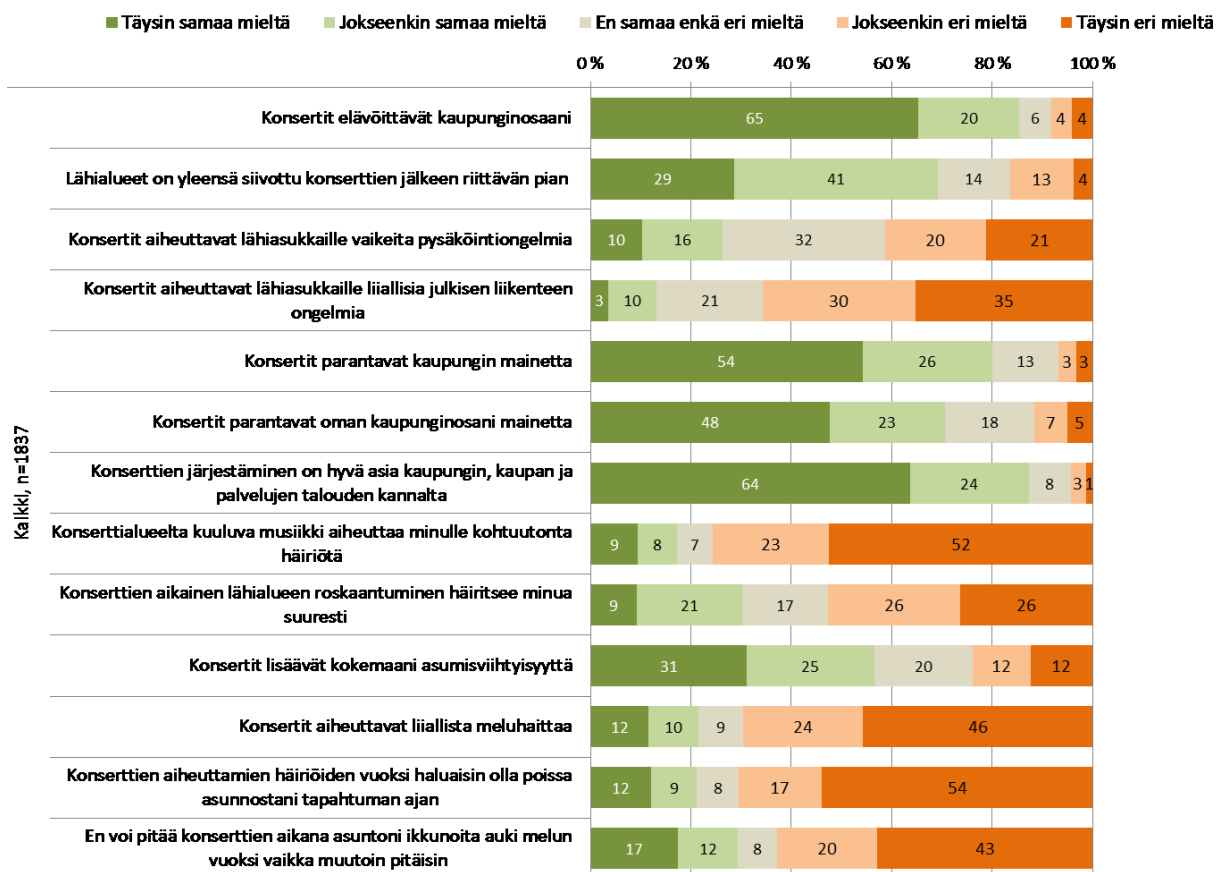
[‡] ks. esim. Pesonen K, Ympäristömelun vaikutuksista sekä vaikutusten arvioinnista ja hallinnasta, Ympäristöministeriön raportteja 3/2014, 148 s.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/135967/YMra_4_2014.pdf?sequence=1

Yleinen suhtautuminen konsertteihin ja niiden lieveilmiöihin

Kyselytutkimuksella kartoitettiin myös asukkaiden yleistä suhtautumista ulkoilmakonsertteihin sekä sitä, miten asukkaat kokevat konserttien lieveilmiöt, kuten lähialueiden roskaantumisen, julkisen liikenteen mahdolliset ruuhkat ja sen, että konserttiyleisön autot vähentävät asukaspysäköintipaikkoja. Erilaiset väittämäkysymyksissä vastausvaihtoehtoina oli viisi kategoriaa:

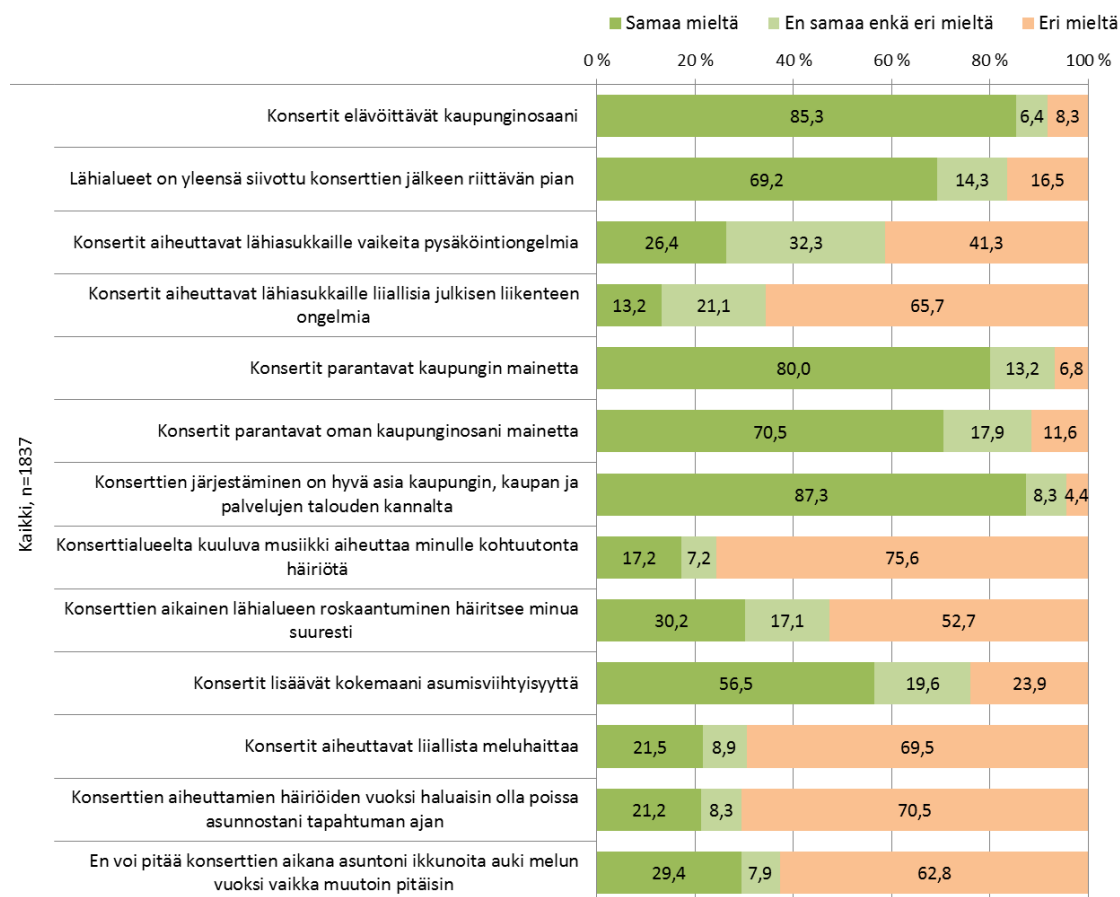
1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = jokseenkin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä. Tämän raportin analysoinnissa suurimmassa osassa kaksi alinta ja kaksi ylintä kategoriala on yhdistetty. Tällöin 1 + 2 = samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä ja 4 + 5 = eri mieltä. Yhdistämisen periaatteellinen vaikutus tilastollisiin jakautumiin selviää vertaamalla kuvia (Kuva 17 ja Kuva 18).

Kuva 17: Kysymyksen 1, ”Mitä mieltä olet seuraavista ulkoilmakonsertteihin liittyvistä väittämistä?” vastausten jakautumat viisikategorisella asteikolla.

Konserttipaikkojen ympäristön asukkaiden käsitys on, että konserteilla on merkittäviä positiivisia vaikutuksia Helsingin kaupungille ja asuinympäristölle. Suurinta kielteisyyttä aiheuttavat pysäköintiongelmien. 26 % vastaajista oli sitä mieltä, että aiheuttaa vaikeita pysäköintiongelmia ja 41 % sitä mieltä, että ei aiheuta. Roskaantumisen osalta 53 % oli sitä mieltä, että roskaantuminen ei häiritse

suuresti (so. kanta myönteinen konserttien järjestämisen kannalta). 30 % vastaajista oli sitä mieltä, että roskaantuminen häiritsee suuresti.

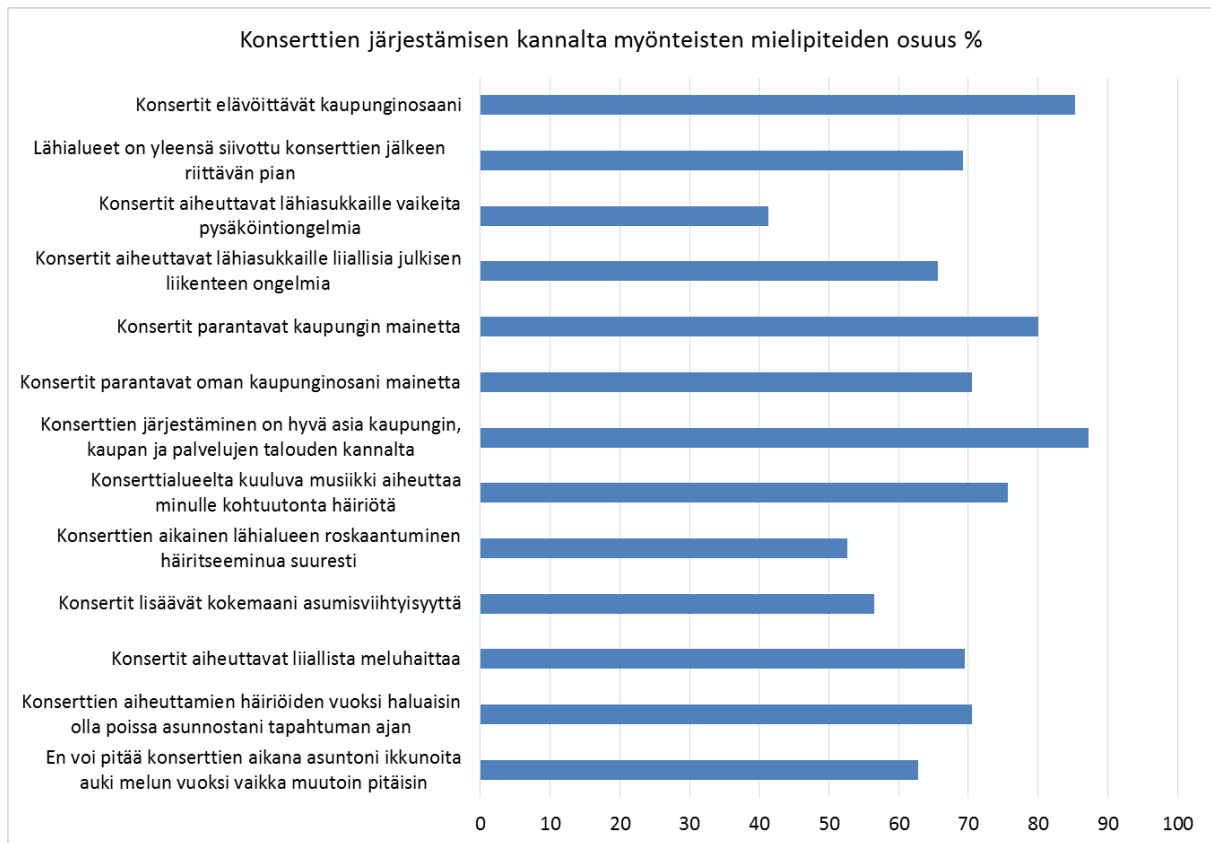
Kuva 18: Kysymyksen 1, "Mitä mieltä olet seuraavista ulkoilmakonsertteihin liittyvistä väittämistä?" vastausten jakautumat kolmekategorisella asteikolla.

Vaikka lähialueiden roskaantuminen häiritsi 30 % vastaajista suuresti, vain 17 % oli sitä mieltä, että lähialueita ei ole yleensä siivottu riittävän nopeasti. 69 % oli sitä mieltä, että on siivottu riittävän nopeasti.

Kysymyksen 1 väittämässä käytettiin tarkoituksella sekä myönteisyyttä ja kielteisyyttä mittaavia osioita. Esimerkiksi, kun esitettiin väittämä: "konsertit aiheuttavat liiallista meluhaittaa", 70 % vastaajista oli eri mieltä eli heidän mielestään haitta ei ole liiallista. Seuraavassa myönteisyyttä kuvaavassa koostekuvassa (Kuva 19) tämä 70 % on katsottu konserttien järjestämiselle myönteiseksi mielipiteeksi.

Olympiastadionin-Mäntymäen asukkaista 67 % oli sitä mieltä, että konsertit aiheuttavat vaikeita pysäköintiongelmia. Pienimmät luvut olivat Kyläsaareissa (17 %) ja Tukutori-Teurastamon ympäristössä (15 %). Liiallista julkisen liikenteen ongelmia konsertit aiheuttivat vastaajien mielestä eniten Suvilahdessa (15 %). Muilla alueilla 8 – 14 % vastaajista oli väitteen kanssa samaa mieltä eli konsertit aiheuttavat lähiasukkaille liiallisia julkisen liikenteen ongelmia.

Lähialueiden roskaantuminen häiritsi eniten Kaisaniemessä (37 % oli väitteen kanssa samaa mieltä), vähiten Kyläsaarella (25 %). Kyläsaarella 30 % vastaajista oli sitä mieltä, että konsertit aiheuttavat liiallista meluhaittaa. Kaisaniemessä luku oli 26 %. Pienimmät arvot olivat Tukutorin-Teurastamolla (13 %) ja Olympiastadion-Mäntymäellä (14 %).

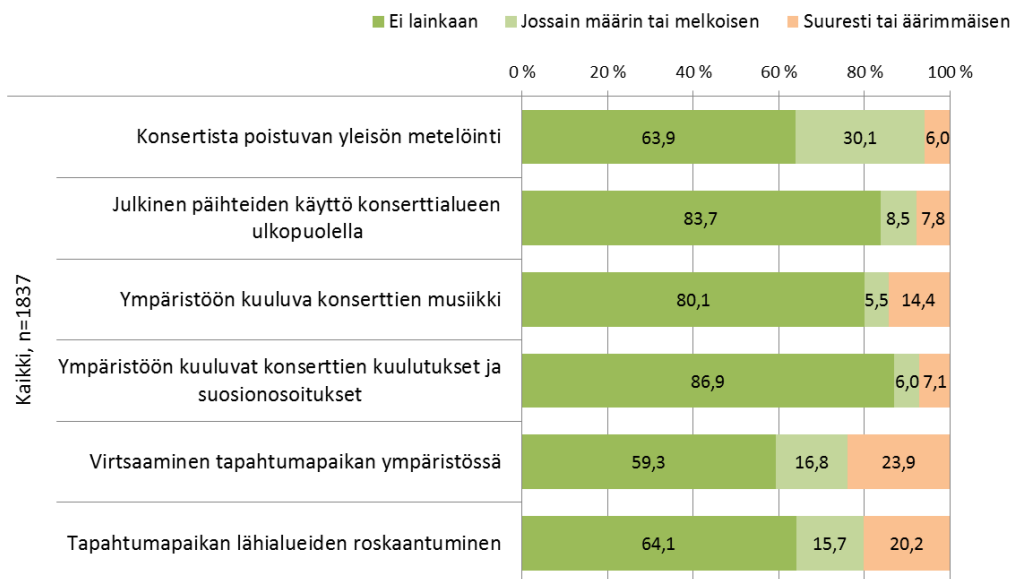
Kuva 19: Konserttien järjestämisen kannalta myönteisten* vastausten osuudet kysymyksen 1 väitteisiin.

Kysymys 2: ”Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana seuraavat konserttien tapahtumiin liittyvät seikat tai ilmiöt?”, sisälsi kuusi osiota: 1) Konsertista poistuvan yleisön metelöinti, 2) Julkinen päihitteiden käyttö konserttialueen ulkopuolella, 3) Ympäristöön kuuluva konserttien musiikki, 4) Ympäristöön kuuluvat konserttien kuulutukset ja suosionosoitukset, 5) Virtsaaminen tapahtumapaikan ympäristössä ja 6) Tapahtumapaikan lähialueiden roskaantuminen. Vastausvaihtoehtoja (kategorioita) oli viisi, kuten oli myös kysymyksissä 1, 4 ja 11. Seuraavassa kuvassa (Kuva 20) vastaukset on koodattu kolmeen kategoriaan, yhdistämällä kategoriat ”1 = ei lainkaan” on säilytetty samana, ”2 = jossain määrin” ja ”3 = melkoisen” yhdistettiin, samoin kuin

* Myönteiseksi suhtautumiseksi on katsottu esimerkiksi eri mieltä olevat vastaukset väitteeseen ”Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille liiallisia julkisen liikenteen ongelmia”, ”Konsertit aiheuttavat liiallista meluhaittaa” ja ”Konserttialueelta kuuluva musiikki aiheuttaa minulle kohtuutonta häiriötä”.

kategoriat ”4 = suuresti” ja ”5 = äärimmäisen” (häiritsevää, kiusallista, ärsyttävää).

Virtsaaminen tapahtumapaikkojen ympäristössä koettiin kaikkein kielteisemmäksi lieveilmiöksi näistä kuudesta. 24 % kaikista vastaajista koki virtsaaminen suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi. Toiseksi kielteisimmäksi koettiin tapahtumapaikan ympäristön roskaantuminen. 20 % koki sen suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi. Kolmanneksi kielteisimmäksi koettiin ympäristöön kuuluva konserttien melu. 14 % koki sen suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi.

Kuva 20: Konserttien lieveilmiöiden häiritsevyys, kiusallisuus tai ärsyttävyys. Kysymyksen 2 eri osioiden vastausten jakaantuminen 3-kategorisella asteikolla.

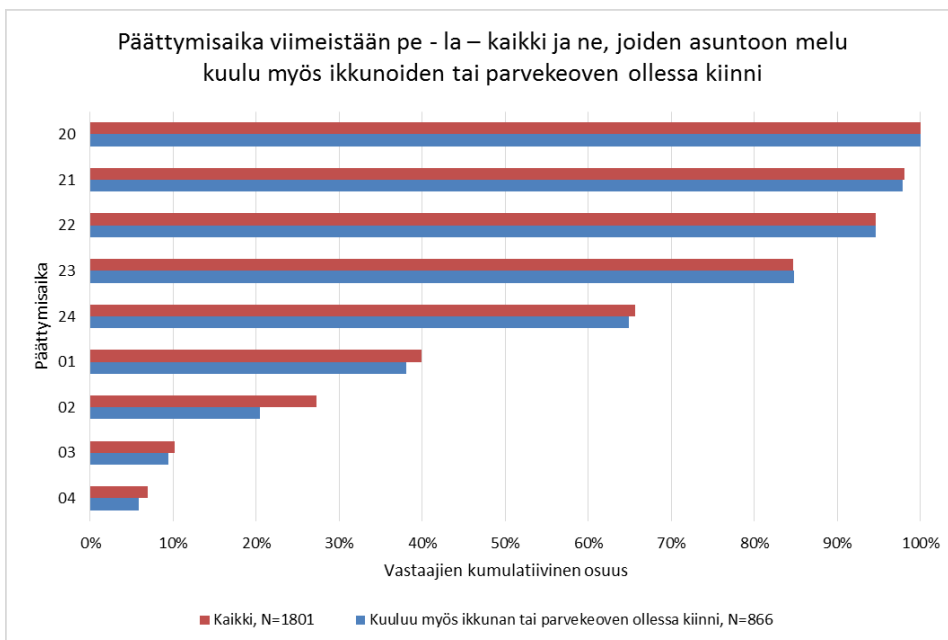
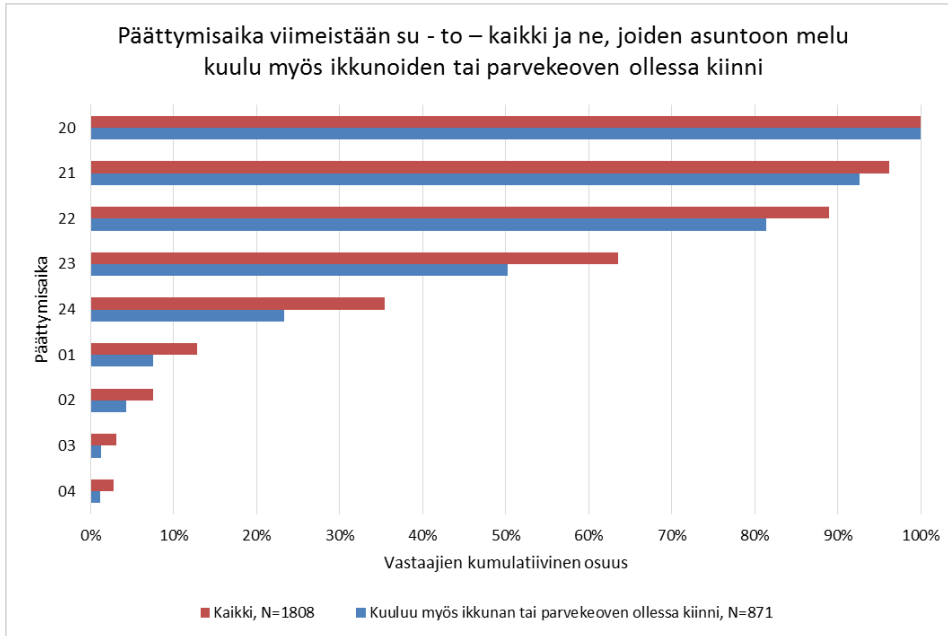
On syytä huomata, että suurin osa vastaajista oli kaikkien kuuden osion lieveilmiöistä sitä mieltä, että he kokevat ne ei-lainkaan häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi. Nämä prosenttiosuudet vaihtelivat eri osioissa 59 – 84 % (Kuva 20).

Tapahtumapaikkojen välillä oli eroja. Kaisaniemessä 35 % vastaajista koki virtsaamisen suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi. Vastaava luku oli pieniin Kyläsaressa, 15 %. Lähialueiden roskaantumisen koki Olympiastadionin-Mäntymäen ympäristössä 23 %, Kaisaniemen 26 % ja Suvilahden ympäristössä 24 % suuresti tai äärimmäisen häiritseväksi, kiusalliseksi tai ärsyttäväksi. Pienin luku oli Kyläsaressa ja Tukkutorilla, 16 % molemmissa.

Jos halutaan vähentää asukkaiden kielteistä suhtautumista kysymyksessä 2 mainittuihin konserttien lieveilmiöihin, olisi syytä pyrkiä vähentämään ympäristöön virtsaamiseen ja lähialueiden roskaamiseen liittyvää kielteisyttä.

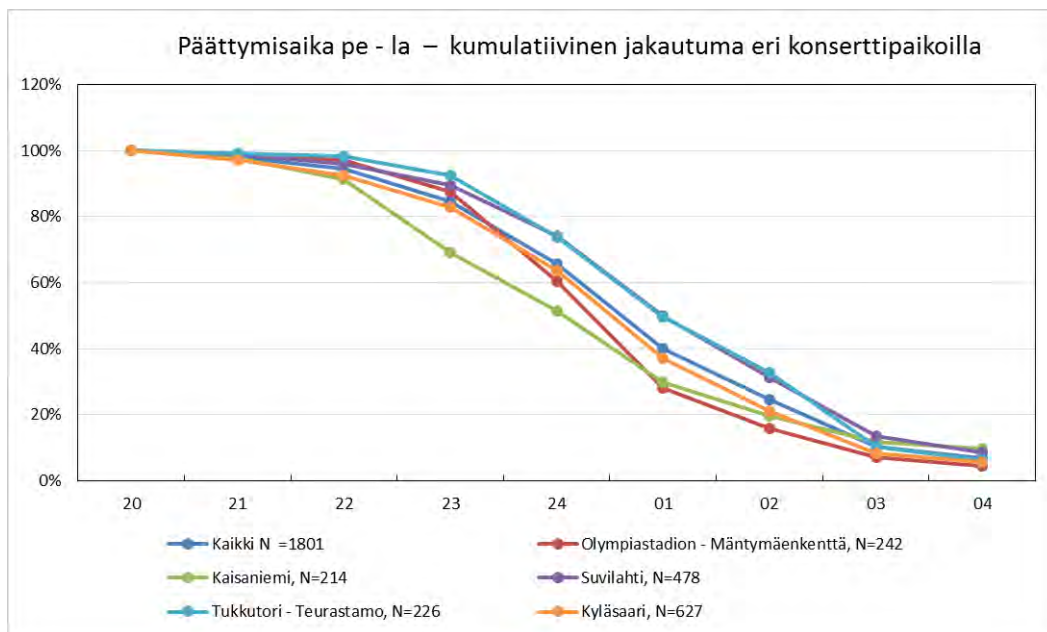
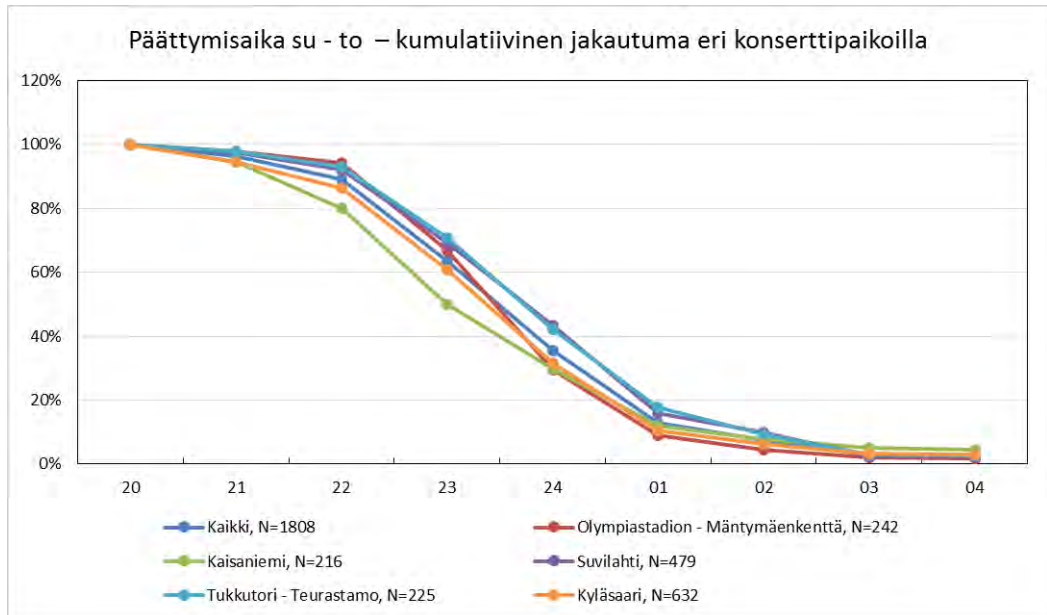
Mihin aikaan konserttien tulisi päättyä?

Kysymyksellä 9 ”Mihin kelloaikaan ulkoilmakonserttien tulisi mielestäsi viimeistään päättyä?” haluttiin tietoa konserttipaikkojen ympäristön asukkaiden päättämisaikaa koskevista mielipiteistä. Tietoa kysyttiin erikseen viikonloppuisin, so. perjantaisin ja lauantaisin pidettäville tilaisuuksille, ja niille tilaisuuksille, joita pidetään sunnuntai – torstai välillä.

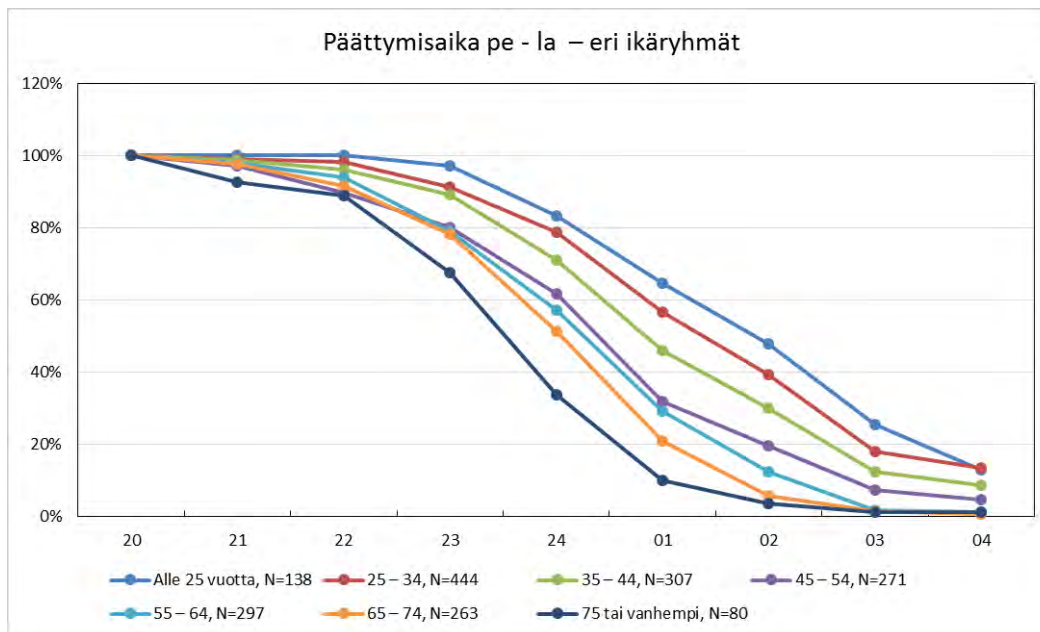
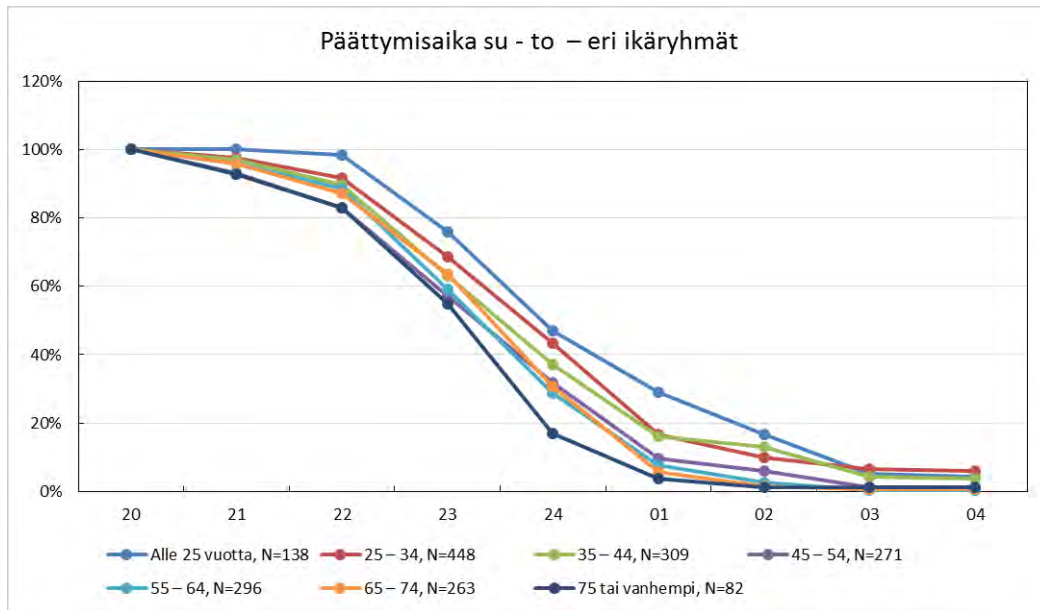

Kuva 21: Päättämisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma, kaikki konserttipaikat. Kuvat kertovat kuinka monta prosenttia vastaajista hyväksyy konserttien jatkuvan korkeintaan pystyakselilla olevaan aikaan asti.

Seuraavissa kuvissa on analysoitu, miten päättymisaikaa koskevat mielipiteet vaihtelivat eri konserttipaikkojen ympäristössä, eri ikäryhmissä ja erilaisissa elämäntilanteissa. Lisäksi analysoitiin, miten päättymisaika riippui äänen kuulumisesta asuntoon sisään, näköyhteydestä asunnosta konserttipaikalle, ikkunoitten suunnasta konserttipaikkaan nähden sekä vastaajan itse arvioimastaan meluherkkyydestä.

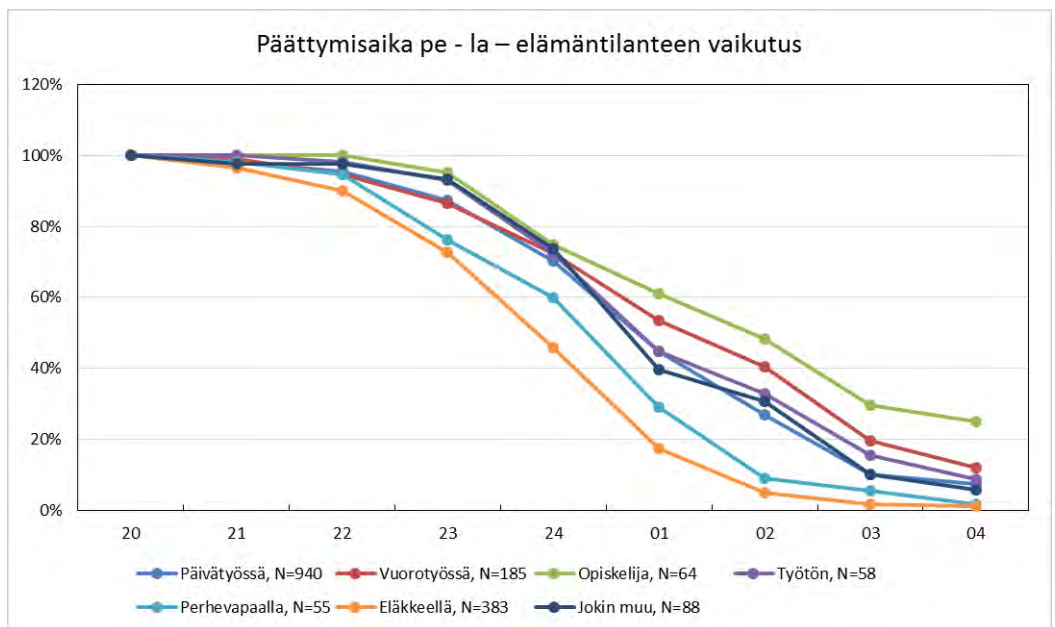
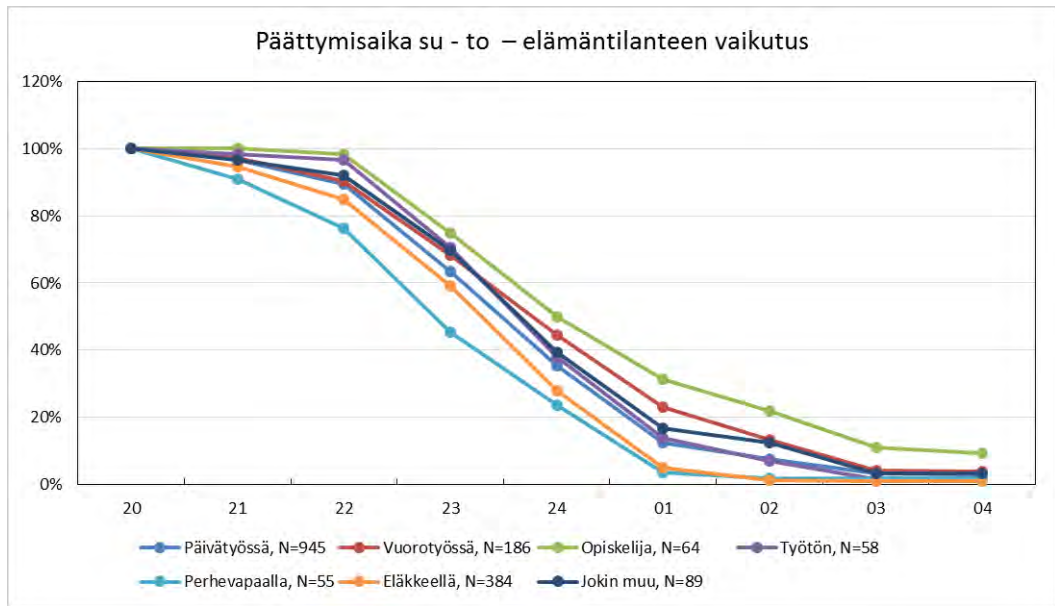

Kuva 22: Päättymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma, eri konserttipaikat. Kuvat kertovat kuinka monta prosenttia kaikista vastaajista (pystyakseli) hyväksyy konserttien jatkuvan korkeintaan vaakaselillä olevaan aikaan asti.

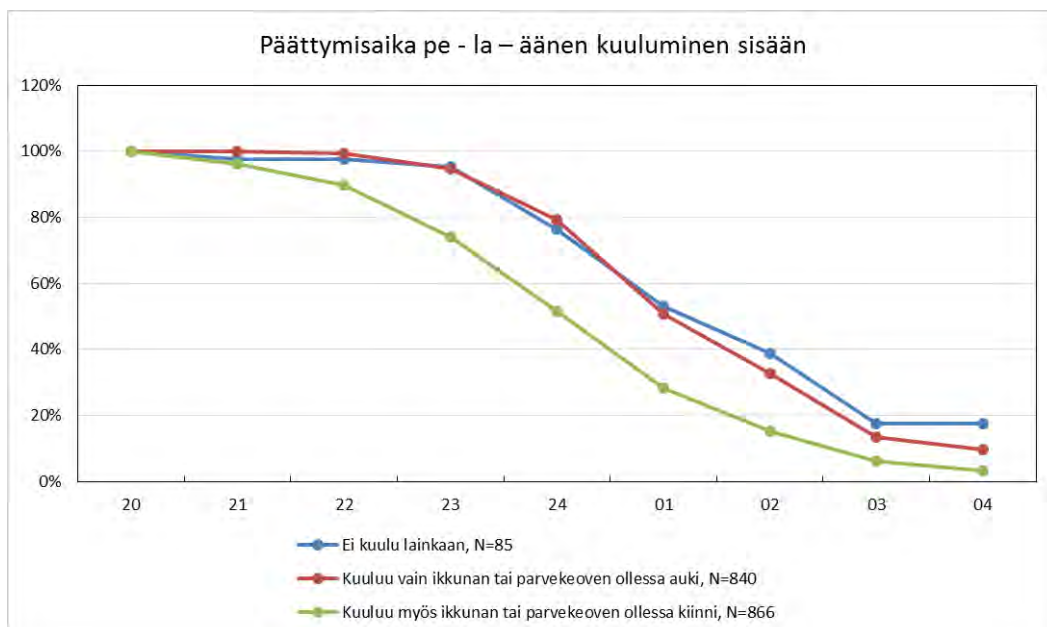
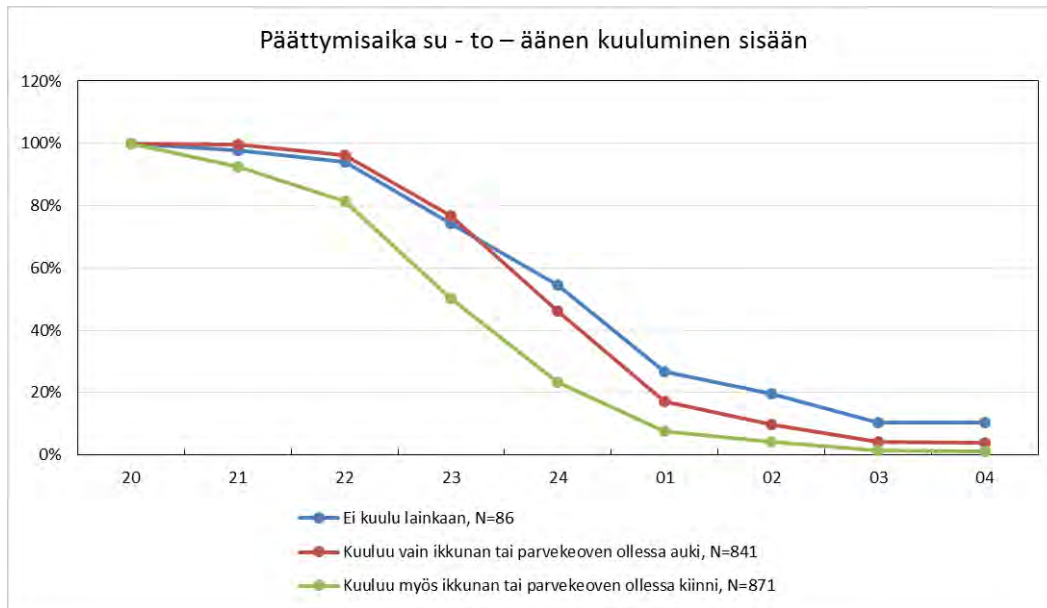
Kuva 23: Päättymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma eri ikäryhmissä. Kaikki konserttipaikat.

Kuva 23 mukaan vastaajan ikä vaikuttaa hyvin selvästi sopivaksi katsottuun päättymisaikaan. Nuoret sallivat pitempään kestäviä konsertteja kuin keski-ikäiset ja vanhat. Kaikkein nuorimpien ja vanhimpien ikäluokkien osuus vastaajista oli selvästi pienempi kuin muiden. Alle 25 vuotiaita oli 8 % vastaajista ja 75 tai vanhempien osuus 4 %. Näiden ikäryhmien paino-osuus koko vastaajajoukon tilastossa (Kuva 21) on muita ikäryhmiä pienempi.

Kuva 24: Päätymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma eri elämäntilanteissa. Kaikki konserttipaikat.

Kuva 24 mukaan eri elämäntilanteissa olevat asukkaat suosivat erilaisia päätymisaikoja. Eläkkeellä tai perhevapaalla olevat suosivat aikaisempia päätymisaikoja kuin muut ryhmät.

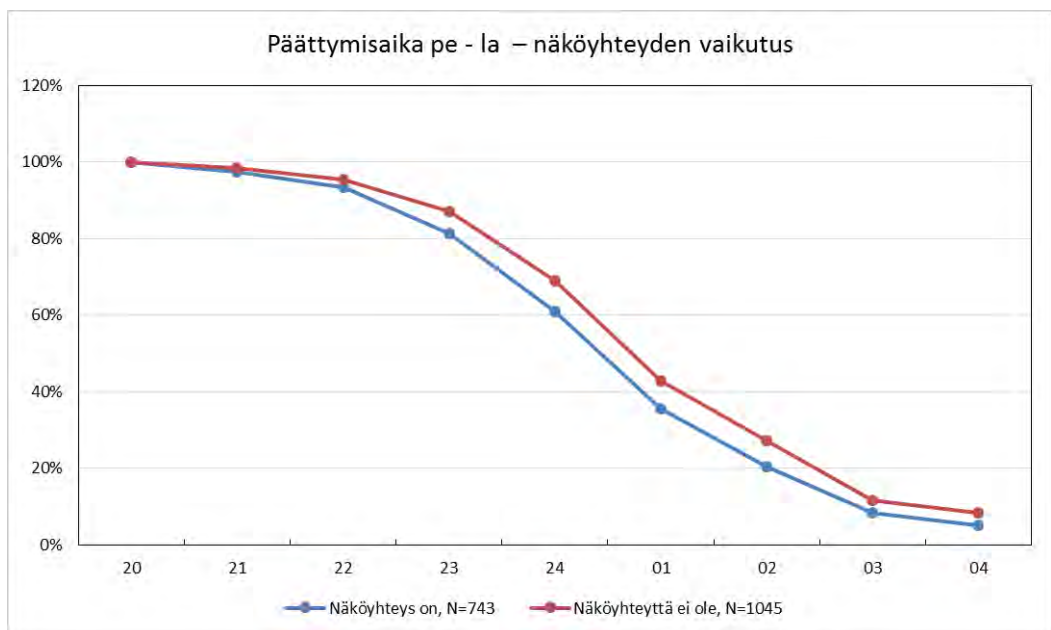
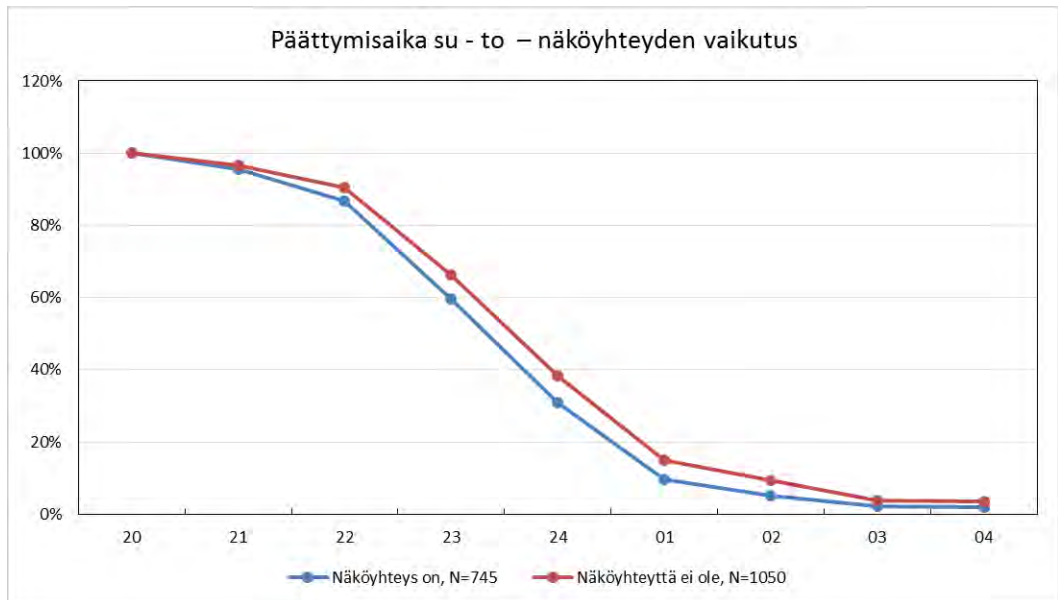

Kuva 25: Päätymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma. Riippuvuus konserttipaikan äänien kuulumisesta asuntoon. Kaikki konserttipaikat.

Kuva 25 mukaan ne henkilöt, joiden asuntoon konserttiäänät kuuluvat sisään ikkunan tai parvekeoven ollessa kiinni haluavat aikaisempaa päätymisaikaa kuin ne, joiden asuntoon äänet eivät kuulu lainkaan tai kuuluu vain ikkunan tai parvekeoven ollessa auki. Konserttiäänien kuuluminen asuntoon riippuu melupäästön (asunnon suuntaan säteilevän äänen voimakkuus eri taajuuksilla) voimakkuuden lisäksi eniten asunnon ulkoseinän etäisyydestä konserttipaikkaan ja talon julkisivun ääneneristävyydestä.* Taustamelun voimakkuus vaikuttaa siihen, kuinka

* Ikkunoiden ja parvekeoven auki/kiinnipito vaikuttaa kulloiseenkin ääneneristävyyteen.

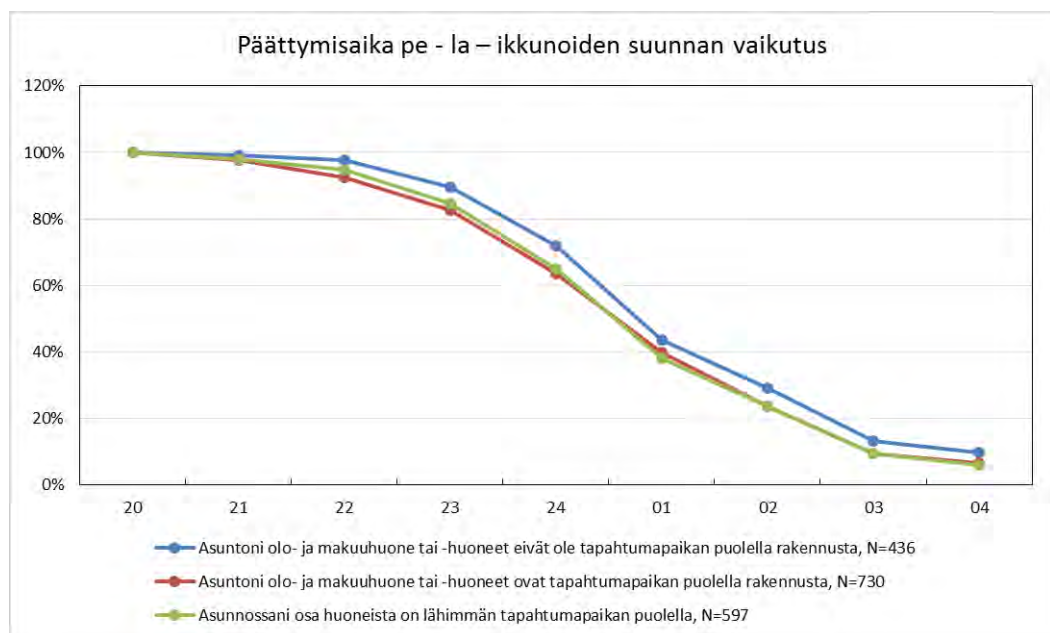
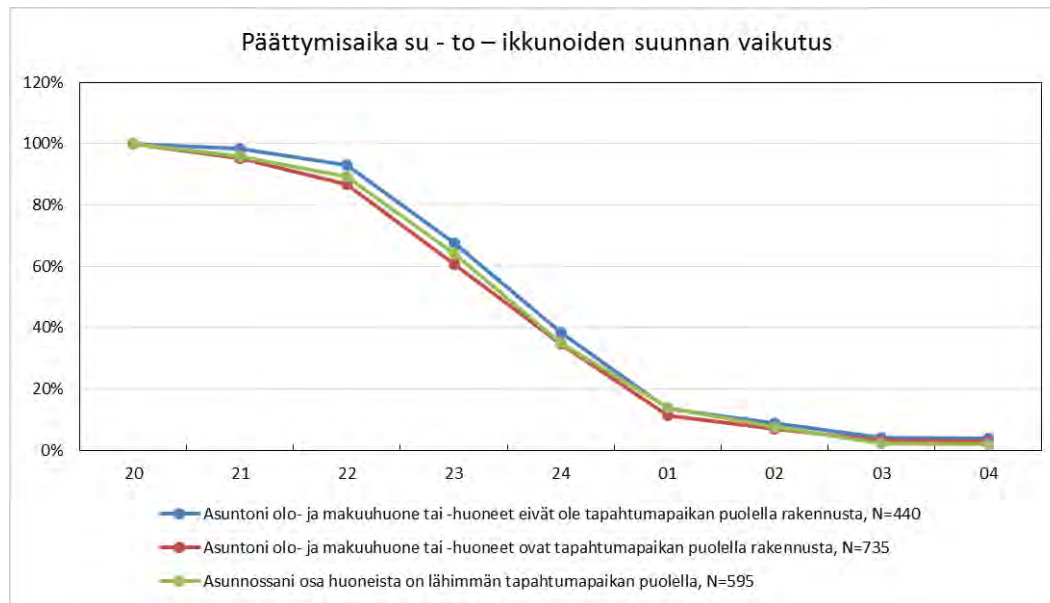
selvästi konserttiäännet erottuvat kuulohavainnoin; etenkin oloissa, joissa konsertin äänet ovat lähellä taustamelun voimakkuutta. Yleisin asuntojen taustamelun lähde lienee oman television tai radion ääni. Joissain tapauksissa oman tai naapurirakennuksen ilmanvaihtolaitteiden ääni voi toimia merkittävänä konserttimelua peittävänä taustameluna.*

Kuva 26: Päätymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma. Riippuvuus näköyhteydestä konserttipaikalle. Kaikki vastaukset.

* Rakennusmääräysten mukaan oman ja naapuritalon ilmanvaihtolaitteiden melutaso saa olla rakennuksen julkisivulla ikkunoiden edessä, parvekkeella tai pihamaalla enintään 45 dB(A).

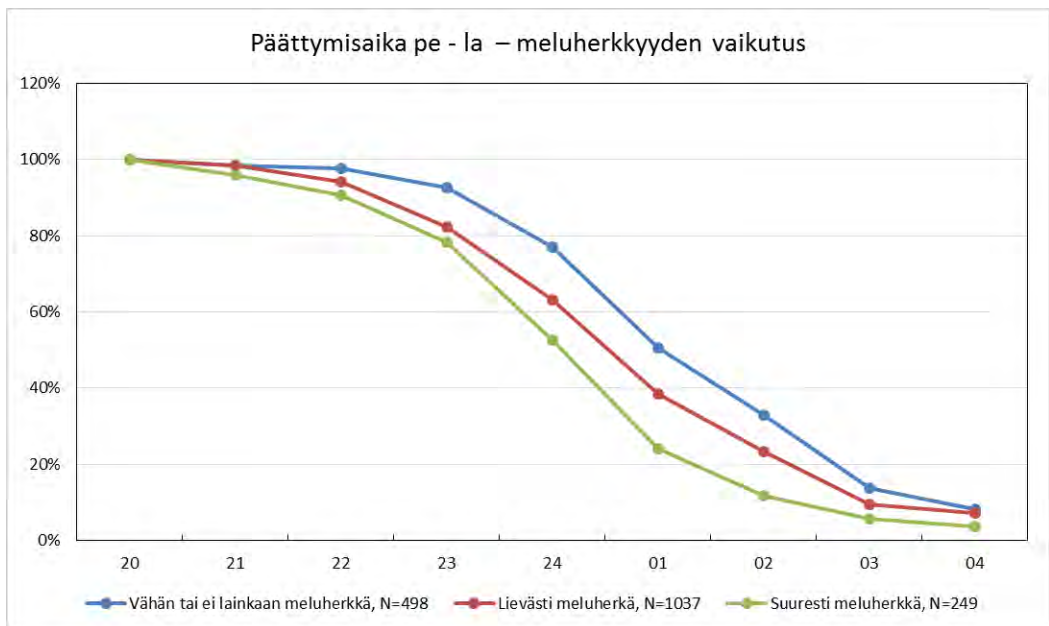
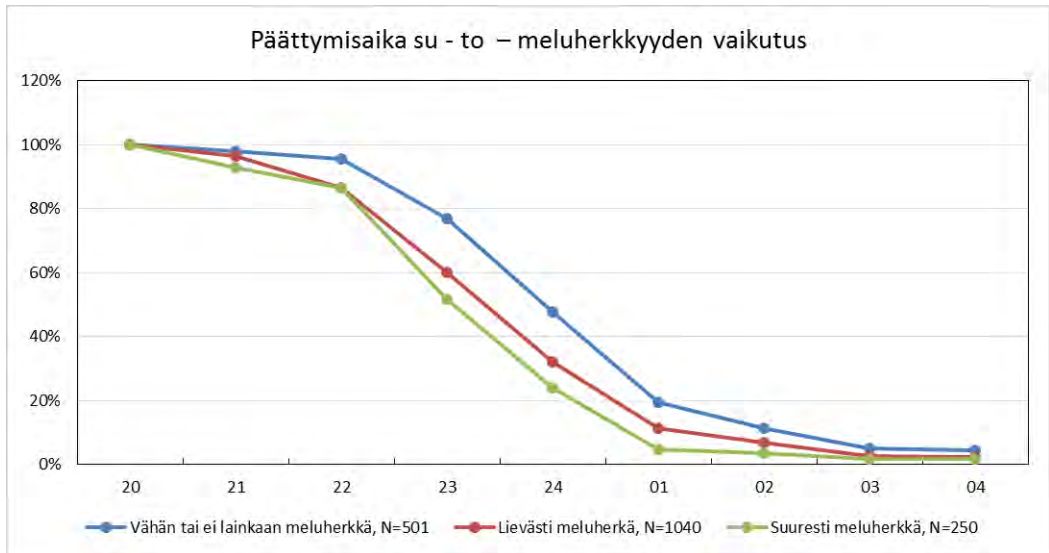
Kuva 26 mukaan näköyhteydellä ei ole suurta merkitystä. Kysymyksen oletuksena oli se, että näköyhteys korreloisi asunnon julkisivulla vallitsevaan konserttimelun voimakkuuteen. Tämä oletus tarkoittaa sitä, että ne, joilla on näköyhteys, suosisivat voimakkaamman melun vuoksi aikaisempaa päättymisaikaa kuin ne, joiden asunnosta ei ole näköyhteyttä. Oletusta tukeva pieni trendiero on näkyvissä.

Kuva 27: Päättymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma. Asunnon ikkunoiden suunnan vaikutus. Kaikki vastaukset.

Kuva 27 kertoo, että asunnon ikkunoiden suunnalla konserttipaikkaan nähden ei ole suurta merkitystä päättymisaikaa koskevaan toivomukseen. Kysymyksen oletuksena oli se, että ikkunoiden suunta korreloisi asunnon julkisivulla vallitsevaan

konsernttimelun voimakkuuteen. Tämä oletus tarkoittaa sitä, että ne, joiden asunnon ikkunat ovat konserttipaikan puolella rakennusta, suosisivat voimakkaamman melun vuoksi aikaisempaa päättymisaikaa kuin ne, joiden asunnosta ikkunat ovat ”suojan” puolella. Oletusta tukeva pieni trendiero on näkyvissä.

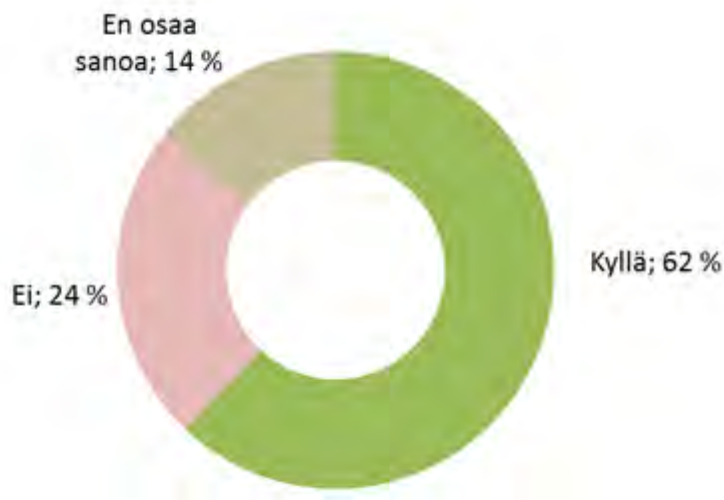
Kuva 28: Päättymisaikaa koskevien vastausten kumulatiivinen jakautuma. Vastaajan itse arvioiman oman meluherkkyytensä vaikutus. Kaikki vastaukset.

Kuva 28 mukaan itsensä suuresti meluherkäksi kokevat asukkaat haluavat aikaisempaa päättymisaikaa kuin vähemmän meluherkät. Vastaajia pyydettiin arvioimaan meluherkkyytensä 11 portaisella lämpömittariasteikolla, jossa alapää, 0, oli ”ei lainkaan meluherkkä”, ja yläpää, 11, oli ”äärimmäisen meluherkkä”. Kuvassa suuresti meluherkiksi on luokiteltu ne, joiden herkkyysarvio oli tällä asteikolla 10,

9 tai 8. Vähän tai ei lainkaan meluherkiksi on luokiteltu ne, joiden arvio oli 0, 1 tai 2. Lievästi meluherkiksi on luokiteltu ne, joiden arvio oli edellisten arvojen välillä (7 – 3).

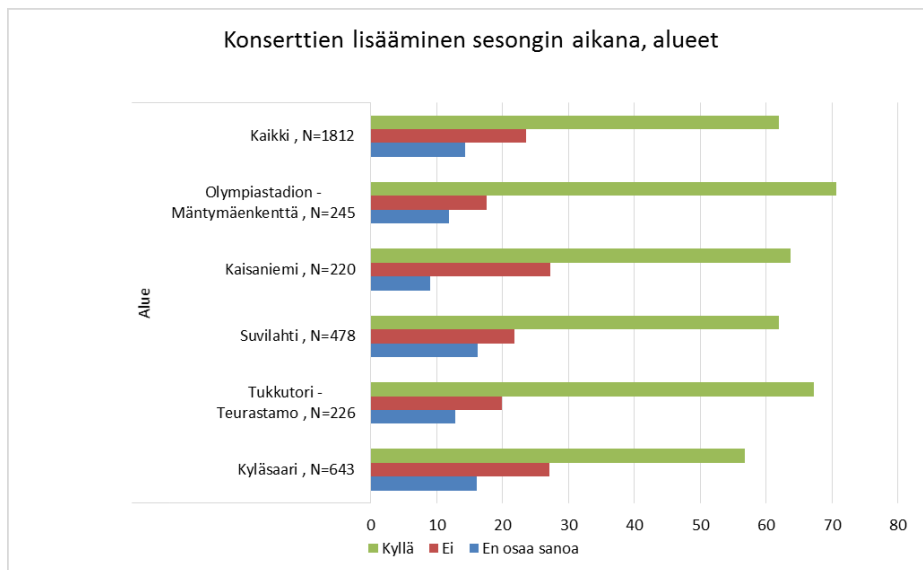
Ulkoilmakonserttien järjestäminen – konserttien määrä

Vastaajilta kysyttiin (kysymys 8): ”Helsingissä ulkoilmakonserttien sesonki on touko-syyskuussa. Voisiko mielestäsi asuntoasi lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja mainittujen kuukausien aikana?” Vastanneista enemmistö, 62 %, hyväksyy konserttien lisäämisen (Kuva 29). Niitä, jotka olivat valmiita lisäämään konsertteja, oli kaikissa ryhmissä enemmän kuin niitä, jotka suhtautuivat kielteisesti lisäämiseen lukuun ottamatta yli 75-vuotiaita, jossa lisäämistä vastustavia oli hieman enemmän (37 %) kuin lisäämistä kannattavia (35 %).

Kuva 29: Kysymyksen ”Voisiko mielestäsi asuntoasi lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja mainittujen kuukausien aikana?” vastausten jakaantuminen. Kaikki vastaajat (N = 1826).

Eri konserttipaikkojen ympäristön vastauksissa kyllä-vastausten osuus vaihteli 57 – 71 % ja ei-vastausten 8 – 39 %. Myönteisimmin lisäykseen suhtauduttiin Olympiastadionin – Mäntymäen ympäristössä (71 % kyllä, 18 % ei, N = 245), kielteisimmin Kyläsaaren (ml. Arabia, Kulosaari ja Herttoniemen ranta) ympäristössä (57 % kyllä, 27 % ei, N = 643). Kaikkein kielteisimmin lisäykseen suhtautuivat ne, joiden asuntoon konserttiäänet kuuluvat ikkunan tai parvekeoven ollessa kiinni (48 % kyllä, 39 % ei, N = 880) ja suuresti meluherkkien ryhmäläiset (47 % kyllä, 37 % ei, N = 255).

Kuva 30: Kysymyksen ”Voisiko mielestäsi asuntoasi lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja mainittujen kuukausien aikana?” vastausten jakaantuminen eri alueilla ja verrattuna kaikkiin vastauksiin.

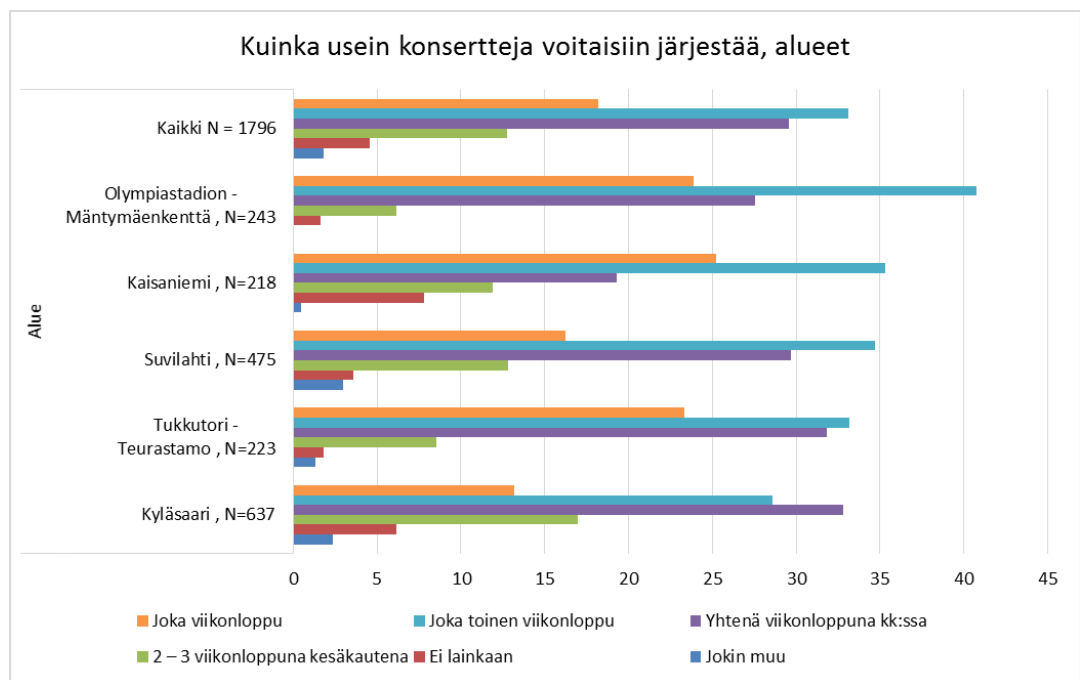
Kuva 31: Vastausten jakaantuminen kysymykseen: ”Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin). Kuinka usein konsertteja voitaisiin mielestäsi järjestää, jos ne päättyvät edellä mainitsemaasi kellonaikaan?” Kaikki vastaajat, N = 1810.

Erikseen kysyttiin (kysymys 10): ”**Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin). Kuinka usein konsertteja voitaisiin mielestäsi järjestää, jos ne päättyvät edellä mainitsemaasi kellonaikaan?**” 30 % esitti konserttia yhtenä viikonloppuna kuukausittain, 33 %

olisi valmis kahteen konserttiviikonloppuun kuukausittain ja 18 % esitti konserttia joka viikonloppu (Kuva 31).

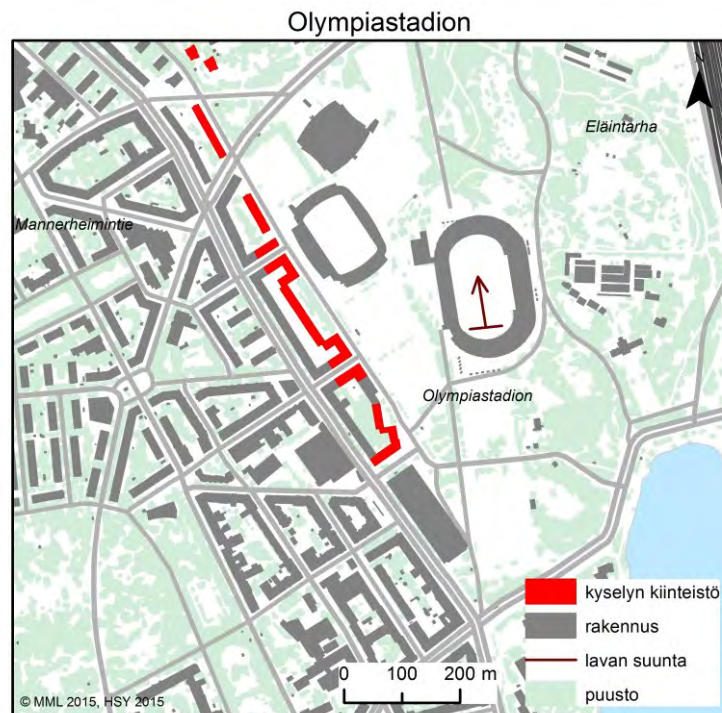
Eri konserttipaikkojen ympäristössä yhden kuukausittaisen konsertin ehdottajia oli 19 % – 33 %, joka konsertti toisena viikonloppuna vaihtoehtoa ehdotti 29 – 41 % ja 2 – 3 konserttia sesonkikautena suosittelijoita oli 6 – 17 %.

Vastausten tulkinta on sikäli vaikeaa, että on epävarmaa, tarkoittaako vastaaja konserttien enimmäis- vai vähimmäismäärää. Jos vastaukset tulkitaan vähimmäismääräksi, niin ne, jotka esittävät/toivovat konserttia joka viikonloppu tai joka toinen viikonloppu, hyväksyvät myös sen, että järjestetään yhtenä viikonloppuna kuukaudessa. Tällöin yhtenä viikonloppuna kuukausittain järjestettävät konsertit hyväksyy $18 + 33 + 30 = 81$ %.

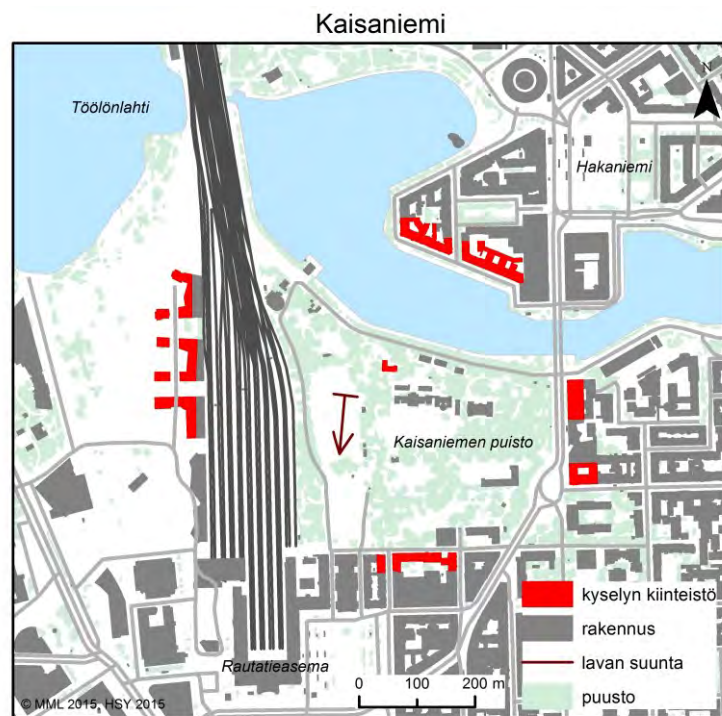

Kuva 32: Vastausten jakaantuminen eri alueilla kysymykseen: ”Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin). Kuinka usein konsertteja voitaisiin mielestäsi järjestää, jos ne päättyvät edellä mainitsemaasi kellonaikaan?”.

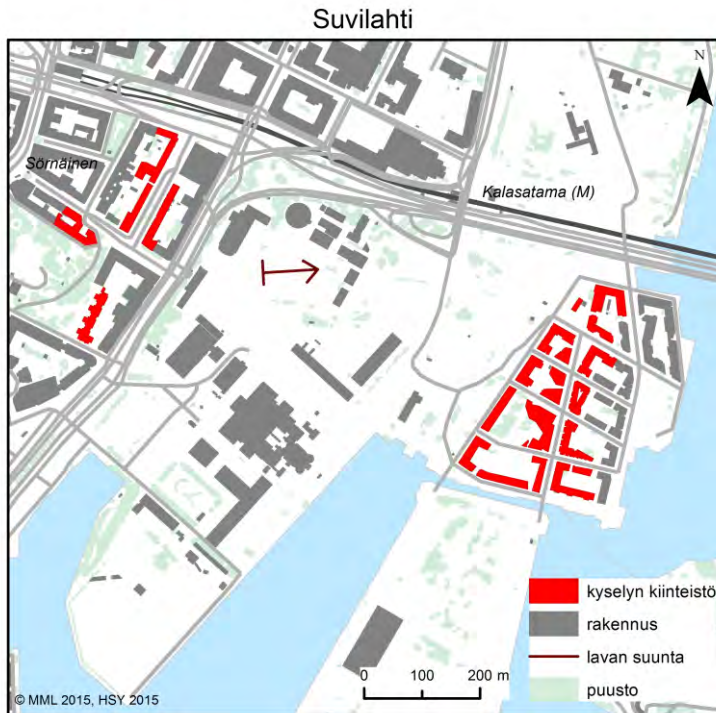
Liite 1, Kyselyalueiden rajaukset

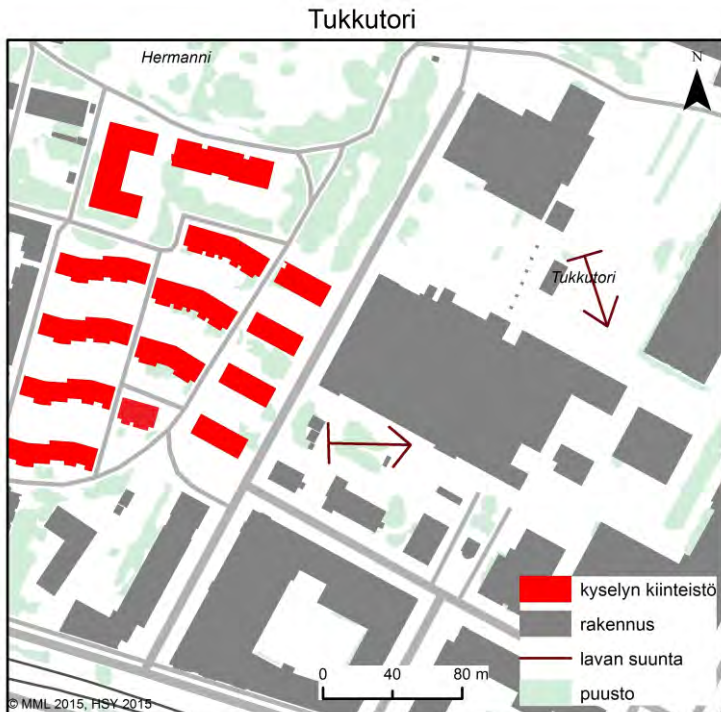
Kuva 33: Olympiastadion. Kyselyalueen asuinkiinteistöt.

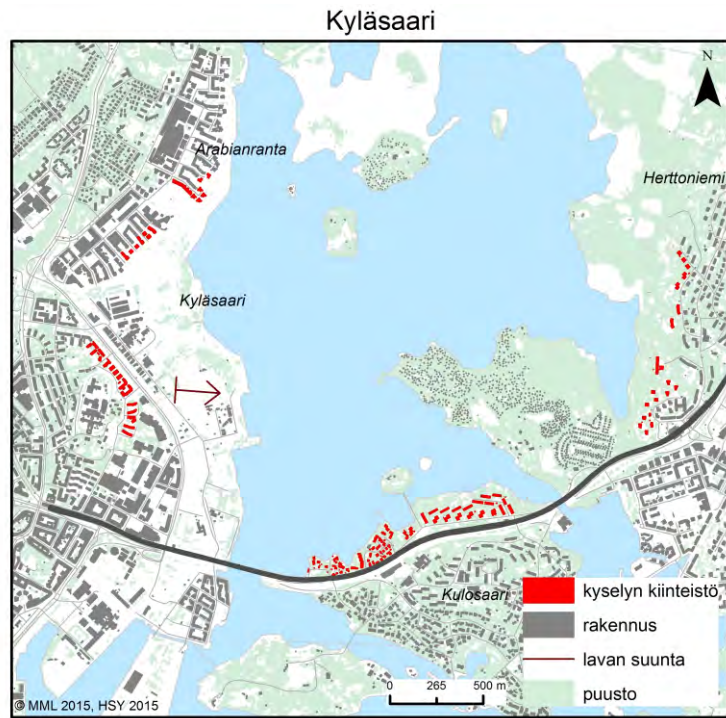
Kuva 34: Kaisaniemi. Kyselyalueen asuinkiinteistöt.

Kuva 35: Suvilahti. Kyselyalueen asuinkiinteistöt.

Kuva 36: Tukkutori – Teurastamo. Kyselyalueen asuinkiinteistöt.

Kuva 37: Kyläsaari. Kyselyalueen asuinkiinteistöt.

Liite 2, Asukaskyselylomake

Kyselylomake ja sen kysymykset on esitetty seuraavilla sivuilla. Lomakkeesta laadittiin myös ruotsinkielinen versio.

Strukturoituja kysymyksiä oli yhteensä 15. Kysymys 16 oli avoin kysymys, jossa vastaajat voivat esittää omia kommenttejaan ja ehdotuksiaan.

Ulkoilmakonserttien vaikutukset - Asukaskysely

Kysymykset koskevat asuntosi lähintä tapahtumapaikkaa (Kaisaniemi, Olympiastadion, Suvilahti, Tukkutori, Kyläsaari) ja siellä järjestettäviä ulkoilmakonsertteja.

Vastausohje:

Vastauksen merkitseminen tapahtuu ympäröimällä mielipidettäsi tai kokemustasi vastaavan vaihtoehdon numero, esimerkiksi: ③

1. Mitä mieltä olet seuraavista ulkoilmakonsertteihin liittyvistä väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
a) Konsertit elävöittävät kaupunginosaani	1	2	3	4	5
b) Lähialueet on yleensä siivottu konserttien jälkeen riittävän pian	1	2	3	4	5
c) Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille vaikeita pysäköintiongelmia	1	2	3	4	5
d) Konsertit aiheuttavat lähiasukkaille liiallisia julkisen liikenteen ongelmia	1	2	3	4	5
e) Konsertit parantavat kaupungin mainetta	1	2	3	4	5
f) Konsertit parantavat oman kaupunginosani mainetta	1	2	3	4	5
g) Konserttien järjestäminen on hyvä asia kaupungin, kaupan ja palvelujen talouden kannalta	1	2	3	4	5
h) Konserttialueelta kuuluva musiikki aiheuttaa minulle kohtuutonta häiriötä	1	2	3	4	5
i) Konserttien aikainen lähialueen roskaantuminen häiritsee minua suuresti	1	2	3	4	5
j) Konsertit lisäävät kokemaani asumisviihtyisyyttä	1	2	3	4	5
k) Konsertit aiheuttavat liiallista meluhaittaa	1	2	3	4	5
l) Konserttien aiheuttamien häiriöiden vuoksi haluaisin olla poissa asunnostani tapahtuman ajan	1	2	3	4	5
m) En voi pitää konserttien aikana asuntoni ikkunoita auki melun vuoksi vaikka muutoin pitäisin	1	2	3	4	5

2. Ulkoilmakonsertit saattavat häiritä tai ärsyttää lähialueiden asukkaita.

Kuinka häiritsevä, kiusallisenä tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana seuraavat konserttien tapahtumiin liittyvät seikat tai ilmiöt?

	En lainkaan	Jossain määrin	Melkoisen	Suuresti	Äärimmäisen
a) Konsertista poistuvan yleisön metelöinti	1	2	3	4	5
b) Julkinen päihteiden käyttö konserttialueen ulkopuolella	1	2	3	4	5
c) Ympäristöön kuuluva konserttien musiikki	1	2	3	4	5
d) Ympäristöön kuuluvat konserttien kuulutukset ja suosionosoitukset	1	2	3	4	5
e) Virtsaaminen tapahtumapaikan ympäristössä	1	2	3	4	5
f) Tapahtumapaikan lähialueiden roskaantuminen	1	2	3	4	5

3. **Ulkoilmakonserteista kantautuu ääntä ympäristöön. Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut vuoden 2015 aikana asuntoosi sisään konserttialueelta kuuluvan melun?**

0 = Ei lainkaan häiritsevää, kiusallista tai ärsyttävää	Ympyröi kokemustasi vastaava numero	10 = Äärimmäisen häiritsevää, kiusallista tai ärsyttävää
	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	

4. **Kuinka häiritsevä, kiusallisena tai ärsyttävänä olet kokenut asuntoosi sisään konserttipaikalta kuuluvan melun seuraavien asioiden kannalta vuoden 2015 aikana?**

	En lainkaan	Jossain määrin	Melkoisen	Suuresti	Äärimmäisen
a) Keskustelu asunnossasi olevien henkilöiden kanssa	1	2	3	4	5
b) Keskustelu puhelimessa	1	2	3	4	5
c) TV:n tai radion kuuntelu	1	2	3	4	5
d) Rentoutuminen	1	2	3	4	5
e) Parvekkeella tai pihalla oleskelu	1	2	3	4	5
f) Nukkuminen	1	2	3	4	5
g) Työnteko tai opiskelu	1	2	3	4	5
h) Asumisviihtyisyys	1	2	3	4	5

5. **Millä suunnalla konserttipaikkaan nähden asuntoosi olo- ja/tai makuuhuoneen/huoneiden ikkunat ovat?**

- 1 Asuntoini olo- ja makuuhuone-/huoneet eivät ole tapahtumapaikan puolella rakennusta
- 2 Asuntoini olo- ja makuuhuone-/huoneet ovat tapahtumapaikan puolella rakennusta
- 3 Asunnossani osa huoneista (olohuone, makuuhuone-/huoneet) on lähimmän tapahtumapaikan puolella, osa rakennuksen toisella puolella

6. **Onko asuntoosi ikkunoista tai parvekkeelta suora näköyhteys konserttipaikalle?**

- 1 Näköyhteys on
- 2 Näköyhteyttä ei ole

7. **Kuuluiko asuntoosi lähimmällä tapahtumapaikalla järjestetyistä konserteista aiheutuva melu asuntoosi sisälle?**

- 1 Ei kuulu lainkaan
- 2 Kuuluu vain ikkunan tai parvekeoven ollessa auki
- 3 Kuuluu myös ikkunan tai parvekeoven ollessa kiinni

8. **Helsingissä ulkoilmakonserttien sesonki on touko-syyskuussa. Voisiko mielestäsi asuntoosi lähimmällä konserttipaikalla järjestää nykyistä enemmän konsertteja mainittujen kuukausien aikana?**

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 En osaa sanoa

9. Mihin kelloaikaan ulkoilmakonserttien tulisi mielestäsi viimeistään päättyä? Ympäri kelloaika.

- a) Sunnuntai – torstai, kello:20.....21.....22.....23.....24.....01.....02.....03.....04
b) Perjantai – lauantai, kello:20.....21.....22.....23.....24.....01.....02.....03.....04

10. Ulkoilmakonsertit järjestetään yleensä touko-syyskuussa viikonloppuisin (so. perjantaisin ja lauantaisin).
Kuinka usein konsertteja voitaisiin mielestäsi järjestää, jos ne päättyvät edellä mainitsemaasi kelloaikaan?

- 1 Joka viikonloppu
- 2 Joka toinen viikonloppu
- 3 Yhtenä viikonloppuna kuukaudessa
- 4 2 – 3 viikonloppuna koko kesäkautena
- 5 Ei lainkaan
- 6 Jokin muu vaihtoehto (kerro se kyselyn loppuun varatussa osassa)

11. Mitä mieltä olet seuraavista asuntoosi ja kaupunginosaasi liittyvistä väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
a) Kaupunginosa, jossa asun, on viihtyisä asua	1	2	3	4	5
b) Asuntooni kuuluva liikennemelu on aivan liian voimakasta ja liian usein toistuvaa	1	2	3	4	5
c) Kaupunginosa on tarjolla riittävästi asukas pysäköintipaikkoja	1	2	3	4	5
d) Julkinen liikenne on hyvin järjestetty	1	2	3	4	5
e) Kaupunginosa on liian vähän puistoja ja lähivirkistysalueita	1	2	3	4	5
f) Yksityisautoilua pitää vähentää kaupunginosaassani	1	2	3	4	5
g) Kaupunginosa on turvallista liikkua kaikkina vuorokauden aikoina	1	2	3	4	5

12. Mihin seuraavista ikäryhmistä kuulut?

- 1 Alle 25 vuotta
- 2 25 – 34
- 3 35 – 44
- 4 45 – 54
- 5 55 – 64
- 6 65 – 74
- 7 75 tai vanhempi

13. Olin kesällä 2015

- 1 Päivätyössä
- 2 Vuorotyössä
- 3 Opiskelija
- 4 Työtön
- 5 Perhevapaalla
- 6 Eläkkeellä
- 7 Jokin muu, mikä: _____

14. Kuinka meluherkkä olet omasta mielestäsi?

0 =
En lainkaan
meluherkkä

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10 =
Äärimmäisen
meluherkkä

15. Jotta voimme arvioida asuntoosi kuuluvan melun voimakkuutta ja ominaisuuksia tarvitsemme tiedon
asuntosu katuosoitteesta ja kerroksesta

Kadun nimi _____ Talon numero ____ Kerros ____

16. Haluan saattaa tutkimuksen tekijään ja kaupungin hallinnon tietoon lisäksi seuraavaa:

Kiitos vastauksestasi!